Paolo Coelho

Paolo Coelho

Al cincilea munte

PROLOG.

La începutul anului 870 î. H., Fenicia – o ţară pe care israeliţii o numeau Liban – sărbătorea aproape trei secole de pace. Fenicienii erau mândri de aceasta. Nefiind o mare putere politică, ei s-au văzut nevoiţi să-şi dezvolte intens capacitatea de a negocia, unicul mod de a-şi asigura supravieţuirea într-o lume ruinată de veşnice războaie, în urma alianţei încheiate în jurul anului 1000 î. H. cu regele Solomon, au trecut la modernizarea flotei comerciale, ceea ce a avut ca rezultat expansiunea comerţului. De atunci, Fenicia a înflorit încontinuu.

Navigatorii ei au ajuns în locuri îndepărtate ca Spania şi Oceanul Atlantic şi există păreri – încă neconfirmate – că s-ar găsi inscripţii feniciene în nord-estul şi sudul Braziliei. Vindeau sticlă, lemn de cedru, arme, fier şi fildeş. Locuitorii marilor oraşe ca Sidon, Tir sau Byblos cunoşteau numerele, citeau în stele, fabricau vin şi foloseau, de aproape două sute de ani, un sistem de scriere numit de greci alfabet.

La începutul anului 870 î. H., într-un oraş îndepărtat, numit Ninive, s-a reunit consiliul de război. Câteva căpetenii asiriene hotărâseră să-şi trimită trupele pentru a cuceri ţările situate de-a lungul coastei mediteraneene. Fenicia era prima ţară care urma să fie invadată.

La începutul anului 870 î. H., ascunşi într-un grajd din Galaad, în Israel, doi bărbaţi îşi aşteptau sfârşitul apropiat.

PARTEA I

— L-am slujit pe Domnul şi acum iată, mă lasă în mâna vrăjmaşului, spuse Ilie.

— Domnul este Unul, îi răspunse levitul. El nu i-a spus lui Moise că e bun sau rău, i-a spus doar atât: Eu sunt. Deci El se află în tot ce există sub soare, în trăsnetul care distruge casa şi în mâna omului care o ridică la loc.

Stăteau de vorbă pentru a-şi alunga spaima; dintr-o clipă în alta soldaţii puteau intra în grajd şi, des-coperindu-i, pentru ei n-ar mai fi existat decât o alegere: ori se închinau lui Baal, zeul fenician, ori erau executaţi. Răscoleau fiecare casă în căutarea profocilor, pe care fie îi converteau, fie îi executau.

Poate că levitul s-ar fi convertit pentru a scăpa de moarte, dar el, Ilie, nu avea de ales: totul se petrecuse din vina lui şi Izabela îi vroia capul cu orice preţ.

— Îngerul Domnului mi-a poruncit să merg să vorbesc cu regele Ahab şi să-1 previn că nu va ploua, câtă vreme zeul Baal va fi slăvit în Israel, spuse, cerân-du-şi parcă iertare pentru că ascultase vorbele îngerului. Dar Dumnezeu nu se grăbeşte. Până să vină seceta, Izabela îi va fi ucis pe toţi închinătorii Domnului.

Levitul rămase pe gânduri. Se întreba dacă trebuia să se lase convertit la Baal, sau să moară în numele Domnului.

— Cine este Dumnezeu? se întrebă Ilie. El e acela care ţine sabia soldatului când îi ucide pe cei care nu-şi părăsesc credinţa strămoşească? El e cel ce a aşezat pe tronul ţării o prinţesă străină, aducând neamului nostru toate aceste nenoriciri? Dumnezeu îi omoară pe credincioşi, pe nevinovaţi, pe cei ce trăiesc în legea lui Moise?

Levitul se hotărî: era mai bine să moară. Izbucni în râs, căci ideea morţii nu-1 mai îngrozea. Se întoarse către tânărul proroc şi încercă să-1 liniştească:

— Dacă te îndoieşti, întreabă-L chiar pe Domnul despre poruncile Sale, îi spuse. Eu unul mi-am acceptat destinul.

— Dumnezeu nu poate să vrea să fim omorâţi fără milă, stărui Ilie.

— Dumnezeu poate orice. Dacă n-ar face decât ceea ce noi numim Binele, nu 1-am mai socoti Atotputernic. Ar stăpâni

numai o parte din Univers şi altcineva, mai puternic decât El, i-ar controla şi judeca lucrările. Atunci 1-aş slăvi pe acel cineva mai puternic.

— Dacă totul stă în puterea Lui, de ce nu-i apără de suferinţă pe cei care îl iubesc? De ce nu ne salvează, în loc să le dea putere şi glorie duşmanilor Săi?

— Nu ştiu, răspunse levitul. însă există un motiv şi sper să-1 aflu curând.

— Nu cunoşti răspunsul la această întrebare.

— Aşa este.

Tăcură amândoi. Pe Ilie îl trecură fiorii.

— Tu eşti înspăimântat, dar eu m-am împăcat cu soarta, spuse levitul. Voi ieşi afară şi voi pune capăt acestei agonii. De câte ori aud un ţipăt, mă înfior la gândul că-mi va veni şi mie rândul. De când stăm ascunşi aici, am murit de o sută de ori şi nu avem decât o moarte. Dacă e să mi se taie capul, să se întâmple cât mai curând.

Avea dreptate. şi el tresărise la fiecare ţipăt şi suferise peste puterile sale.

— Merg şi eu cu tine. Am ostenit să mă lupt pentru câte va ceasuri de viaţă în plus.

Se ridică şi deschise uşa grajdului, lăsând soarele să pătrundă în ascunzişul lor.

Levitul îl apucă de braţ şi porniră la drum. De n-ar fi fost ţipetele, ar fi putut părea o zi obişnuită şi un oraş ca oricare altul – un soare blând şi adierea care venea de departe dinspre ocean, mângâindu-i faţa, străzile colbuite, casele din chirpici amestecat cu paie.

— Sufletele noastre sunt cuprinse de spaima morţii, într-o zi splendidă ca aceasta, zise levitul… Altădată, când mă simţeam împăcat cu Dumnezeu şi cu oamenii, era o căldură oribilă, iar vântul desertului stârnea nisipul, care îmi intra în ochi, de nu mai vedeam la un pas în faţa mea. Nu întotdeauna voinţa Lui se potriveşte cu ceea ce suntem sau simţim; te asigur însă că există o raţiune în tot ce face El.

— Te admir pentru credinţa ta. Levitul îşi ridică ochii spre cer, meditând o clipă, şi apoi se întoarse spre Ilie:

— Să nu admiri şi să nu crezi totul: e vorba de un pariu pe care 1-am făcut cu mine însumi. Am pariat că Dumnezeu există.

— Eşti un proroc, îi răspunse Ilie. Şi tu auzi glasuri şi ştii că există o altă lume dincolo de noi.

— Poate că nu e decât închipuirea mea.

— Dumnezeu ţi-a trimis semnele Lui, insistă Ilie, neliniştit de comentariile tovarăşului său.

— Poate că nu e decât închipuirea mea, repetă el. De fapt, singura mea certitudine este pariul pe care 1-am făcut: sunt încredinţat că totul se petrece din voia Celui de Sus.

Strada era pustie. Oamenii stăteau închişi în casă, aşteptând să sosească soldaţii lui Ahab, să îndeplinească porunca primită de la prinţesa străină: să-i omoare pe prorocii din Israel. Ilie mergea alături de levit, simţind parcă în spatele fiecărei ferestre sau uşi prezenţa cuiva care-1 privea cu reproş, învinuindu-1 pentru toată nenorocirea.

— Nu eu am vrut să fiu proroc. Poate că totul nu e decât rodul imaginaţiei mele, îşi spunea Ilie.

După cele petrecute la tâmplărie însă, ştia că nu e aşa.

Din copilărie auzea voci şi vorbea cu îngerii. Dar totul a început când părinţii îl îndemnaseră să se ducă la un preot din Israel, care – după ce îi pusese mai multe întrebări – hotărâse că este un nabi, un profet, un „om dăruit cu duh”, din cei ce „pot auzi glasul Domnului”.

După ce a stat de vorbă cu el câteva ore, preotul le-a spus părinţilor ca, pe viitor, să ia bine aminte la tot ce va spune copilul.

Pe drum, părinţii îi porunciră lui Ilie să nu mai povestească nimănui ce va vedea ori va auzi, căci a fi proroc presupunea legături cu stăpânirea şi aşa ceva nu poate aduce decât necazuri.

Oricum, lui Ilie nu i se mai arătă nimic care i-ar fi putut interesa pe preoţi şi pe regi. Vorbea doar cu îngerul lui păzitor, care-1 povăţuia ce să facă; din când în când avea viziuni, pe care nu reuşea să le înţeleagă – oceane îndepărtate, munţi bântuiţi de fiinţe stranii, roţi cu aripi şi ochi. După ce dispăreau viziunile, îşi aducea aminte de vorbele părinţilor şi făcea tot posibilul să şi le şteargă din minte.

De aceea, vocile şi viziunile apărură tot mai rar. Părinţii lui erau mulţumiţi şi nu mai pomeneau nimic despre cele întâmplate. Când se făcu destul de mare ca să-şi poarte singur de grijă, părinţii împrumutară nişte bani şi îi încropiră un mic atelier de tâmplărie.

Din când în când, îi privea cu respect pe ceilalţi proroci, care străbăteau străzile Galaadului, înveşmântaţi în mantii de blană şi brâie de piele şi spunând că Domnul îi alesese pentru a îndruma poporul ales. El nu era făcut pentru asta; nu era în stare să-şi inducă starea de transă prin dansuri şi autoflagelare, o practică obişnuită printre cei „ce pot auzi glasul Domnului”, pentru că se temea de durere, în nici un caz n-ar colinda străzile Galaadului, expunându-şi mândru cicatricile căpătate în timpul stării de extaz. Era prea timid pentru asta.

Ilie se considera şi chiar era un om obişnuit, care se îmbrăca ca toată lumea, un biet muritor cu sufletul chinuit de spaime şi ispite. Pe măsură ce se dăruia cu însufleţire muncii de tâmplar, vocile dispărură complet, căci oamenii maturi şi muncitori nu aveau timp pentru aşa ceva. Părinţii erau mulţumiţi de fiul lor, iar viaţa mergea înainte în armonie şi pace.

Discuţia pe care o avusese cu preotul în copilărie devenea o amintire tot mai ştearsă. Ilie nu putea concepe că Dumnezeul cel Atotputernic avea nevoie de mijlocirea oamenilor pentru a-şi vedea îndeplinite poruncile; păţania din copilărie nu fusese decât rodul fanteziei lui de băiat lipsit de preocupări, în Galaad, oraşul lui natal, trăiau câţiva

astfel de oameni, pe care ceilalţi îi considerau nebuni. Spuneau vorbe fără şir şi nu erau în stare să deosebească vocea Domnului de delirul minţii lor bolnave, îşi petreceau vremea pe străzi, prezicând sfârşitul lumii şi trăind din mila celorlalţi. Cu toate acestea, nici un preot nu-i socotea printre „cei ce aud glasul Domnului”.

Ilie ajunsese la concluzia că preoţii nu sunt siguri niciodată de ceea ce spun. „Cei ce aud glasul Domnului” erau rodul unei societăţi bezmetice, în care fraţii se războiau între ei şi cârmuitorii se schimbau peste noapte. Prorocii şi nebunii erau toţi o apă şi-un pământ.

Când a aflat vestea căsătoriei dintre regele lui şi Izabela, prinţesa din Tir, Ilie n-a fost foarte impresionat. Şi alţi regi ai Israelului făcuseră acelaşi lucru şi rezultatul fusese o pace trainică şi un comerţ înfloritor cu Libanul. Ce-i păsa lui că locuitorii ţării vecine se închinau unor zei inexistenţi sau practicau ritualuri ciudate, venerând animale sau munţi; erau neguţători cinstiţi, asta conta cel mai mult.

Ilie cumpăra de la ei lemnul de cedru şi le vindea produsele muncii lui de tâmplar. Deşi se ţineau cam mândri şi le plăcea să-şi spună „fenicieni” din cauza culorii pielii, nici un negustor din Liban n-ar fi profitat vreodată de situaţia confuză care domnea în Israel. Plăteau mărfurile la preţul corect şi nu se plângeau niciodată de veşnicele conflicte interne şi de răsturnările politice cu care se confruntau israeliţii.

După ce s-a urcat pe tron, Izabela 1-a convins pe Ahab să înlocuiască cultul Domnului cu cel al zeilor Libanului.

Se mai întâmplase şi înainte. Indignat de slăbiciunea lui Ahab, Ilie continuă să se închine Dumnezeului lui Israel şi să respecte legile lui Moise. „Trece şi asta”, se gândea el. „Izabela 1-a sedus pe Ahab, dar n-are destulă putere să convingă poporul.”

Dar Izabela nu era o femeie oarecare; era convinsă că Baal o hărăzise cu darul de a converti popoarele şi neamurile. Cu dibăcie şi răbdare, începu chiar să-i

răsplătească pe toţi aceia care-şi părăseau credinţa şi acceptau noile zeităţi. Ahab porunci să se ridice o capelă zeului Baal în Samaria şi aşeză înăuntru un altar. Peregrinările începură şi cultul zeilor din Liban se răspândi ca o molimă.

„Trece şi asta. Poate va dura o generaţie, dar va trece”, îşi spunea mereu Ilie.

Şi-atunci se întâmplă ceva neaşteptat, într-o du-pă-amiază, tocmai terminase de meşterit o masă în atelierul său, când totul se întunecă brusc şi mii de puncte luminoase începură a scânteia în jurul Iui. îl apucă o durere de cap năucitoare; vru să se aşeze, dar constată că muşchii nu-i mai dau ascultare.

Nu era doar o închipuire.

„Am murit”, îl fulgeră un gând. „Acum voi afla unde ne duce Dumnezeu după moarte: printre stele.”

Una dintre luminiţe scânteie mai tare şi deodată, parcă venind din toate părţile, auzi glasul Domnului, grăind: „Spune-i lui Ahab că, precum este de adevărat Domnul, Dumnezeul lui Israel, în faţa căruia te afli acum, tot astfel vă spun vouă că nici o picătură de rouă şi nici de ploaie nu veţi avea în toţi aceşti ani.”

În clipa următoare, totul reveni la normal: atelierul, umbrele înserării, vocile copiilor care se jucau pe stradă.

Ilie nu închise ochii în acea noapte. După atâţia ani, retrăia clipele din copilărie; dar, de data aceasta, nu fusese îngerul lui păzitor cel care-i vorbise, ci altcineva mult mai puternic. Se gândi cu teamă că, dacă nu va duce la îndeplinire porunca, se va alege praful de toată munca sa.

În dimineaţa următoare se hotărî să facă ce i se ceruse. La urma urmei, era numai un mesager; o dată îndeplinită porunca, nu va mai auzi vocile.

Nu-i fu greu să fie primit la regele Ahab. Cu multe generaţii în urmă, o dată cu urcarea pe tron a regelui Samuel, prorocii aveau mare trecere atât printre negustori, cât şi la ocârmuire. Se puteau căsători, puteau să aibă copii,

dar trebuia să fie tot timpul la dispoziţia Domnului, pentru a-i putea ajuta pe cârmuitori să meargă pe drumul cel drept. Se spunea că, datorită acestor „aleşi ai Domnului”, multe bătălii fuseseră câştigate, iar Israel supravieţuia pentru că exista întotdeauna un proroc care să le arate calea Domnului, ori de câte ori conducătorii se abăteau de la ea.

Sosind la curtea regelui, îl anunţă pe acesta că o secetă cumplită îi va devasta tara, atâta vreme cât vor mai exista închinători la zeii fenicieni.

Suveranul nu dădu mare însemnătate spuselor lui, dar Izabela, care era de faţă şi asculta cu atenţie vorbele lui Ilie, începu să-i pună acestuia tot felul de întrebări în privinţa mesajului. Ilie povesti despre viziune, cum 1-a năpădit durerea de cap şi senzaţia că timpul se oprise în loc din clipa în care îngerul începuse să-i vorbească, în timp ce descria cele întâmplate, nu-şi putea lua ochii de la prinţesa despre care auzise atâtea. Era una dintre cele mai frumoase femei pe care le văzuse în viaţă şi avea un păr lung şi negru care-i cobora până la mijlocul subţire de viespe. Ochii verzi care străluceau pe chipul smead se uitau fix în ochii lui Ilie; el nu putuse citi ce spuneau acele priviri şi nici nu avea cum să ştie ce efect produseseră spusele lui.

Plecă spre casă convins că-şi îndeplinise misiunea şi se putea întoarce liniştit la munca lui de tâmplar. Pe drum, îşi dădu seama că o doreşte pe Izabela cu toată înflăcărarea celor douăzeci şi trei de ani pe care îi avea. Se rugă la Dumnezeu să-i scoată şi lui în cale o femeie din Liban, căci erau tare frumoase cu pielea lor smeadă şi ochii verzi plini de mister.

Munci tot restul zilei şi adormi împăcat. A doua zi fu sculat în zori de levit; Izabela îl convinsese pe rege că prorocii reprezentau o ameninţare pentru creşterea şi înflorirea Israelului. Soldaţii lui Ahab primiseră ordin să-i ucidă pe toţi cei ce refuză să abandoneze misiunea sfântă încredinţată de Dumnezeu.

Cât despre Ilie, pentru el nu exista alternativă: trebuia omorât.

El şi levitul petrecură două zile ascunşi într-un grajd din sudul Galaadului, răstimp în care patru sute cincizeci de nabi fură ucişi pe loc. Totuşi, majoritatea profeţilor care umblau pe străzi, autoflagelându-se şi prezicând sfârşitul lumii ca pedeapsă pentru corupţie şi necredinţă, acceptase să se convertească la noua religie.

Un zgomot sec, urmat de un ţipăt întrerupse firul gândurilor lui Ilie. Alarmat, se întoarse spre tovarăşul său:

— Ce s-a întâmplat?

Nu primi însă nici un răspuns; trupul levitului se prăvăli la pământ, străpuns în piept de o săgeată.

În faţa lui, un soldat tocmai potrivea o nouă săgeată în arc. Ilie privi în jur la strada cu porţile şi ferestrele ferecate, la soarele care strălucea pe cer şi simţi adiind briza dinspre oceanul de care auzise mereu vorbin-du-se, dar pe care nu apucase să-1 vadă. Se gândi s-o rupă la fugă, dar îşi dădu seama că săgeata 1-ar fi nimerit înainte să apuce să dea colţul.

„Dacă trebuie să mor, fie, dar nu mă voi lăsa ucis pe la spate”, îşi spuse.

Soldatul îşi potrivi din nou arcul. Surprinzător, dar nu simţea nici teamă, nici dorinţa de a supravieţui, nimic, îi părea că totul fusese hotărât cu mult timp în urmă, şi atât el cât şi soldatul erau personaje dintr-o dramă scrisă de altcineva, îşi aminti de copilărie, de dimineţile şi serile petrecute în Galaad, se gândi câte lucruri va lăsa neterminate acolo în atelier. Se gândi la mama şi la tatăl său, care nu-şi doriseră ca fiul lor să fie profet. îi răsăriră în minte privirea Izabelei şi zâmbetul regelui Ahab.

Reflectă ce stupid este să mori la numai douăzeci şi trei de ani, fără să fi cunoscut dragostea unei femei.

Coarda se destinse, săgeata şfichiui văzduhul, îi trecu, zbârnâind, pe lângă urechea dreaptă şi se înfipse în colbul drumului, chiar în spatele lui.

Soldatul pregăti din nou arcul şi ţinti. Numai că, în loc să dea drumul săgeţii, privea fix în ochii lui Ilie.

— Sunt cel mai bun arcaş din ostile lui Ahab. De şapte ani n-am greşit nici o ţintă, spuse el. Ilie se întoarse spre trupul levitului.

— Acea săgeată era pentru tine. Soldatul ţinea arcul întins, dar mâinile îi tremurau. Ilie era singurul proroc care trebuia să moară; ceilalţi puteau să aleagă convertirea la Baal.

— Atunci, termină-ţi treaba.

Se miră cât de liniştit se simţea. Se gândise de atâtea ori la moarte, când stătuse treaz acolo, în grajd, suferind fără rost. în câteva clipe totul se va termina.

— Nu pot, spuse soldatul, încercând zadarnic să ţintească cu mâinile tremurânde. Pleacă, dispari odată, cred că Dumnezeu mi-a abătut săgeţile şi m-ar fi pedepsit dacă te omoram.

Pe măsură ce-şi dădea seama că ar avea şansa să trăiască, teama de moarte creştea la loc. Ar putea să vadă şi el oceanul, să întâlnească o femeie cu care să aibă copii, să nu lase lucrul neisprăvit la tâmplărie.

— Fă-o odată, îi spuse. Acum sunt liniştit, dar dacă te mai codeşti mult, mă vor năpădi iar regretele după toate câte voi pierde.

Soldatul privi în jur, să se asigure că nu exista nici un martor, băgă săgeata înapoi în tolbă şi dispăru după colţ.

Ilie simţi cum încep să-i tremure genunchii; spaima îl cuprinse din nou. Trebuia să fugă, să dispară imediat din Galaad, să nu se mai afle niciodată faţă-n faţă cu un arcaş ţintind spre inima lui. Nu-şi alesese el destinul şi nu se dusese la regele Ahab pentru a se putea lăuda la vecini cu relaţiile lui înalte. Nu era răspunzător de masacrarea profetilor şi nu era el de vină pentru că, într-o seară, îi fusese dat să vadă cum timpul se opreşte în loc, iar atelierul lui se transformă într-o gaură neagră plină de luminiţe.

Făcu şi el precum soldatul, cercetă locul cu privirea; strada era pustie. Ilie se gândi că ar putea să încerce să-1 salveze pe levit, dar îl apucă din nou frica şi o luă la goană.

Merse astfel multe ceasuri, furişându-se pe cărări neumblate, până ajunse pe malul torentului Cherit. I se făcu ruşine de laşitatea lui, dar se bucură că este încă viu.

Bău puţină apă, se aşează şi abia atunci se putu gândi la situaţia lui: ar trebui să mănânce ceva, dar cum avea să găsească hrană în desert?

Îşi aminti de atelier, de munca lui de atâţia ani pe care fusese obligat s-o părăsească. Avea câţiva prieteni prin vecini, dar nu se putea bizui pe ei; povestea fugii lui se răspândise, probabil, prin tot oraşul şi toată lumea îl ura pentru că scăpase, în timp ce pe adevăraţii credincioşi chiar el îi trimisese la moarte.

Tot ce înfăptuise se dusese de râpă, numai pentru că se hotărâse să ducă la îndeplinire porunca Domnului. A doua zi şi în toate zilele, săptămânile şi lunile ce vor urma, negustorii din Liban vor veni să-i bată la poartă şi vor afla cum fugise, lăsând în urmă cadavrele atâtor proroci nevinovaţi. Unii vor spune chiar că a încercat să-i distrugă pe zeii ce protejau cerul şi pământul; povestea avea să treacă graniţele Israelului şi el trebuia să-şi ia adio de la căsătoria cu vreo frumoasă libaneză.

„Dar există corăbiile."

Da, corăbiile. Criminalii, prizonierii de război, fugarii erau primiţi, în general, ca marinari —- fiind o muncă mai periculoasă decât cea din armată, în război, soldatul avea şansa să scape cu viaţă, pe când marea era un tărâm necunoscut, populat de monştri şi, dacă avea loc vreo tragedie, nu scăpa nimeni ca să poată povesti ce s-a întâmplat.

Existau, într-adevăr, corăbiile, dar se aflau sub controlul negustorilor fenicieni, iar el, Ilie, nu era nici criminal, nici prizonier şi nici fugar, ci un individ care cârtise împotriva zeului Baal. Aflând aceasta, 1-ar fi omorât şi 1-ar fi aruncat

în mare, căci marinarii credeau că Baal şi ceilalţi zei erau stăpânii furtunilor.

Nu trebuia să se îndrepte spre ocean. Nu putea merge nici spre nord, căci acolo se afla Libanul, nici spre răsărit, unde câteva triburi de israeliţi se războiau între ele de două generaţii.

Îşi aminti ce linişte se pogorâse asupra lui, când se trezise faţă în faţă cu acel soldat; la urma urmei, ce însemna moartea? Nimic mai mult decât o clipă. Chiar dacă era dureroasă, dura puţin şi apoi, Atotputernicul 1-ar fi primit în împărăţia Sa.

Se întinse pe pământ şi rămase aşa un timp, privind cerul, încercă, precum făcuse levitul, să pună un pariu cu el însuşi. Nu asupra existenţei lui Dumnezeu, căci de aceasta nu se îndoia, ci asupra rostului lui în lume.

Privi munţii, apoi pământul care va fi secătuit de o secetă grea – aşa cum spusese îngerul Domnului – dar care mai păstra puţin din răcoarea ploilor bogate care-1 udaseră ani în şir. Privi torentul Cherit, care în curând avea să sece şi el. îşi luă rămas bun de la lume cu ardoare şi respect şi se rugă Domnului să-1 ia când îi va veni ceasul.

Încercă să ghicească care este raţiunea lui de a fi, dar nu află răspunsul.

Se gândi încotro ar trebui s-o pornească şi se simţi captiv ca într-un asediu.

A doua zi va face cale întoarsă şi se va preda, deşi frica de moarte pusese din nou stăpânire pe el.

Încercă să se înveselească la gândul că maiputea să se bucure de viaţă câteva ceasuri, în zadar, îşi dădu seama că omul nu are aproape niciodată puterea de a lua o hotărâre.

Ilie se trezi a doua zi şi privi din nou spre apa Cheritului.

Mâine, sau peste un an, va rămâne doar o fâşie de nisip fin şi pietre de râu. Cei mai bătrâni ar continua să-1 numească Cherit şi poate ar explica călătorului rătăcit că „locul căutat se află pe malul râului care trece prin apropiere”. Călătorii ar ajunge la locul cu pricina, ar privi pietrele rotunde şi

nisipul fin şi şi-ar spune: „Ia te uită, pe-aici chiar a trecut cândva o apă.” Dar, singurul lucru important la un râu, şuvoiul de apă, nu mai era acolo pentru a stinge setea trecătorului.

Şi sufletul omului, întocmai ca pâraiele şi plantele, avea nevoie de un soi de ploaie: speranţă, credinţă, raţiune de a fi. Când acestea lipsesc, sufletul moare, deşi trupul continuă să trăiască. Oamenii ar putea atunci spune: „Ia te uită, în acest trup chiar a trăit cineva.”

Nu era momentul potrivit pentru asemenea gânduri. îşi aduse din nou aminte de ce spusese levitul înainte de a părăsi grajdul: ce rost avea să mori de atâtea ori, când puteai să mori numai o dată? Nu trebuia decât să aştepte apariţia gărzilor Izabelei. şi vor veni, fără îndoială, căci nu prea avea unde fugi din Galaad; răufăcătorii se duceau, întotdeauna, spre desert, unde erau găsiţi morţi în câteva zile, sau spre Cherit, unde, în cele din urmă, erau capturaţi.

Deci, în curând, gărzile îşi vor face apariţia. Iar el se va bucura să le vadă.

Bău câteva înghiţituri din apa cristalină care-i curgea la picioare, îşi spălă faţa şi căută un loc umbros, unde să se aşeze în aşteptarea urmăritorilor. Un om nu poate lupta împotriva destinului. El, unul, încercase şi pierduse.

Deşi preoţii considerau că s-a născut proroc, el se hotărâse să lucreze într-un atelier de tâmplărie. Dumnezeu însă îl readusese pe drumul Lui.

Nu era singurul care încercase să nesocotească viaţa pe care Dumnezeu le-o hărăzeşte oamenilor pe Pământ. Avusese un prieten, cu o voce splendidă, pe care părinţii nu-1 lăsaseră să devină cântăreţ, socotind că era o profesiune dezonorantă pentru familie. Una dintre prietenele lui din copilărie dansa minunat, dar părinţii n-au lăsat-o să-şi urmeze talentul, căci ar fi putut fi chemată la curte şi cine ştie cât ar fi rămas la putere acelaşi suveran. Şi-apoi, atmosfera de la palat era considerată otrăvită de păcate şi

duşmănie, ne-lăsându-i fetei nici o şansă de a se mărita bine.

„Omul se naşte pentru a-şi trăda destinul.” Dumnezeu ne picură în suflete doar visuri imposibile.

„De ce?”

Poate pentru că tradiţiile trebuie păstrate.

Dar acesta nu era răspunsul potrivit. „Locuitorii Libanului sunt mai avansaţi ca noi, tocmai pentru că au nesocotit tradiţia navigatorilor. Arunci când toată lumea folosea acelaşi tip de vase, ei s-au hotărât să construiască ceva nou. Mulţi şi-au pierdut viaţa pe mare, dar şi-au perfecţionat corăbiile şi acum sunt stăpânii comerţului pe mare. Au plătit un preţ considerabil pentru a se adapta, dar a meritat.”

Poate că omul îşi trădează destinul pentru că Dumnezeu nu-i mai stă prin preajmă. Ne-a sădit în suflete visuri dintr-o vreme în care totul era cu putinţă şi a plecat să se îngrijească de alte treburi. Lumea s-a schimbat, viaţa a devenit mai grea, dar Domnul nu s-a mai întors să schimbe visurile oamenilor.

Dumnezeu era departe. Dar, dacă îşi trimitea încă îngerii să vorbească cu prorocii, înseamnă că mai avea câte ceva de făcut pe-aici. Şi-atunci, care să fie răspunsul?

„Poate că părinţii noştri au greşit şi se tem să nu comitem şi noi aceleaşi greşeli. Sau, poate n-au greşit niciodată şi atunci nu ştiu cum să ne sfătuiască la nevoie.”

Simţea că se apropie.

Pârâul curgea alături, câţiva corbi se roteau pe cer, iar plantele se încăpăţânau să crească în terenul nisipos şi sterp. Dacă ar fi stat să asculte ce le spuneau străbunii, ce-ar fi auzit?

„Pârâule, caută alt loc în care soarele să se poată oglindi în apele tale cristaline, căci, până la urmă, desertul te va înghiţi”, ar grăi un zeu al apelor, dacă ar exista aşa ceva. „Corbilor, veţi găsi mai multă hrană în păduri, decât între stânci şi nisipuri”, ar fi spus un zeu al păsărilor. „Voi,

plantelor, aruncafi-vă sămânţa departe de acest loc, pentru că lumea este plină de pământuri fertile şi umede, unde veţi creste mai frumoase”, ar fi spus zeul florilor.

Dar, atât Cheritul cât şi plantele sau corbii – iată, unul a poposit în apropiere – aveau curajul să făptuiască ceea ce alte râuri, păsări sau flori ar considera că e cu neputinţă.

Ilie se uită în ochii corbului.

— învăţ, îi spuse el păsării. Deşi ucenicia nu-mi e de nici un folos, căci sunt condamnat la moarte.

— Ai văzut cât e de simplu totul, păru să-i răspundă corbul. Nu trebuie decât să ai curaj.

Ilie râse la gândul că pusese acele vorbe pe seama corbului. Era un joc distractiv pe care-1 învăţase de la o brutari ţa şi se hotărî să continue. El punea întrebările şi tot el îşi răspundea, ca un veritabil înţelept.

Între timp, corbul îşi luă zborul, iar Ilie rămase să-i aştepte pe soldaţii Izabelei, pentru că era de ajuns să mori o singură dată.

Ziua trecu fără alte întâmplări. Oare uitaseră că principalul duşman al zeului Baal era încă în viaţa? De ce nu veneau după el de vreme ce Izabela ştia unde se află?

„Pentru că i-am văzut ochii şi ştiu că este o femeie deşteaptă. Dacă as muri, aş deveni un martir al Domnului. Dacă rămân un biet fugar, toţi mă vor considera un las care nu crede nici el în ce spune.”

Da, aceasta era strategia prinţesei.

Puţin înainte de căderea nopţii, un corb – oare era acelaşi? – poposi pe creanga pe care-1 zărise de dimineaţă. Adusese în cioc o bucăţică de carne pe care o lăsă să cadă.

O adevărată minune pentru Ilie. Alergă sub copac, apucă carnea şi o mâncă. Nu ştia de unde o adusese şi nici nu-1 interesa; important era să-şi astâmpere foamea.

Mişcarea lui repezită nu puse corbul pe fugă.

„Pasărea aceasta ştie că voi muri de foame aici”, îşi spuse Ilie. „îşi hrăneşte prada pentru a se bucura de un vânat mai gras.”

Şi Izabela întărea credinţa oamenilor în Baal, povestind despre fuga lui Ilie.

Un timp rămaseră, omul şi pasărea, privindu-se în tăcere. Ilie îşi aminti iar de jocul de dimineaţă.

— Mi-ar plăcea să vorbesc cu tine, corbule. Azi dimineaţă m-am gândit că sufletul are nevoie de hrană. Dacă al meu n-a murit încă de foame, înseamnă că mai are ceva de spus.

Pasărea rămase nemişcată.

— şi dacă are ceva de spus, eu trebuie să-1 ascult. Pentru că nu mai am pe nimeni altcineva cu care să vorbesc.

Lăsându-şi imaginaţia să zburde în voie, Ilie îşi închipui că el este corbul.

— Ce vrea Dumnezeu de la tine? se întrebă pe sine în locul corbului.

— Vrea ca eu să fiu proroc.

— Aşa ţi-au spus preoţii. Dar, poate că Dumnezeu nu doreşte acest lucru.

— Ba da, este voia Lui. La mine în atelier mi s-a arătat un înger şi mi-a spus să merg să vorbesc cu Ahab. Glasurile pe care le auzeam când eram copil…

—. toţi copiii aud glasuri, îl întrerupse corbul.

— Dar nu oricine vede un înger, spuse Ilie.

De data aceasta, corbul nu mai răspunse. După un timp, pasărea, sau mai bine zis propriul său suflet care delira din pricina soarelui fierbinte şi a pustietăţii, rupse tăcerea.

— Îţi aminteşti de brutăriţă? se întrebă singur.

Ilie îşi amintea, îl rugase să-i facă nişte tăvi. în timp ce el îi îndeplinea rugămintea, o auzi spunând că munca lui este un mod de a exprima prezenţa Iui Dumnezeu.

— După felul în care lucrezi la tăvile mele, cred că şi tu simţi acelaşi lucru. Pentru că zâmbeşti în timp ce lucrezi.

Femeia împărţea fiinţele omeneşti în două categorii. Unii se bucurau, iar alţii se plângeau de ceea ce aveau de făcut. Aceştia din urmă susţineau că blestemul aruncat de Dumnezeu asupra lui Adam era singurul adevăr: blestemat va fi pământul pentru tine. Cu mare osteneală te vei hrăni

din el, în toate zilele vieţii tale. Nu lucrau cu bucurie şi nu se bucurau de zilele de sărbătoare în care le era dat să se odihnească. Foloseau spusele Domnului drept scuză pentru vieţile lor ser-bădе şi uitau că tot El îi spusese lui Moise: Domnul Dumnezeul tău îţi va dărui toate roadele pământului, pe care ţi-l dă ţie în stăpânire, ca să fie al tău.

— Da, îmi amintesc de femeia aceea. Avea dreptate, îmi plăcea să lucrez în atelier. Fiecare masă şi fiecare scaun care ieşeau din mâna mea mă făceau să înţeleg şi să iubesc viaţa. Abia acum îmi dau seama. Femeia mi-a spus să vorbesc cu lucrurile pe care le fac şi că voi vedea cu uimire că mesele şi scaunele sunt în stare să-mi răspundă, pentru că îmi puneam tot sufletul în lucrarea mea şi primeam în schimb înţelepciunea.

— Dacă n-ai fi lucrat ca tâmplar, n-ai fi putut să pui suflet în lucrările tale, să te prefaci într-un corb care vorbeşte şi să înţelegi că eşti mai bun şi mai înţelept decât credeai, veni răspunsul. Pentru că acolo, în atelier, ai descoperit sfinţenia care se află în toate câte există.

— Întotdeauna mi-a plăcut să mă prefac că stau de vorbă cu mesele şi scaunele mele. Asta n-a fost de ajuns? Femeia avea dreptate. Când vorbeam cu ele îmi veneau idei care înainte nu-mi trecuseră niciodată prin cap. Dar, tocmai când am început să înţeleg că puteam să-1 slujesc pe Dumnezeu şi în acest fel, mi s-a arătat îngerul şi cunoşti restul poveştii.

— Îngerul ţi s-a arătat pentru că erai pregătit, îi răspunse corbul.

— Eram un tâmplar priceput.

— Aceasta nu era decât o parte din ucenicia ta. Când omul îşi urmează destinul, e nevoit uneori să apuce pe alt drum. Alteori, împrejurările sunt mai puternice şi e silit să se resemneze şi să cedeze. Toate astea fac parte din ucenicie.

Ilie asculta atent ce-i spunea sufletul.

— Dar nimeni nu trebuie să nesocotească ceea ce-şi doreşte. Chiar dacă în unele clipe crede că lumea şi ceilalţi sunt mai puternici. Acesta e secretul: să nu renunţi.

— Nu m-am gândit niciodată să fiu proroc, spuse Ilie.

— Ba da. Dar ai fost convins că nu e posibil. Sau că e periculos. Sau că nu e înţelept. Ilie se ridică în picioare.

— De ce îmi spun lucruri pe care nu vreau să le aud? strigă el.

Speriată, pasărea îşi luă zborul.

Corbul se întoarse în dimineaţa următoare. In loc să reia discuţia, Ilie începu să-1 studieze. Pasărea reuşea mereu să se hrănească şi să-i aducă şi lui câteva resturi.

O misterioasă prietenie se legă între cei doi şi Ilie începu să înveţe tot felul de lucruri de la corb. Astfel, îşi dădu seama că dacă pasărea reuşea să găsească de mâncare în desert, şi el ar mai putea supravieţui câteva zile dacă va face acelaşi lucru. Când corbul se rotea în cerc, Ilie ştia că prada se află în apropiere, alerga la locul respectiv şi încerca s-o prindă. La început, multe dintre micile animale care trăiau în împrejurimi izbuteau să scape, dar cu timpul căpătă experienţă şi prinse meşteşugul de a le captura. Folosea ca lance câte o ramură de copac, săpa capcane pe care le acoperea cu un strat subţire de crenguţe şi nisip. Când prindea prada, Ilie o împărţea cu corbul şi păstra o bucată ca momeală.

Singurătatea în care trăia îi părea însă foarte greu de suportat, aşa că se hotărî să se prefacă din nou că vorbeşte cu pasărea.

— Cine eşti tu? îl întrebă corbul.

— Sunt un om care şi-a găsit liniştea, îi răspunse Ilie. Pot trăi în deşert, am grijă de mine şi mă minunez de negrăita frumuseţe a creaţiei divine. Am descoperit că am un suflet mai bun decât credeam.

Cei doi continuară să vâneze împreună şi astfel mai trecu o lună. într-o noapte când îşi simţea sufletul greu de tristeţe, hotărî să se întrebe din nou:

— Cine eşti tu?

— Nu ştiu.

Se mai scurse un pătrar de lună. Ilie îşi simţea trupul mai puternic şi mintea mai limpede, în noaptea aceea se întoarse spre corbul care se odihnea pe creanga lui dintotdeauna şi răspunse la întrebarea pe care şi-o pusese cu câtva timp în urmă:

— Sunt un proroc. Am văzut un înger în timp ce lucram şi nu mă pot îndoi de ce sunt în stare, chiar dacă toţi oamenii din lume ar susţine contrariul. Am provocat un masacru în ţara mea, pentru că am sfidat-o pe iubita regelui meu. Trăiesc în deşert – la fel de bine cum trăiam înainte în atelierul meu – pentru că inima m-a învăţat că un om trebuie să treacă prin mai multe etape pentru a-şi putea împlini destinul.

— Da, acum ştii cine eşti, grăi corbul.

Seara, când Ilie se întoarse de la vânătoare, vru să bea puţină apă, însă descoperi că pârâul Cherit secase. Era atât de obosit încât se duse la culcare.

Îngerul păzitor, care nu-1 mai vizitase de mult, i se arătă în vis şi îi spuse:

— Îngerul Domnului i-a vorbit sufletului tău şi i-a poruncit:

Pleacă din locurile acestea, îndreaptă-te spre răsărit şi te ascunde pe malul torentului Cherit, care este în faţa Iordanului. Apă vei bea din acclpmu, iar mmcare am poruncit corbilor să-ţi aducă acolo.

— Sufletul meu 1-a ascultat, zise Ilie în somn.

— Atunci trezeşte-te, pentru că îngerul Domnului îmi spune să mă îndepărtez, căci vrea să-ţi vorbească.

Ilie sări ca ars, plin de spaimă. Ce se întâmplase?

Deşi era noapte, locul se umplu de lumină şi îngerul Domnului îşi făcu apariţia.

— Ce te-a adus pe aceste meleaguri? îl întrebă îngerul.

— Tu m-ai adus.

— Nu e adevărat. Izabela şi soldaţii ei te-au gonit. Să nu uiţi asta, căci misiunea ta este să-1 răzbuni pe Domnu] Dumnezeul tău.

— Sunt proroc, căci te văd şi-ţi aud glasul, spuse Ilie. De mai multe ori m-am răzgândit, toţi oamenii fac asta. Dar sunt gata să mă duc la Samaria şi s-o distrug pe Izabela.

Ţi-ai aflat drumul, dar nu poţi distruge înainte să înveţi să reconstruieşti.

Iată care-i porunca:

Scoală şi du-te la Sarepta Bidonului şi şezi acolo, căci iată am poruncit unei femei văduve să te hrănească.

În dimineaţa următoare, Ilie vru să-şi ia rămas bun de la corb. Dar pasărea, pentru prima dată de când trăia pe malul Cheritului, nu se arătă.

Ilie merse câteva zile până ajunse în valea unde se afla oraşul Sarepta, pe care locuitorii îl numeau Akbar. Ajuns la capătul puterilor, iată că i se arată o femeie în straie negre, care aduna vreascuri. Pe jos creşteau doar plante târâtoare, aşa că femeia trebuia să se mulţumească cu câteva vrejuri uscate.

— Cine eşti tu? o întrebă el.

Femeia îl privi pe străin, fără să înţeleagă prea bine ce spune.

— Adu-mi o cană cu apă ca să beau, îi spuse Ilie. Adu-mi şi o bucată de pâine.

Femeia puse vreascurile jos, dar nu spuse nimic.

— Nu-ţi fie teamă, insistă Ilie. Sunt singur, mort de foame şi de sete şi n-am putere să fac rău nimănui.

— Nu eşti de-aici, deschise ea gura în sfârşit. După vorbă, trebuie să fii din regatul lui Israel. N-ai de unde să ştii că n-am de nici unele.

— Eşti văduvă, aşa mi-a spus Domnul. Eu am şi mai puţin ca tine. Dacă nu-mi dai de îndată să mănânc şi să beau, am să mor.

Femeia se sperie. De unde ştia străinul acesta care e viaţa ei?

— E ruşinos pentru un bărbat să ceară de mâncare unei femei, zise ea, venindu-şi în fire.

— Fă ce te-am rugat, îi spuse Ilie cu ultimele puteri. De îndată ce mă voi înzdrăveni, voi munci pentru tine. Femeia râse.

— Acum câteva clipe ai grăit un adevăr: sunt o femeie văduvă care şi-a pierdut bărbatul plecat pe o corabie din ţara sa. N-am văzut în viaţa mea oceanul, dar ştiu că este ca un deşert care-i ucide pe cei care-1 sfidează…

Şi continuă:

— Acum, însă, spui un neadevăr. Viu este Baal pe Al Cincilea Munte, n-am nimic de mâncare, în afară de o mână de făină într-un vas şi puţin untdelemn într-un ulcior.

Ilie văzu linia orizontului clătinându-se şi înţelese că avea să leşine. Adunându-şi ultimele forţe, o imploră din nou:

— Nu ştiu dacă crezi în vise, cum nu ştiu nici eu dacă să cred. Dar Domnul mi-a spus că voi ajunge aici şi te voi întâlni. De mai multe ori m-a făcut să mă îndoiesc de judecata Sa, dar, niciodată de existenţa Sa. Dumnezeul lui Israel mi-a poruncit să-i spun femeii pe care o voi întâlni la Sarepta: făina din vasul tău nu va scădea şi untdelemnul din ulcior nu se va împuţina, până în ziua în care va da Domnul iar ploaie pe pământ.

Înainte să explice cum s-ar putea înfăptui o asemenea minune, Ilie leşină.

Femeia privi Ia bărbatul prăbuşit la picioarele ei. Ştia că Dumnezeul lui Israel nu era decât o superstiţie; zeii fenicieni erau mai puternici şi făcuseră din poporul ei unul din neamurile cele mai respectate din lume. Se simţea însă mulţumită. De atâta amar de vreme trăia din mila altora si, iată, acum, pentru prima dată un bărbat avea nevoie de ea. Asta o făcea să se simtă mai puternică. Iată că există alţii mai amărâţi.

— Dacă mă roagă şi pe mine cineva, înseamnă că totuşi nu sunt fiinţa cea mai neînsemnată de pe pământ, se gândi ea.

— Am să fac ce m-ai rugat ca să-ţi alin suferinţa. Am răbdat şi eu de foame şi ştiu cât e de umilitor.

Se duse acasă şi se întoarse cu o bucată de pâine şi o cană cu apă. Se lăsă în genunchi, sprijini capul străinului pe piept şi începu să-i înmoaie buzele în apă. în câteva minute, el îşi veni în fire.

Îi întinse bucata de pâine şi Ilie o mâncă în tăcere, contemplând valea, trecătorile şi munţii cu piscurile profilându-se măreţe pe cer. Ilie putea să vadă zidurile roşii ale cetăţii Sarepta dominând valea.

— Primeşte-mă în casa ta, căci sunt urmărit în ţara mea, îi spuse Ilie.

— Ce crimă ai comis? îl întrebă ea.

— Sunt un proroc al Domnului. Izabela a poruncit să fie omorâţi toţi cei care refuză să se închine zeilor fenicieni.

— Ce vârstă ai?

— Douăzeci şi trei de ani, îi răspunse Ilie.

Ea îl privi cu milă pe tânărul din faţa sa. Avea părul lung şi murdar şi îşi lăsase barba rară să crească, de parcă ar fi vrut să pară mai în vârstă. Cum ar fi putut un amărât ca acesta să se măsoare cu cea mai puternică prinţesă din lume?

— Dacă eşti duşmanul Izabelei, eşti şi duşmanul meu. Ea este prinţesa din Sidon a cărei misiune a fost să se căsătorească cu regele tău pentru a vă converti neamul la adevărata credinţă. Aşa spun cei care au cunoscut-o.

Arătă, apoi, spre unul dintre piscurile ce dominau valea:

— Zeii noştri îşi au lăcaşul, de multe generaţii, în vârful celui de-Al Cincilea Munte şi ei ne-au adus pacea în ţară, în vreme ce Israelul trăieşte în războaie şi suferinţă. Cum mai puteţi să credeţi în Dumnezeu Unul? Lăsaţi-o pe Izabela să sfârşească ce are de făcut şi vei vedea că va domni pacea şi în cetăţile voastre.

— Eu am auzit glasul Domnului, răspunse Ilie. Voi însă n-aţi urcat niciodată pe Al Cincilea Munte, să vedeţi ce se află acolo.

— Cine suie pe munte e ucis de focul pogorât din ceruri. Zeilor nu le plac intruşii.

Se opri din vorbă şi aduse aminte că în noaptea dinainte îi apăruse în vis o lumină foarte intensă şi că din mijlocul ei se auzise un glas spunând: „Primeşte-1 la tine pe străinul ce te va căuta.”

— Ia-mă la tine acasă, n-am unde să dorm, insistă Ilie.

— Ţi-am mai spus că sunt săracă, abia îmi duc zilele împreună cu fiul meu.

— Domnul te-a ales ca să mă primeşti, El nu-i părăseşte pe cei ce îl iubesc, îndeplineşte-mi ruga şi voi munci în casa ta. Sunt tâmplar, ştiu să lucrez lemnul de cedru şi-mi voi găsi de lucru. Astfel, Dumnezeu prin mâinile mele îşi va ţine promisiunea: făina din vasul tău nu va scădea şi untdelemnul din ulcior nu se va împuţina, până în ziua în care va da Domnul ploaie din nou pe pământ.

— Chiar să vreau, n-am cum să te plătesc.

— Nu e nevoie. Dumnezeu va avea grijă de noi.

Tulburată de visul de peste noapte, şi cu toate că ştia că străinul era duşmanul prinţesei din Sidon, femeia se hotărî să-1 primească.

Vecinii observară imediat prezenta lui Ilie. începură s-o vorbească de rău pe văduva care primise în casă un străin, nesocotind memoria soţului – un erou care-şi dăduse viaţa pe mare, pentru a face să prospere căile comerciale ale fenicienilor.

Aflând toate astea, văduva încercă să le explice că era vorba de un proroc din Israel, epuizat de foame şi de sete. şi aşa se duse vestea că un proroc israelit, căutat de Lzabela, se ascundea în cetate. O comisie se înfăţişă la preot.

— Aduceţi-1 pe străin în faţa mea, porunci el.

Aşa făcură. După-amiază, Ilie fu adus în faţa omului care – împreună cu guvernatorul şi cu şeful militar – conducea toate treburile din Akbar.

— Ce cauţi aici? Nu ştii că eşti duşmanul nostru? îl întrebă preotul.

— Timp de mulţi ani am făcut negoţ cu Libanul, vă respect poporul şi obiceiurile. Mă aflu aici pentru că în Israel sunt urmărit.

— Cunosc motivul, spuse preotul. Ai fugit din cauza unei femei?

— O socotesc cea mai frumoasă femeie pe care am văzut-o în viaţa mea, deşi n-am zărit-o decât câteva clipe. Dar are o inimă de piatră si, în spatele ochilor ei verzi, se ascunde cel mai mare duşman al ţării mele. N-am fugit, ci aştept momentul potrivit pentru a mă întoarce.

Preotul izbucni în râs.

— Dacă aştepţi un astfel de moment, pregăteşte-te să-ţi petreci tot restul zilelor în Akbar. Nu suntem în război cu ţara ta; tot ce dorim este să răspândim adevărata credinţă, prin mijloace paşnice, în toată lumea. Nu vrem să repetăm atrocităţile pe care le-aţi comis când v-aţi stabilit în Canaan.

— Asasinarea profetilor este un mijloc paşnic?

— Doar tăindu-i capul, ucizi monstrul. Poate că mor nişte oameni, dar războaiele religioase vor înceta pentru totdeauna. Şi după câte mi-au povestit negustorii, un profet pe nume Ilie a provocat toate astea, iar apoi a fugit.

Preotul îl ţinti cu privirea şi continuă:

— Seamănă cu tine.

— Eu sunt acela, îi răspunse Ilie.

— Foarte bine şi bun venit în cetatea Akbar. Când va trebui să-i cerem ceva Izabelei, îi vom da în schimb capul tău, cea mai preţioasă monedă pe care o avem. Până atunci, caută-ţi de lucru şi învaţă să trăieşti din munca ta, căci aici n-avem loc pentru profeţi.

Tocmai se pregătea să plece, când preotul adăugă:

— Se pare că o tânără din Sidon are mai multă putere decât Dumnezeul Unic, pe care-l slujeşti tu. I-a zidit lui Baal un altar, iar bătrânii preoţi îngenunchează acum în faţa lui.

— Totul se întâmplă din voia Domnului, grăi pro-rocul. în viaţa noastră apar necazuri de care nu ne putem feri. însă

totul are un motiv.

— Care e acest motiv?

— E o întrebare la care n-avem răspuns înainte sau cât timp suntem supuşi încercărilor. Doar după ce le-am învins, le înţelegem rostul.

După plecarea lui Ilie, preotul trimise după comisia care îl vizitase de dimineaţă.

— N-aveţi de ce vă teme, le spuse preotul. Obiceiurile noastre ne obligă să le oferim adăpost străinilor, în plus, aici se află sub supraveghere, îl putem urmări pas cu pas. Cel mai bun mod de a cunoaşte şi nimici un duşman este să te prefaci că-i eşti prieten. La momentul potrivit îl vom preda Izabelei şi oraşul nostru va primi aur şi daruri. Până atunci, să învăţăm cum să-i ucidem ideile, căci deocamdată nu ştim decât să-i ucidem trupul.

Cu toate că Ilie era slujitorul Dumnezeului Unic şi un potenţial duşman al prinţesei Izabela, preotul porunci să i se respecte dreptul la azil. Cunoşteau cu toţii tradiţia străMoşilor: dacă un cetăţean refuza să-i dea adăpost unui călător, la fel aveau să păţească şi fiii cetăţii. şi cum cea mai mare parte a locuitorilor Akbarului aveau urmaşi pe care flota comercială a ţării îi răspândise pretutindeni, nimeni nu îndrăznea să nesocotească legea ospitalităţii.

Pe lângă asta, merita să aştepte cu răbdare ziua când capul profetului evreu va aduce o grămadă de aur.

În seara aceea, Ilie luă cina împreună cu văduva şi fiul acesteia. Şi cum profetul israelit se transformase într-o marfă de valoare pentru viitor, câţiva negustori trimiseră familiei văduvei mâncare suficientă pentru o săptămână întreagă.

— Se pare că Dumnezeul lui Israel se ţine de cuvânt, spuse văduva. De când a murit soţul meu, masa noastră n-a mai cunoscut atâta belşug.

Încetul cu încetul, Ilie se obişnuia cu viaţa din Să-repta. Ca toţi oamenii locului, şi el îi spunea acum Akbar. îi cunoscu mai bine pe guvernator, pe comandantul garnizoanei, pe

preot şi pe meşterii sticlari, renumiţi în toată regiunea. Când era întrebat ce căuta acolo, nu se ferea să spună adevărul: în Israel, Izabela îi omora pe toţi prorocii.

— Eşti un trădător de ţară şi un duşman al Feniciei, i se spunea. Dar noi suntem neam de negustori şi ştim că un om, cu cât este mai periculos, cu atât va fi mai mare preţul pus pe capul lui.

Aşa trecură câteva luni.

La intrarea în vale, câteva patrule asiriene îşi aşezaseră corturile, dând impresia că vor să rămână un timp mai îndelungat. Era un grup mic de soldaţi care nu reprezentau o ameninţare, dar comandantul îi ceru guvernatorului să ia măsuri.

— Nu ne-au făcut nimic, spuse guvernatorul. Sunt probabil în vreo misiune comercială, în căutarea unor căi mai bune pentru produsele lor. Dacă vor dori să ne folosească drumurile, ne vor plăti impozite care ne vor face şi mai bogaţi. De ce să-i provocăm?

Parcă pentru a înrăutăţi şi mai mult situaţia, fiul văduvei se îmbolnăvi din senin. Vecinii dădură vina pe prezenţa străinului în casă şi femeia îl rugă pe Ilie să plece. Dar el nu plecă, căci Domnul încă nu-1 chemase. Au început să circule zvonuri, cum că acel străin stârnise mânia zeilor de pe Al Cincilea Munte.

Nu era greu să ţii sub control armata şi să linişteşti populaţia în privinţa patrulelor străine, în schimb, boala neaşteptată a fiului văduvei îi aduse necazuri guvernatorului în privinţa lui Ilie.

O comisie formată din localnici veni să stea de vorbă cu guvernatorul.

— I-am putea construi o casă israelitului dincolo de zidurile cetăţii, spuseră ei. în acest fel nu încălcăm legea ospitalităţii, dar ne păzim de mânia divină. Zeii nu sunt mulţumiţi de prezenţa acestui om.

— Lăsaţi-1 în pace, le răspunse guvernatorul. N-am nevoie de conflicte politice cu Israelul.

— Cum adică? întrebară localnicii. Izabela îi vânează pe toţi prorocii Dumnezeului Unic şi vrea să-i omoare.

— Prinţesa noastră este o femeie curajoasă şi loială zeilor de pe Al Cincilea Munte, însă, oricâtă putere ar căpăta, nu va fi niciodată evreică. Mâine poate să cadă în dizgraţie şi atunci ar trebui să înfruntăm mânia vecinilor noştri. Dacă ne purtăm bine cu un proroc de-al lor, ne vor trata cu bunăvoinţă.

Localnicii plecară nemulţumiţi, pentru că preotul le spusese că, într-o bună zi, Ilie va fi schimbat pe aur şi daruri. Deocamdată însă, chiar dacă guvernatorul nu avea dreptate, n-aveau ce face. Obiceiul cerea ca familia guvernatorului să fie respectată.

În depărtare, la gura văii, corturile războinicilor asirieni începură să se înmulţească.

Comandantul era neliniştit, dar nu se bucura de sprijinul preotului şi guvernatorului, încerca să-şi fină soldaţii în formă, deşi ştia că niciunul dintre ei, nici măcar bunicii lor, n-avuseseră ocazia să ia parte la vreo luptă, în Akbar, războaiele ţineau de trecut, iar strategiile cunoscute fuseseră depăşite de tehnici şi arme noi, pe care alte ţări deja le posedau.

— Akbarul şi-a negociat întotdeauna pacea, spunea guvernatorul. Nu ne vor invada nici de data asta. La-să-i pe ceilalţi să se lupte între ei, noi venim cu arme mult mai puternice – banii. Când celelalte ţări se vor fi distrus între ele, vom intra în oraşele lor şi ne vom vinde produsele.

Guvernatorul reuşi să liniştească populaţia în privinţa asirienilor, dar circulau zvonuri că israelitul atrăsese mânia zeilor asupra cetăţii Akbar. Ilie devenea o problemă din ce în ce mai serioasă.

Într-o după-amiază starea copilului se înrăutăţi brusc. Nu se mai putea ţine pe picioare şi nu mai recunoştea nici măcar pe cei care veneau să-1 vadă. înainte de apusul soarelui, Ilie şi femeia îngenuncheară lângă patul copilului.

— Dumnezeule Atotputernic, care ai abătut săgeţile soldatului şi m-ai adus până aici, salvează-1 pe acest copil. El n-a făcut nici un rău şi nu e vinovat de păcatele mele şi nici de cele ale părinţilor săi. Salvează-1, Doamne.

Copilul stătea nemişcat, buzele-i erau albe şi ochii îşi pierduseră orice strălucire.

— Roagă-te la Dumnezeul tău Unic, implora femeia. Sunt mamă şi simt că fiul meu e pe moarte.

Ilie simţi nevoia s-o ia de mână şi să-i spună că nu este singură şi că Dumnezeu Cel Atotputernic îl va auzi. Era proroc, acceptase acest lucru atunci, pe malul Cheritului, şi acum, îngerii sunt alături de el.

— Nu mai am lacrimi să plâng. Dacă e neîndurător şi trebuie să ia un suflet, să mă ia pe mine şi să-1 lase pe fiul meu să alerge pe valea şi pe străzile din Akbar.

Ilie făcu un efort suprem sa se concentreze asupra rugăciunii, dar disperarea mamei era atât de mare, încât cuprinsese totul în jur şi trecuse dincolo de pereţi şi de uşi.

Atinse trupul copilului. Nu mai avea febră mare, ca în zilele precedente, ceea ce era semn rău.

Preotul trecuse pe la casa lor în dimineaţa aceea şi, aşa cum făcea de două săptămâni, îi pusese copilului cataplasme cu plante pe faţă şi pe piept, înainte de aceasta, femeile din Akbar aduseseră tot felul de reţete de leacuri folosite de generaţii întregi şi a căror putere de vindecare fusese dovedită nu o dată. în fiecare seară ele se strângeau la poalele celui de Al Cincilea Munte şi aduceau jertfe, pentru ca sufletul copilului să nu-i părăsească trupul.

Mişcat de cele văzute, un negustor egiptean în trecere prin oraş le oferi, fără nici un ban, o pudră roşie foarte preţioasă, care trebuia amestecată în mâncarea copilului. Se spunea că medicii egipteni aflaseră chiar de la zei secretul obţinerii acelei pulberi.

În tot acest timp Ilie se rugă fără încetare.

Dar totul era în zadar.

— Ştiu de ce nu te-au gonit, spuse femeia cu o voce din ce în ce mai răguşită de atâtea nopţi de nesomn.

Ştiu că au pus un premiu pe capul tău şi că într-o bună zi vei fi trimis în Israel în schimbul unei cantităţi de aur. Dacă-mi salvezi copilul, jur pe Baal şi pe toţi zeii de pe Al Cincilea Munte că nu vei fi prins niciodată. Cunosc cărări ascunse, de mult uitate şi îţi voi arăta cum să pleci din Akbar, fără să fii văzut. Ilie tăcea.

— Roagă-te la Dumnezeul Unic, îl imploră din nou femeia. Dacă-mi salvează copilul, jur să-1 reneg pe Baal şi să mă închin Lui. Aminteşte-i că te-am adăpostit la nevoie şi am îndeplinit întocmai porunca Lui.

Ilie îşi reluă ruga fierbinte. Deodată, copilul făcu o mişcare.

— Vreau să plec de-aici, rosti băiatul cu glas pierit. Ochii mamei prinseră a străluci de fericire şi lacrimile i se rostogoleau pe obraji.

— Hai, copile. Mergem unde vrei tu, fă tot ce doreşti să faci.

Ilie dădu să-1 ia în braţe, dar băiatul îi îndepărtă mâna.

— Vreau să merg singur, zise.

Se ridică încet şi o porni spre uşă. După câţiva paşi însă, căzu fulgerat.

Ilie şi femeia se apropiară. Băiatul era mort.

O clipă, rămaseră amândoi muţi, apoi femeia începu să ţipe din toate puterile.

— Blestemaţi fie zeii şi cel ce mi-a luat copilul! Blestemat fie omul care a adus nenorocire casei mele! Singurul meu copil a murit! striga ea. Asta mi-e răsplata, pentru că am ascultat porunca divină, pentru că am fost generoasă cu un străin!

Vecinii auziră strigătele văduvei şi-1 văzură pe băiat întins pe jos. Femeia continua să ţipe şi să-1 lovească pe proroc, care stătea nemişcat în picioare, fără să schiţeze nici cel mai mic gest de apărare. In timp ce femeile încercau s-o

liniştească pe văduvă, bărbaţii îl apucară pe Ilie de braţe şi-1 duseră pe sus la guvernator.

— Omul acesta a plătit cu rău binele ce i s-a făcut. A făcut vrăji în casa văduvei şi i-a omorât copilul. Zeii 1-au blestemat şi noi îl adăpostim.

Israelitul plângea şi se întreba: „De ce, Doamne, ai pedepsit pe această văduvă care a fost bună cu mine? Dacă i-ai luat băiatul, înseamnă că nu mi-am îndeplinit misiunea încredinţată şi merit să mor."

În după-amiaza aceea se reuni consiliul cetăţii Akbar sub conducerea preotului şi guvernatorului. Ilie fu adus la judecată.

— Ai răsplătit iubirea cu ură. Pentru aceasta, te condamn la moarte, spuse guvernatorul.

— Chiar dacă valorează un sac de aur capul tău, nu putem nesocoti mânia zeilor de pe Al Cincilea Munte, vorbi preotul. Altfel, nici cu tot aurul din lume nu vom putea readuce pacea în această cetate.

Ilie îşi plecă capul în pământ. Merita cele mai cumplite suferinţe, pentru că Domnul îl părăsise.

— Ai să urci pe Al Cincilea Munte, zise preotul. Ai să ceri îndurare zeilor mânioşi, iar ei îţi vor trimite focul din ceruri să te mistuie. Dacă n-o vor face, înseamnă că doresc să facem dreptatea cu mâinile noastre. Te aşteptăm la coborâre şi vei fi executat mâine după ritualul nostru.

Ilie cunoştea bine execuţiile rituale: se smulgea inima din pieptul condamnatului şi i se tăia capul. Credinţa populară spunea că un om fără inimă nu poate intra în rai.

— De ce m-ai ales pe mine, Doamne? striga el, deşi ştia că cei din jur nu înţelegeau despre ce alegere vorbeşte. Nu vezi că nu pot împlini tot ce mi-ai poruncit?

Nu primi nici un răspuns.

Bărbaţii şi femeile din Akbar mergeau în urma grupului de soldaţi, care-1 conduceau pe israelit spre Al Cincilea Munte. Strigau vorbe de ocară şi aruncau cu pietre. Cu mare greutate reuşiră soldaţii să ţină în frâu mulţimea furioasă.

După o jumătate de oră de drum, sosiră la poalele muntelui sfânt.

Grupul se opri în faţa altarelor, unde poporul obişnuia să aşeze ofrandele şi jertfele şi să-şi spună dorinţele şi rugăciunile. Cu toţii ştiau povesti despre uriaşii care ar fi trăit în aceste locuri şi îşi aminteau de cei care, pentru că sfidaseră porunca, fuseseră mistuiţi de focul trimis din ceruri. Călătorii care traversau valea în timpul nopţii se jurau că auziseră râsetele zeilor şi zeiţelor care benchetuiau sus pe culmi.

Chiar dacă nu se ştia exact dacă tot ce se spunea era adevărat, nimeni nu îndrăznea să-i sfideze pe zei.

— Mişcă, spuse un soldat, împungându-1 pe Ilie cu vârful lancei. Cel ce omoară un copil, merită cea mai grea dintre pedepse.

Ilie păşi pe pământul interzis şi începu să urce coasta. După ce ajunse destul de departe pentru a nu mai auzi strigătele celor din Akbar, se aşeză pe o piatră şi începu să plângă: din seara aceea petrecută în atelier, când fusese înconjurat de bezna străbătută de luminiţe strălucitoare, le adusese numai nenorociri celor din jur.

Domnul îşi pierduse prorocii din Israel şi cultul zeilor fenicieni devenise, probabil, şi mai puternic. In prima noapte petrecută pe malul fluviului Cherit, Ilie crezuse că Dumnezeu îl alesese pentru a face din el un martir, aşa cum făcuse cu atâţia alţii.

Când colo, Domnul îi trimisese un corb, pasăre considerată piază rea, care îl hrănise până ce apele Che-ritului secaseră. De ce un corb şi nu un porumbel, sau un înger? Oare totul nu era decât halucinaţia unui om care dorea să-şi alunge teama sau care stătuse prea mult cu capul în soare? Ilie nu mai era sigur de nimic: poate că Răul îşi găsise unealta şi aceasta era chiar el. De ce îl trimisese Dumnezeu în Akbar, în loc să-1 lase să se întoarcă s-o omoare pe prinţesa care făcuse atâta râu neamului său?

Se simţise ca un laş, dar urmase porunca primită. Se străduise să se obişnuiască cu acel popor ciudat, binevoitor, dar care avea cu totul alte obiceiuri. Tocmai când credea că e pe cale să-şi împlinească destinul, fiul văduvei murise.

„De ce eu?”

Se ridică în picioare şi făcu câţiva paşi, până ce se pomeni învăluit de ceaţa care plutea pe vârful muntelui. Putea să profite de ceaţă şi să fugă de urmăritori, dar ce rost avea? Se săturase să fugă şi ştia că nu-şi va găsi niciodată locul. Chiar dacă acum ar fi scăpat, ar fi dus blestemul cu el în alt oraş, provocând mereu alte nenorociri. Peste tot unde s-ar fi dus, 1-ar fi urmărit umbra celor morţi. Mai bine îi lăsa să-i smulgă inima şi să-i taie capul.

Mai făcu un popas în mijlocul cetii. Avea de gând să mai întârzie puţin, pentru ca oamenii să creadă că a urcat până în vârful muntelui şi apoi să coboare şi să se predea urmăritorilor.

„Focul din cer”. Pe mulţi îi omorâse, dar Ilie se îndoia că Domnul fusese cel care 1-a trimis, în nopţile fără lună, străfulgera bolta, apărând şi dispărând într-o clipă. Poate mistuia. Poate omora instantaneu, fără durere.

Se lăsă întunericul şi ceaţa se risipi. Putea zări valea şi luminile din Akbar şi focurile din tabăra asirienilor. Auzi lătratul dinilor şi cântecul de luptă al războinicilor.

„Sunt pregătit”, îşi spuse. „Am înţeles că sunt proroc şi am făcut ce am putut. Dar am greşit, şi acum Dumnezeu are nevoie de altcineva.”

Atunci asupra lui se pogorî o lumină.

„Focul din ceruri!”

Lumina se opri în faţa lui şi o voce spuse:

— Sunt îngerul Domnului.

Ilie îngenunche şi-şi lipi fruntea de pământ.

— Ne-am mai văzut şi întotdeauna ţi-am ascultat porunca, îi răspunse Ilie, fără a-şi ridica privirile. Am semănat numai durere pe unde am trecut.

Îngerul spuse:

— Când te vei întoarce în cetate, roagă-te de trei ori ca băiatul să se întoarcă printre cei vii. Domnul îţi va asculta a treia rugă.

— De ce să fac acest lucru?

— Întru slava Domnului.

— Chiar dacă acest lucru se va înfăptui, m-am îndoit deja de mine şi nu mai sunt demn de misiunea încredinţată, spuse Ilie.

— Orice om are dreptul de a se îndoi de misiunea lui şi de a o părăsi din când în când; nu trebuie însă s-o uite. Cine nu se îndoieşte de sine este demn de dispreţ, căci are încredere oarbă în puterile sale şi păcătuieşte prin trufie. Dar binecuvântat este cel ce trece prin momente de îndoială.

— Chiar adineauri, ai văzut, m-am îndoit că ai fi trimisul Domnului.

— Du-te şi fă ce-ţi spun.

Trecu ceva timp, până ce Ilie ajunse jos. Gărzile îl aşteptau la locul jertfelor, însă mulţimea deja se întorsese în Akbar.

— Sunt pregătit să mor, zise el. Am cerut îndurare zeilor de pe Al Cincilea Munte şi ei mi-au dat poruncă ca, înainte să-mi dau duhul, să trec pe la casa văduvei care m-a găzduit şi s-o rog să aibă milă de sufletul meu.

Soldaţii îl însoţiră până la intrarea în cetate şi apoi se înfăţişară la preot, pentru a-i transmite ce ceruse israelitul.

— Îţi voi îndeplini dorinţa, i se adresă preotul prizonierului. Dacă ai cerut iertare zeilor, trebuie să-i ceri iertare şi femeii. Ca să nu fugi, vei fi însoţit de patru soldaţi înarmaţi. Să nu-ţi închipui însă că vei putea s-o convingi să ne roage să-ţi cruţăm viaţa. La revărsatul zorilor, te vom executa în mijlocul pieţei.

Preotul ar fi vrut să ştie ce văzuse pe culme, dar răspunsul s-ar fi putut să-1 surprindă şi nu voia să se dea de gol în faţa soldaţilor. Tăcu deci, dar i se păru bună ideea ca Ilie să ceară public iertare; astfel, nimeni nu s-ar mai fi îndoit de puterea zeilor de pe AI Cincilea Munte.

Ilie împreună cu soldaţii ajunseră pe străduţa sărăcăcioasă, unde îşi găsise adăpost timp de câteva luni. Casa văduvei avea ferestrele şi poarta deschise, pentru ca, aşa cum spunea credinţa populară, sufletul copilului să poată ieşi, pentru a se duce să locuiască împreună cu zeii. Trupul lui se afla în mijlocul camerei de zi, vegheat de toţi vecinii.

Când îl zăriră pe israelit, bărbaţii şi femeile se înfuriară.

— Scoateţi-1 de-aici! strigară către gărzi. Nu ţi-e de ajuns cât rău ai făcut? Eşti atât de ticălos încât zeii de pe Al Cincilea Munte n-au vrut să-şi mânjească mâinile cu sângele tău!

— Ne-a lăsat nouă sarcina de a-1 omorî! ţipă un altul. şi o vom face imediat, nu mai aşteptăm execuţia rituală!

Înghiontit şi pălmuit, Ilie se eliberă din mâinile care-1 înşfăcaseră şi se apropie de văduva care plângea într-un colţ.

— Pot să-1 readuc la viaţă. Lasă-mă cu fiul tău doar o clipă, spuse Ilie.

Văduva nici nu-şi ridică privirea.

— Te rog, insistă el. Chiar dacă ar fi ultimul lucru pe care 1-ai face pentru mine pe lumea asta, dă-mi voie să te răsplătesc pentru generozitatea ta.

Câţiva bărbaţi îl înşfăcară din nou pentru a-1 scoate afară. Dar Ilie se zbătea şi se lupta din toate puterile, implorând să fie lăsat să atingă copilul mort.

Cu toată împotrivirea lui, îl târâră până la poartă.

— Tu, înger al Domnului, unde eşti? strigă el privind spre cer.

În acest moment, toată lumea amuţi. Văduva se ridicase şi venea spre el. Luându-1 de mână, îl conduse la copil şi dădu la o parte cearşaful cu care fusese acoperit.

— Iată, zise ea, este sânge din sângele meu. Fie ca el să curgă peste capetele neamurilor tale dacă nu se vor împlini cele spuse de tine.

Ilie se apropie de copil.

— Stai! îl opri văduva. Mai întâi, roagă-I pe Dumnezeul tău să mi se îndeplinească blestemul.

Ilie îşi simţi sufletul cuprins de îndoială, dar avea încredere în vorbele îngerului.

— Fie ca sângele acestui copil să curgă peste părinţii şi fraţii mei şi peste fiii şi fiicele fraţilor mei, de nu voi îndeplini cele spuse de mine.

Apoi, în ciuda îndoielilor, a păcatelor şi a spaimei ce-1 cuprinsese, luă copilul din braţele mamei sale şi-l duse în cameră. Apoi strigă spre cer:

— O, Doamne, de ce ai pedepsit pe văduva aceasta ce m-a primit în casa ei şi i-ai luat fiul?

Apoi, aplecându-se de trei ori asupra copilului, strigă:

— Doamne, Dumnezeul meu, fă să se întoarcă sufletul acestui copil în el.

Timp de câteva clipe nu se întâmplă nimic. Ilie se văzu din nou în Galaad, în faţa soldatului cu arcul aţintit spre inima lui. Ştia prea bine că de multe ori destinul omului n-are nici o legătură cu ceea ce crede sau simte. La fel ca în după-amiaza aceea, se simţea liniştit şi încrezător, ştiind că, indiferent de rezultat, exista o raţiune pentru care se întâmplă toate. Pe vârful celui de Al Cincilea Munte, îngerul numise această raţiune „Slava Domnului”. Spera să înţeleagă într-o bună zi de ce Creatorul avea nevoie de făpturile sale pentru a-şi arăta slava.

În clipa aceea, copilul deschise ochii.

— Unde e mama? întrebă el.

— E jos, te aşteaptă, îi răspunse Ilie, zâmbind.

— Am visat ceva ciudat. Alunecam printr-un tunel întunecat, cu o viteză mai mare decât galopul celui mai rapid cal de curse din Akbar. Am zărit un bărbat despre care ştiam că e tatăl meu, deşi nu 1-am cunoscut niciodată. Am ajuns într-un loc minunat, unde tare mi-ar fi plăcut să rămân, dar un alt bărbat, pe care nu-1 cunosc, dar care părea bun şi puternic, m-a îndemnat cu blândeţe să plec de

acolo. Eu însă voiam să merg mai departe, şi-atunci m-ai trezit.

Copilul părea trist. Probabil că locul acela, unde aproape că ajunsese, era într-adevăr frumos.

— Cel puţin nu mă lăsa singur, dacă tot m-ai împiedicat să rămân acolo, unde mă simţeam ocrotit.

— Să mergem jos, îi zise Ilie. Mama ta vrea să te vadă.

Băiatul încercă să se ridice, dar era prea slăbit ca să poată merge. Ilie îl luă în braţe şi coborâră.

În încăperea de jos, toată lumea era înspăimântată de moarte.

— De ce s-au adunat cu toţii aici? întrebă băiatul, înainte ca Ilie să-i poată răspunde, văduva i-1 smulse din braţe şi începu să-1 sărute, plângând.

— Ce-i cu tine, mamă? De ce eşti tristă?

— Nu sunt tristă, fiule, răspunse ea ştergându-şi lacrimile. N-am fost niciodată atât de fericită.

Şi spunând acestea, văduva căzu în genunchi şi strigă:

— Acum cunosc şi eu că tu eşti omul lui Dumnezeu! Cu-adevărat cuvântul Domnului vorbeşte prin gura ta! Ilie o luă de umeri şi-i spuse să se ridice.

— Eliberaţi-1 pe omul acesta! le spuse ea soldaţilor. El a alungat răul care se abătuse asupra casei mele!

Celor de faţă nu le venea să-şi creadă ochilor. O fată de douăzeci de ani îngenunche lângă văduvă, încet-încet, toţi ceilalţi făcură la fel, chiar şi soldaţii care trebuiau să-1 ducă la închisoare.

— Ridicaţi-vă, le spuse tuturor, închinaţi-vă Domnului. Eu sunt numai un slujitor al Lui, poate cel mai neînsemnat dintre ei.

Dar ei rămaseră cu toţii în genunchi şi cu capetele plecate.

— Ai vorbit cu zeii de pe Al Cincilea Munte şi acum, iată, poţi face minuni, se auzi o voce.

— Nu există nici un zeu acolo. Am văzut un înger al Domnului care mi-a poruncit să fac asta.

— Te-ai întâlnit cu Baal şi cu fraţii săi, se auzi altă voce.

Ilie îşi croi drum printre cei îngenuncheaţi şi ajunse în stradă. Iar îşi simţea inima grea. I se părea că nu-şi îndeplinise până la capăt sarcina pe care i-o încredinţase îngerul. „Ce folos să învii un mort, dacă nimeni nu vede de unde vine această putere?" îngerul îi spusese să rostească de trei ori numele Domnului, dar nu-1 învăţase cum să explice mulţimii minunea petrecută în casa femeii. „Oare, asemenea vechilor proroci, n-am vrut decât să mă fălesc?" se întreba el.

Auzi, atunci, vocea îngerului păzitor, care-i vorbea de când era copil:

— Te-ai întâlnit azi cu un înger al Domnului.

— Aşa este, îi răspunse Ilie. Dar îngerii Domnului nu vorbesc cu oamenii, ci doar transmit poruncile lui Dumnezeu.

— Foloseşte-te de puterea ta, îi spuse îngerul. Ilie nu înţelese ce vrea să spună.

— Nu am decât puterea pe care mi-o dă Domnul.

— Nimeni nu are. Toată lumea şi-a primit puterea de la Domnul şi nimeni nu se foloseşte de ea. Şi îngerul adăugă:

— De acum înainte, până te vei întoarce în ţara pe care ai părăsit-o, nu-ţi mai este îngăduit să mai faci vreo minune.

— Şi când mă voi întoarce?

— Domnul are nevoie de tine ca să reconstruieşti Israelul, spuse îngerul. Vei călca din nou pe pământul tău, atunci când vei învăţa să reconstruieşti.

Apoi tăcu.

PARTEA a Il-a.

Preotul îşi rosti rugăciunile privind răsăritul şi ceru zeului Furtunii şi zeiţei animalelor să aibă milă de cei lipsiţi de judecată. Cineva îi povestise în acea dimineaţă că Ilie îl readusese pe fiul văduvei din împărăţia morţilor.

Oamenii din cetate erau înspăimântaţi şi aţâţaţi în acelaşi timp. Credeau cu toţii că israelitul îşi căpătase puterea de la zeii de pe Al Cincilea Munte şi acum nu mai era atât de uşor să-1 ucidă. „Dar clipa aceea va sosi", îşi spuse el.

Zeii aveau să hotărască momentul prielnic pentru uciderea lui. Mânia zeilor avea o altă cauză, iar prezenţa asirienilor la gura văii era un semn. Oare de ce trebuia să ia sfârşit o pace care durase sute de ani? Cunoştea răspunsul: invenţia din Byblos. Ţara sa descoperise o formă de scriere accesibilă tuturor, chiar şi celor ce nu ştiau s-o folosească. Oricine putea s-o înveţe într-un timp scurt şi aceasta însemna sfârşitul civilizaţiei.

Preotul ştia că, dintre toate armele de distrugere pe care le-a putut inventa omul, cea mai teribilă şi mai puternică era cuvântul. Pumnalele şi lăncile lăsau în urma lor sânge, săgeţile puteau fi văzute de la distanţă, otrăvurile erau descoperite si, în cele din urmă, anihilate.

Cuvântul însă distruge fără să lase urme. Dacă ritualurile sacre ar fi cunoscute, mulţi le-ar putea folosi, încercând să schimbe universul, ceea ce i-ar supăra pe zei. Până atunci, doar casta preoţească cunoştea istoria strămoşilor, care era transmisă prin viu grai, sub ju-rământul că secretul va fi păstrat. Sau era nevoie de mulţi ani de studiu pentru a descifra scrierea pe care egiptenii o răspândiseră în toată lumea; astfel numai cei foarte învăţaţi, scribii şi preoţii, puteau să schimbe informaţii între ei.

Alte culturi aveau formele lor rudimentare de a-şi înregistra istoria, dar erau atât de complicate, încât nimeni din afară nu se încumeta să încerce să le imite.

Invenţia din Byblos însă avea o componentă explozivă: putea fi folosită de orice popor, indiferent de limba pe care o vorbea. Până şi grecii, care respingeau orice venea din afară, adoptaseră scrierea din Byblos şi o practicau curent în tranzacţiile comerciale. Specialişti cum erau în a-şi atribui tot ce apărea nou, botezaseră invenţia din Byblos cu un nume grecesc: alfabet.

Secretele păstrate timp de veacuri de civilizaţie erau în pericol de a fi dezvăluite, în comparaţie cu acest pericol, sacrilegiul comis de Ilie, care adusese înapoi un suflet de dincolo de râul morţii, nu însemna mare lucru.

— Suntem pedepsiţi pentru că nu mai suntem în stare să păstrăm lucrurile sfinte. Asirienii se află la porţile noastre, vor străbate valea şi vor distruge civilizaţia strămoşilor noştri.

Scrierea va fi lovitura de graţie. Preotul ştia că prezenţa duşmanului nu era întâmplătoare.

Era preţul care trebuia plătit. Zeii plănuiseră totul foarte bine, astfel încât să nu-şi dea nimeni seama că ei erau răspunzători; puseseră mai mare peste toţi un guvernator care se ocupa mai mult de afaceri decât de oştire, aţâţaseră lăcomia asirienilor, răriseră ploile şi aduseseră un necredincios să învrăjbească cetatea, în curând se va da bătălia finală.

Akbarul va continua să existe şi după aceea, dar pericolul reprezentat de scrierea din Byblos va fi eliminat definitiv. Preotul şterse cu grijă piatra care marca terenul unde, cu multe generaţii în urmă, pelerinul străin găsise locul ales de ceruri şi întemeiase oraşul. „Ce frumoasă e”, gândi el. Pietrele erau o imagine a zeilor: dure, rezistente, supravieţuind în orice condiţii şi neavând nevoie să dea socoteală de existenţa lor. Tradiţia orală spunea că centrul lumii era însemnat cu o piatră şi în copilărie visase să meargă s-o caute. Nici acum nu renunţase la idee. Dar când asirienii îşi făcuseră apariţia la gura văii, înţelesese că visul lui nu se va împlini niciodată.

„Nu-i nimic. Aşa ne-a fost scris, să plătească generaţia mea pentru că i-am mâniat pe zei. Există sacrificii inevitabile în istoria omenirii şi trebuie acceptate.”

Se jură în gând că va face voia zeilor: nu va încerca să împiedice războiul.

„Poate că acesta este sfârşitul lumii. Crizele se înmulţesc şi nu le mai putem face faţă.”

Preotul îşi luă toiagul şi ieşi din templu. Stabilise să se întâlnească cu comandantul garnizoanei din Akbar.

Ajunsese aproape de zidul de la miazăzi, când se pomeni faţă în faţă cu Ilie.

— Domnul a înviat un copil din morţi. Oamenii cred în puterea mea, zise israelitul.

— Probabil că băiatul nu era mort, îi răspunse preotul. S-a mai întâmplat ca o inimă să se oprească şi apoi să înceapă să bată din nou. Astăzi toată lumea numai despre asta vorbeşte, dar mâine îşi vor aminti că zeii sunt pe aproape şi s-ar putea să audă ce vorbesc. Atunci gurile lor vor amuţi la loc. Trebuie să mă grăbesc, căci asirienii se pregătesc de luptă.

— Ascultă ce am de spus: după minunea petrecută ieri seară, m-am dus să mă odihnesc dincolo de ziduri, căci simţeam nevoia de puţină linişte. Şi-atunci mi s-a arătat din nou îngerul de pe vârful muntelui, care mi-a spus: Oraşul Akbar va fi distrus în război.

— Oraşele nu pot fi distruse, spuse preotul. Ele vor fi refăcute de şaptezeci de ori câte şapte, pentru că zeii ştiu unde le-au aşezat şi trebuie să le găsească la locul lor.

Guvernatorul se apropie împreună cu grupul de curteni cu care venise şi întrebă:

— Ce-ai spus?

— încercaţi să păstraţi pacea, spuse din nou Ilie.

— Dacă te temi, întoarce-te de unde ai venit, îi răspunse sec preotul.

— Izabela şi regele tău abia aşteaptă să pună mâna« pe prorocii fugari ca tine, zise guvernatorul. As vrea să ştiu însă cum ai reuşit să urci pe Al Cincilea Munte, fără să fii transformat în cenuşă de focul din ceruri.

Preotul trebuia să pună capăt discuţiei. Guvernatorul avea de gând să negocieze cu asirienii şi ar fi putut să-1 folosească pe Ilie pentru asta.

— Nu-1 asculta, spuse el. Ieri, când a fost adus la mine pentru a fi judecat, plângea de frică.

— Erau lacrimi de părere de rău pentru răul pricinuit. Mă tem numai de două lucruri pe lume: de Dumnezeu şi de mine însumi. Nu am fugit, ci am plecat din Israel şi sunt gata să mă întorc atunci când va hotărî Domnul. O voi ucide

pe frumoasa ta prinţesă şi credinţa lui Israel va ieşi învingătoare şi din această încercare.

— Trebuie să fii mai tare ca piatra, ca să rezişti farmecelor Izabelei, îl luă peste picior guvernatorul. Chiar de s-ar întâmpla ce spui, vom trimite altă prinţesă, şi mai frumoasă, aşa cum am mai făcut şi înainte de Izabela.

Preotul avea dreptate. Cu două sute de ani în urmă, o prinţesă din Sidon îl sedusese pe cel mai înţelept dintre cârmuitorii Israelului, regele Solomon. Ea îl pusese să construiască un templu întru slava zeiţei Astarte şi Solomon îi făcuse voia. Pentru acest sacrilegiu, Domnul a ridicat oştirile vecine şi Solomon a fost detronat.

Tot astfel se va întâmpla şi cu Ahab, soţul Izabelei, gândi Ilie. Domnul va avea grijă ca el să-şi îndeplinească misiunea la momentul potrivit. Ce rost avea să încerce să-i convingă pe aceşti oameni? Erau la fel ca cei pe care-i văzuse aseară, îngenuncheaţi pe podeaua casei văduvei, aducând laude zeilor de pe Al Cincilea Munte. Credinţa strămoşească nu-i va lăsa niciodată să gân-dească altfel.

— Păcat că trebuie să respectăm legea ospitalităţii, spuse guvernatorul, care părea să fi uitat ce spusese Ilie despre pace. Altfel, am fi ajutat-o pe Izabela să isprăvească mai repede cu toţi aceşti proroci.

— Nu din acest motiv îmi cruţaţi viaţa. Ştiţi că reprezint o marfă de preţ şi vreţi să^i oferiţi Izabelei plăcerea de a mă ucide cu mâinile ei. în plus, de ieri, poporul îmi atribuie puteri miraculoase. El crede că m-am întâlnit cu zeii de pe Al Cincilea Munte. Iar voi, nu că v-ar păsa de mânia zeilor, dar nu vreţi să mâniaţi populaţia.

Guvernatorul şi preotul îl lăsară pe Ilie să vorbească singur şi se îndreptară spre zidul cetăţii, în acel moment, preotul îşi jură că-1 va omorî pe prorocul israelit cu prima ocazie. Nu mai era o simplă marfă de schimb, devenise o ameninţare.

Privindu-i cum se îndepărtează, pe Ilie îl apucă disperarea. Oare ce să facă pentru a îndeplini voia Domnului? începu să

strige în mijlocul pieţei:

— Locuitori ai Akbarului! Ieri seară am urcat pe Al Cincilea Munte şi am vorbit cu zeii ce sălăşluiesc acolo. Când m-am întors, am avut puterea să readuc un copil din împărăţia morţii!

Oamenii se strânseră în jurul lui. Toţi cunoşteau povestea. Guvernatorul şi preotul se opriră din drum şi se întoarseră să vadă ce se întâmpla. Prorocul israelit zicea că-i văzuse pe zeii de pe Al Cincilea Munte în-chinându-se unui Dumnezeu mai puternic decât ei.

— Voi pune să fie omorât, spuse preotul.

— Iar populaţia se va răzvrăti împotriva noastră, i-o întoarse guvernatorul, atent la ce spunea străinul. Mai bine aşteptăm să facă vreo greşeală.

— înainte de a coborî muntele, zeii m-au însărcinat să-1 sfătuiesc pe guvernator să nu răspundă la provocarea asirienilor! continuă Ilie. Ştiu că el este un bărbat cinstit şi m-ar asculta, dar există oameni care preferă războiul şi nu mă lasă să mă apropii de el.

— Israelitul este un om sfânt, îi spuse un bătrân guvernatorului. Nimeni n-ar cuteza să urce pe Al Cincilea Munte, căci ar fi mistuit de focul din ceruri. Dar acest om a făcut-o, iar acum învie morţii.

— Tirul, Sidonul şi toate cetăţile feniciene trăiesc în tradiţia păcii, spuse alt bătrân. Am mai trecut noi prin încercări şi mai grele şi am reuşit să le învingem.

Mai mulţi bolnavi şi infirmi îşi croiră drum prin mulţime si, ajunşi lângă Ilie, încercară să-i atingă hainele, rugându-1 să-i vindece de boli.

— Înainte de a da sfaturi guvernatorului, poftim de vindecă bolnavii, zise preotul. Numai atunci vom crede că zeii de pe Al Cincilea Munte sunt de partea ta.

Ilie îşi aminti ce-i spusese îngerul cu o seară înainte: nu îi sunt îngăduite alte puteri, decât cele omeneşti.

— Bolnavii te roagă să-i ajuţi, insistă preotul. Să te vedem.

— Mai bine încercăm să evităm războiul. Vor fi mult mai mulţi bolnavi şi infirmi, dacă nu vom reuşi. Guvernatorul întrerupse discuţia:

— Ilie va veni cu noi. A fost atins de graţia divină.

Deşi nu credea în existenţa zeilor de pe Al Cincilea Munte, guvernatorul vorbi astfel, căci avea nevoie de un aliat în încercarea de a convinge poporul că pacea cu asirienii era singura ieşire.

În timp ce se îndreptau spre locul de întâlnire cu căpetenia oştirii, preotul i se adresă lui Ilie:

— Nu crezi nimic din ceea ce spui.

— Cred că pacea este unica ieşire. Nu cred însă că pe vârful acelui munte s-ar afla sălaşul vreunui zeu. Am fost acolo.

— Şi ce-ai văzut?

— Un înger al Domnului. Mi s-a mai arătat şi în alte locuri pe unde am umblat, îi răspunse Ilie. Şi există un singur Dumnezeu.

Preotul râse.

— Vrei să spui că, după părerea ta, acelaşi dumnezeu care stârneşte furtunile face şi grâul să crească. Sunt două lucruri care n-au nimic în comun.

— Vezi acest Al Cincilea Munte? întrebă Ilie. Dacă-l priveşti din locuri diferite, ti se va înfăţişa altfel, deşi este acelaşi munte. Tot aşa se întâmplă cu întreaga creaţie: sunt mai multe întruchipări ale aceluiaşi Dumnezeu.

De sus, de pe parapet, se zărea în depărtare tabăra duşmană, în valea pustie, corturile albe se desluşeau limpede.

Cu câtva timp în urmă, când paznicii observaseră corturile asirienilor într-o margine a văii, iscoadele au spus că era vorba de o misiune de recunoaştere; comandantul a fost de părere să fie prinşi şi vânduţi ca sclavi. Guvernatorul însă alesese altă strategie: să nu facă nimic. Se baza pe faptul că, dacă va păstra relaţii bune, va dobândi o nouă piaţă de desfacere pentru sticlăria fabricată în Akbar. în afară de

asta, asirienii ştiau că, în război, oraşele mici sunt întotdeauna de partea învingătorilor. Deci căpeteniile nu doreau decât să fie lăsaţi să treacă mai departe fără să întâmpine rezistenţă. Tir şi Sidon, acestea da, erau oraşe mari, unde se păstrau tezaurul şi documentele.

Patrula se aşezase la gura văii şi cu timpul începură să sosească întăriri. Preotul spunea că e lesne de înţeles ce se întâmplă: oraşul avea un puţ cu apă, singurul cale de câteva zile prin deşert. Dacă asirienii doreau să cucerească oraşele Tir şi Sidon, aveau nevoie de apă pentru a-şi aproviziona oştirea.

După o lună, puteau să-i alunge, după două, îi puteau învinge fără greutate şi ar fi negociat o retragere onorabilă a soldaţilor asirieni.

Atacul se lăsa aşteptat. Trecuseră cinci luni şi încă ar mai fi putut câştiga bătălia. Trebuie să atace, sunt morţi de sete", îşi spunea guvernatorul. Dădu ordin comandantului să alcătuiască strategii de apărare şi să-şi instruiască permanent oamenii, pentru a face faţă unui atac prin surprindere.

În gândul lui însă se concentra asupra păcii.

O jumătate de an se scursese şi oastea asiriană nu se mişca. Dacă în primele săptămâni atmosfera în Akbar era încordată, acum se liniştise complet; oamenii îşi vedeau de viaţa lor, ţăranii se duceau din nou la câmp, fabricanţii de vin, de sticlă şi săpun îşi vedeau de meşteşugul lor, iar negustorii vindeau şi cumpărau mărfuri. Toată lumea era convinsă că Akbarul nu-1 atacase pe vrăjmaş, deoarece, în curând, criza avea să fie rezolvată prin negocieri. De altfel, toată lumea ştia că guvernatorul fusese ales de zei şi, prin urmare, avea să ia cea mai bună hotărâre.

Când apăru Ilie în cetate, guvernatorul împrăştie zvonul că străinul aduce cu el un blestem; astfel, dacă pericolul de război devenea iminent, avea să pună dezastrul pe seama străinului. Locuitorii din Akbar s-ar fi lăsat convinşi că moartea israelitului le-ar aduce liniştea înapoi.

Guvernatorul le-ar fi spus că oricum era prea târziu să-i alunge pe asirieni, ar fi dat ordin ca Ilie să fie executat şi le-ar fi explicat că pacea este cea mai bună soluţie. După părerea lui, neguţătorii, care doreau şi ei să fie pace, i-ar fi făcut şi pe ceilalţi să gândească la fel.

Toate lunile din urmă, luptase cu preotul şi cu comandantul, care susţineau ideea atacului imediat. Zeii de pe Al Cincilea Munte nu-1 uitaseră, totuşi, nici de data aceasta. După miracolul învierii, înfăptuit cu o noapte înainte, viaţa lui Ilie devenise mai preţioasă decât uciderea lui.

— Ce va face străinul? întrebă comandantul.

— Zeii 1-au luminat şi ne va ajuta să găsim cea mai bună ieşire, îi răspunse guvernatorul şi schimbă rapid vorba.

— Se pare că peste noapte numărul corturilor a crescut.

— Iar mâine va creşte şi mai mult, răbufni comandantul. Dacă am fi atacat atunci, când nu era decât o patrulă, probabil că nu s-ar mai fi întors.

— Te înşeli. Unul ar fi putut să scape şi s-ar fi întors cu alţii ca să se răzbune.

— Când întârzii culesul, fructele putrezesc, nu se lăsă comandantul. Iar când amâni rezolvarea problemelor, ele devin tot mai mari.

Guvernatorul îi aduse aminte că pacea domnea printre fenicieni de aproape trei secole şi că erau foarte mândri de asta. Ce vor spune generaţiile viitoare, dacă el va pune capăt epocii de prosperitate?

— Trimite un emisar să negocieze cu ei, spuse Ilie. Cel mai priceput războinic e cel care ştie să-şi facă din duşman prieten.

— Nu ştim precis ce vor. Nici nu ştim dacă au intenţia să cucerească oraşul. Cum să negociem?

— Sunt semne de ameninţare. O oştire nu-şi pierde timpul în zadar cu exerciţii militare, departe de ţară.

Zilnic soseau noi soldaţi şi guvernatorul încerca să-şi închipuie de câtă apă vor avea nevoie toţi aceşti oameni, în

scurt timp, cetatea va fi lipsită de apărare în faţa oştirii inamice.

— Putem ataca acum? îl întrebă preotul pe comandant.

— Da, putem. Am pierde mulţi oameni, dar am salva oraşul. Trebuie însă să ne hotărâm imediat.

— Nu, spuse Ilie, adresându-se guvernatorului. Zeii mi-au spus că încă mai putem găsi o soluţie paşnică.

Deşi auzise discuţia dintre preot şi israelit, guvernatorul se prefăcu a crede. Lui îi era totuna dacă Şi-don şi Tir erau conduse de fenicieni, canaaneni sau asirieni. Important era ca oraşul să poată continua a face comerţ.

— Să atacăm, insistă preotul.

— Doar o zi, îi rugă guvernatorul. Poate că lucrurile se rezolvă.

Trebuia să găsească cea mai bună formulă. Coborî de pe parapet şi se îndreptă spre palat, împreună cu israelitul, pe care-1 rugase să-1 însoţească.

Pe drum, se gândea la oamenii pe lângă care trecea: păstori care-şi mânau oile pe munte, ţărani care se duceau să muncească pământul uscat, pentru a-i smulge puţinul cu care să-şi hrănească familiile. Soldaţii făceau exerciţii cu lancea şi câţiva negustori sosiţi de curând îşi expuneau marfa în piaţă. Oricât de straniu ar părea, asirienii nu închiseseră drumul ce străbătea valea de-a curmezişul, astfel încât negustorii continuau să circule cu mărfurile lor şi să plătească oraşului taxa pentru transport.

— Acum, când au reuşit să adune o oaste puternică, de ce nu închid drumul? vru să ştie Ilie.

— Imperiul asirian are nevoie de produsele care sosesc din porturile Sidon şi Tir, îi răspunse guvernatorul. Dacă negustorii s-ar simţi ameninţaţi, ar întrerupe fluxul aprovizionării, ceea ce ar avea consecinţe mai grave decât o înfrângere militară. Trebuie găsit un mijloc de a evita războiul.

— Aşa este. Dacă vor apă, putem să le-o vindem, spuse Ilie.

Guvernatorul nu răspunse, îşi dădu seama că-1 poate folosi pe israelit ca armă împotriva celor ce doreau război: el urcase pe Al Cincilea Munte, se mă-surase cu zeii, aşa că, dacă preotul insista să lupte cu asirienii, Ilie era singurul capabil să-1 înfrunte, îi propuse să facă împreună o plimbare, să stea de vorbă.

Preotul rămase sus pe metereze, studiind mişcările duşmanului.

— Ce-ar putea face zeii pentru a-i opri pe invadatori? întrebă comandantul.

— Am trimis jertfele pentru Al Cincilea Munte. I-am rugat pe zei să ne trimită o căpetenie mai curajoasă.

— Ar fi trebuit să facem ca Izabela, să-i nimicim pe proroci. Un amărât de israelit, ieri condamnat la moarte, a ajuns să fie folosit acum de guvernator pentru a convinge populaţia să aleagă pacea.

Comandantul îşi ridică ochii spre munte.

— Putem să poruncim uciderea lui Ilie si, cu ajutorul soldaţilor, să-1 dăm jos pe guvernator.

— Voi pune să fie omorât Ilie, îi răspunse preotul. Cât despre guvernator, nu putem face nimic: neamul lui e la putere de câteva generaţii. Bunicul lui a fost căpetenia noastră, prin voinţa zeilor puterea a trecut în mâinile tatălui lui, de unde a preluat-o el.

— De ce să ne împiedicăm de tradiţie şi să nu ne alegem o căpetenie mai eficientă?

— Tradiţia este necesară pentru a menţine ordinea în lume. Dacă o nesocotim, totul se duce de râpă.

Preotul privi în jur. Cerul şi pământul, munţii şi văile, fiecare lucru fusese creat cu un rost. Uneori pământul se cutremura, alteori, ca acum, nu ploua multă vreme. Dar stelele se aflau la locul lor, iar soarele nu se prăvălea peste oameni. şi asta pentru că, de la Potop, oamenii învăţaseră că e cu neputinţă să schimbi ordinea Creaţiei.

Cândva existase doar Al Cincilea Munte. Oamenii şi zeii trăiau laolaltă, se plimbau prin grădinile paradisului,

vorbeau şi râdeau împreună. Dar făpturile omeneşti au căzut în păcat şi zeii i-au alungat. Cum nu aveau unde să-i trimită, au creat Pământul în jurul muntelui, pentru a-i azvârli la poale, ca să-i supravegheze şi să le amintească veşnic că se află mult mai jos decât cei de pe Al Cincilea Munte.

Avuseseră grijă totuşi să lase deschisă o poartă de întoarcere; dacă omenirea ar urma drumul cel drept, s-ar putea întoarce pe vârful muntelui. Pentru ca să nu se uite această învăţătură, i-au însărcinat pe preoţi şi pe comandanţi să o păstreze vie în memoria oamenilor.

Toate neamurile împărtăşeau aceeaşi credinţă: dacă familiile unse de zei ar părăsi puterea, urmările ar fi grave. Nimeni nu-şi mai amintea de ce fuseseră alese tocmai aceste familii, dar ştiau cu toţii că se înrudeau cu familiile divine. Akbarul exista de sute de ani şi fusese condus dintotdeauna de strămoşii actualului guvernator; fusese invadat de multe ori, căzuse în mâna asupritorilor şi barbarilor, dar, cu timpul, invadatorii plecau sau erau alungaţi. Şi atunci, vechea ordine se restabilea şi oamenii se întorceau la traiul de dinainte.

Datoria preoţilor era de a menţine această ordine: lumea avea un destin şi era guvernată de legi. Trecuse timpul în care se străduiau să-i înţeleagă pe zei, venise vremea să-i asculte şi să le facă pe plac. Erau capricioşi şi se mâniau iute.

Dacă culesul n-ar avea ritualul lui, pământul n-ar da rod. Dacă nu s-ar face jertfe, oraşul ar fi invadat de boli fatale. Dacă zeul Timpului ar fi din nou provocat, ar putea face ca grâul şi oamenii să nu mai crească.

— Uite, Al Cincilea Munte, îi spuse comandantului. De pe piscul lui, zeii guvernează valea şi ne ocrotesc. Au pentru Akbar un plan pentru toată veşnicia. Străinul va fi ucis sau se va întoarce acasă, guvernatorul va dispărea într-o zi şi fiul lui va fi mai înţelept ca el. Tot ce ni se întâmplă este trecător.

— Ne trebuie o nouă căpetenie, spuse comandantul Dacă rămmem pe mâna actualului guvernator ne ducem de râpă.

Preotul ştia că aceasta era dorinţa zeilor, pentru a pune capăt pericolului reprezentat de scrierea din Byblos, dar nu spuse nimic. Se bucură să constate, încă o dată, că, vrând-nevrând, guvernatorii împlinesc destinul Universului.

În timpul plimbării prin oraş, Ilie îi explică guvernatorului planurile lui de pace şi acesta îl numi ajutorul său. Când ajunseră în piaţa centrală, se văzu iar înconjurat de bolnavi, dar le spuse că zeii de pe Al Cincilea Munte îi interziseseră să vindece. Pe înserate, se duse la casa văduvei. Copilul se juca în faţa casei şi el îi mulţumi Domnului că putuse mijloci miracolul.

Femeia îl aştepta cu cina. Pe masă, văzu cu mirare o cană cu vin.

— Oamenii au adus daruri pentru a te înveseli, îi explică ea. Iar eu îţi cer iertare pentru nedreptatea pe care ţi-am făcut-o.

— Ce nedreptate? se miră Ilie. Nu vezi că tot ce se întâmplă este din voia Domnului?

Văduva surâse şi ochii începură să-i strălucească, iar el observă cât era de frumoasă. Era cel puţin cu zece ani mai în vârstă, dar simţea pentru ea o adâncă tandreţe. Nu era învăţat cu aşa ceva şi îl cuprinse panica, îşi aminti de ochii Izabelei şi de ruga pe care o făcuse la ieşirea din palatul lui Ahab – să aibă şi el parte de o nevastă din Liban.

— Deşi am trăit în zadar, îl am, totuşi, pe fiul meu şi povestea lui va dăinui, căci s-a întors de pe tărâmul morţii, spuse femeia.

— N-ai trăit în zadar. Eu am venit în Akbar din porunca Domnului şi tu m-ai primit în casa ta. Dacă povestea fiului tău va fi pomenită, sunt sigur că şi a ta va fi.

Femeia umplu cănile şi băură amândoi pentru soarele care apunea şi pentru stelele de pe cer.

— Ai venit dintr-o ţară îndepărtată, la îndemnul unui Dumnezeu necunoscut mie, dar la care acum mă închin şi

eu. Şi copilul meu s-a întors de pe un tărâm îndepărtat şi va avea o istorie minunată de povestit nepoţilor săi. Preoţii o vor consemna şi o vor transmite generaţiilor viitoare.

În memoria preoţilor oraşele îşi păstrau trecutul, cuceririle, vechii zei şi războinicii care le-au apărat cu preţul sângelui lor. Chiar dacă acum se inventaseră noi metode de a conserva trecutul, memoria preoţilor era singura în care aveau încredere locuitorii din Akbar. De scris, oricine poate să scrie ce vrea, dar nimeni nu-şi aminteşte nişte lucruri care n-au existat.

— Ce-aş avea eu de povestit? spuse femeia şi umplu din nou cana pe care Ilie o golise dintr-o sorbire. N-am nici puterea, nici frumuseţea Izabelei. Viaţa mea este o viaţă oarecare: o căsătorie stabilită de părinţi pe când eram copilă, treburile casei care m-au năpădit imediat după aceea, rugăciuni în zilele sfinte, un soţ mereu ocupat cu alte treburi. Cât a trăit, n-am vorbit nici măcar o dată despre ceva important. El era preocupat de negoţul lui, eu aveam grijă de casă şi aşa au trecut cei mai frumoşi ani din viaţa noastră. După ce a murit, am rămas cu sărăcia şi cu un copil de crescut. Când va fi mare va străbate mările şi eu nu voi mai însemna nimic pentru nimeni. Nu mi-e ciudă şi nu sunt mânioasă, dar am conştiinţa inutilităţii mele.

Ilie îşi mai umplu o cană. Inima îi dădea semnale de alarmă, începea să-i placă tovărăşia femeii. Dragostea putea fi o experienţă mai înspăimântătoare decât aceea de a te afla faţă în faţă cu un arcaş care ţinteşte spre inima ta. Dacă săgeata îşi nimereşte ţinta, eşti mort şi de restul are grijă Dumnezeu. Dacă te loveşte dragostea, trebuie să-ţi asumi singur consecinţele.

„Mi-am dorit atât de mult să iubesc”, se gândi el. Iar acum, când dragostea se afla în faţa lui, căci fără îndoială se afla acolo, trebuia numai să nu se ferească de ea, singura lui dorinţă era s-o uite cât mai repede.

Gândul i se întoarse înapoi, la ziua în care sosise în Akbar, după exilul petrecut la Cherit. Fusese atât de vlăguit şi

însetat, încât nu-şi mai amintea de nimic altceva decât de momentul în care îşi revenise din leşin şi o văzuse pe ea, încercând să-i umezească buzele. Nu se aflase niciodată atât de aproape de o femeie. Ochii ei erau la fel de verzi ca ai Izabelei, numai că aveau o strălucire aparte, ca un reflex al cedrilor, al oceanului pe care-1 visase de atâtea ori şi nu apucase să-1 vadă, sau – era oare cu putinţă? – al propriului său suflet.

„As vrea atât de mult să-i pot spune toate acestea, dar nu ştiu cum. E mai uşor să vorbeşti despre iubirea de Dumnezeu."

Ilie mai bău puţin vin. Ea crezu că spusese ceva care-1 supărase şi schimbă vorba.

— Ai urcat pe Al Cincilea Munte? îl întrebă.

El încuviinţă din cap.

I-ar fi plăcut să-1 întrebe ce văzuse acolo şi cum de reuşise să scape de focul divin. Dar el nu părea să se simtă în largul lui.

„Este proroc. Citeşte în inima mea", gândi ea.

De când apăruse israelitul în viaţa ei, totul se schimbase. Până şi sărăcia părea mai uşor de îndurat, căci acest străin trezise în ea un sentiment pe care nu-1 mai cunoscuse niciodată: dragostea. Când fiul ei căzuse bolnav, se luptase cu toţi vecinii pentru ca el să poată rămâne.

Ştia că, pentru el, nu exista nimic mai important ca Dumnezeu. Era conştientă că totul nu e decât un vis prostesc. Bărbatul din faţa ei putea pleca în orice moment s-o ucidă pe Izabela şi nu s-ar fi întors să-i povestească şi ei despre cele întâmplate.

Oricum, ar fi continuat să-1 iubească, pentru că, pentru prima dată în viaţa ei, ştia ce înseamnă libertatea. Putea să-1 iubească, fără ca el să afle vreodată. N-avea nevoie de permisiunea lui ca să-i ducă dorul să se gândească la el toată ziua, să-1 aştepte cu cina şi să se îngrijoreze de câte intrigi pot ţese oamenii împotriva unui străin.

Da, asta era libertatea: să simtă ce-şi dorea, indiferent de părerea altora. Se luptase deja cu prietenii şi cu vecinii pentru a-1 putea păstra lângă ea. Nu trebuia să se lupte şi cu ea însăşi.

Ilie bău puţin din cană, ceru iertare şi se duse la el în cameră. Ea ieşi afară, se bucură să-şi vadă fiul ju-cându-se în faţa casei şi hotărî să facă o scurtă plimbare.

Se simţea liberă, pentru că dragostea eliberează.

Ilie rămase mult timp cu privirea pironită pe pereţi. In sfârşit, se hotărî să-şi cheme îngerul.

— Îmi simt inima în pericol, îi spuse.

Îngerul nu-i răspunse. Ilie se întreba dacă să mai continue, dar era deja prea târziu, doar nu-1 chemase fără motiv.

— Când mă aflu în faţa acestei femei, nu mă simt bine.

— Ba dimpotrivă, îi răspunse îngerul. Dar asta te deranjează, pentru că s-ar putea să te îndrăgosteşti.

Ilie se simţi ruşinat că îngerul ştia ce se petrece în sufletul lui.

— Dragostea e periculoasă, spuse el.

— Foarte periculoasă, îi răspunse îngerul. Şi ce-i cu asta?

În clipa următoare, dispăru.

Îngerul n-avea sufletul sfâşiat de îndoieli. Ştia prea bine ce e dragostea. Regele Israelului îl părăsise pe Dumnezeu, pentru că Izabela, prinţesa din Sidon, îi furase inima. Se povestea că regele Solomon îşi pierduse tronul tot din pricina unei străine. Regele David îl trimisese la moarte pe unul dintre cei mai buni prieteni, pentru că se îndrăgostise de soţia acestuia. Din cauza Dalilei, Samson fusese prins şi filistenii îi scoseseră ochii.

Cum să nu ştie ce e dragostea? Istoria era plină de poveşti tragice. Şi chiar dacă n-ar cunoaşte scrierile sfinte, avea exemplul prietenilor săi, şi al prietenilor prietenilor săi, cu lungile lor nopţi de nelinişte şi suferinţă. Dacă ar fi avut o nevastă în Israel, i-ar fi venit foarte greu să-şi părăsească oraşul şi să îndeplinească porunca Domnului, iar acum ar fi fost mort.

„Mă lupt în zadar”, se gândi el. „Dragostea va câştiga această bătălie şi o voi iubi până la sfârşitul zilelor mele. Doamne, trimite-mă înapoi în Israel, să nu fiu nevoit să-i spun acestei femei ceea ce simt. Pentru că ea nu mă iubeşte şi-mi va răspunde că inima ei a fost îngropată o dată cu trupul soţului ei, mort ca un erou.”

A doua zi, Ilie se întâlni din nou cu comandantul. Află de la el că mai apăruseră şi alte corturi în vale.

— În acest moment care e raportul de forte?

— Nu dau informaţii unui duşman al Izabelei.

— Sunt consilierul guvernatorului, îi răspunse Ilie. Am fost numit aseară. Ţi s-a comunicat şi dumitale, aşa că aştept un răspuns.

Comandantul abia îşi stăpâni pornirea de a-1 ucide pe străin.

— Asirienii au de două ori mai mulţi soldaţi ca noi, îi răspunse în cele din urmă.

Ilie ştia că inamicul avea nevoie de o forţă mult superioară.

— Ne apropiem de momentul ideal pentru începerea negocierilor de pace. Vor înţelege că suntem generoşi cu ei şi vom obţine nişte condiţii mai bune. Orice general ştie că, pentru a cuceri un oraş, invadatorii au nevoie de cinci oameni contra unu.

— Vor reuşi să-i adune, dacă nu atacăm acum.

— Chiar de le vor sosi toate proviziile, nu vor avea apă suficientă pentru atâţia oameni. Atunci va fi momentul să ne trimitem ambasadorii.

— şi care va fi acest moment?

— Vom aştepta ca numărul de războinici asirieni să mai crească puţin. Când situaţia va deveni insuportabilă, se vor vedea obligaţi să atace, dar, dată fiind proporţia de trei sau patru de-ai lor contra unul de-al nostru, vor şti că îi aşteaptă înfrângerea, în acel moment, emisarii noştri le vor oferi pacea, libera trecere şi posibilitatea de a cumpăra apă. Este planul guvernatorului.

Comandantul nu spuse nimic, aşteptând să plece veneticul. Chiar dacă Ilie va fi mort, guvernatorul tot nu va renunţa la idee. îşi jură că, dacă s-ar ajunge până acolo, chiar el îl va omorî pe guvernator şi mai apoi s-ar sinucide, căci n-ar putea înfrunta mânia zeilor.

Până atunci, în nici un caz nu va permite ca ţara lui să fie trădată pentru bani.

„Trimite-mă, Doamne, înapoi în Israel", se ruga Ilie în fiecare seară, umblând pe vale. „Nu lăsa ca inima mea să rămână prizonieră aici, în Akbar."

Urmând un obicei al profeţilor pe care-1 văzuse în copilărie, începu să se plesnească cu un bici, ori de câte ori îi zbura gândul la văduvă. Spatele lui era tot o carne vie şi două zile aiura de fierbinţeală. Când îşi mai reveni, primul lucru pe care-1 zări când deschise ochii fu chipul femeii, îi îngrijea rănile, ungându-1 cu alifii şi untdelemn de măsline, îi aducea în cameră mâncarea, căci era prea slăbit să poată coborî la masă.

Când se înzdrăveni, începu iar să cutreiere valea.

„Du-mă, Doamne, înapoi în Israel", se ruga Ilie. „Inima mea este deja prizonieră în Akbar, dar trupul meu poate porni la drum."

Îngerul îşi făcu apariţia. Nu era îngerul Domnului, cel pe care-1 văzuse sus pe munte, ci era îngerul lui păzitor, cu care vorbise de atâtea ori.

— Domnul ascultă rugile celor ce vor să scape de ură, dar rămâne surd la ruga celor ce se feresc de iubire.

În fiecare seară cinau toţi trei împreună. Aşa cum le promisese Domnul, făina din vas nu se împuţina şi untdelemnul din ulcior nu scădea.

Rar schimbau o vorbă în timpul mesei. Totuşi, într-o seară, copilul întrebă:

Ce este un profet?

— Cineva care continuă să audă aceleaşi voci din copilărie şi crede în ce i se spune. Cineva care poate afla, astfel, ce gândesc îngerii.

— Ştiu despre ce vorbeşti, spuse copilul. Şi eu am nişte prieteni, pe care numai eu îi văd.

— Să nu-i uiţi niciodată, chiar dacă oamenii mari îţi spun că e o prostie. Astfel, vei putea cunoaşte voia Domnului.

— Voi cunoaşte viitorul, precum ghicitorii din Babilon, zise băiatul.

— Prorocii nu ghicesc viitorul. Transmit doar cuvântul Domnului pe care le e dat să-l audă. De aceea mă aflu aici, dar nu ştiu când mă voi întoarce în ţara mea. Domnul îmi va comunica aceasta la momentul potrivit.

Ochii femeii se întristară. Da, într-o bună zi, va pleca.

Ilie încetă să mai ceară ajutorul Domnului. Hotărâse că, atunci când va veni vremea să plece din Akbar, îi va lua cu el pe văduvă şi pe fiul ei. Până atunci, nu le va pomeni nimic despre hotărârea lui.

Poate că ea nici nu vrea să plece. Poate că nici nu înţelesese ce simţea pentru ea, doar şi lui îi luase destul timp să înţeleagă, în acest caz, cu atât mai bine, va putea să se dedice trup şi suflet misiunii sale: izgonirea Izabelei şi refacerea Israelului. Va fi destul de ocupat ca să se mai gândească la dragoste.

„Domnul este păstorul meu”, îşi spuse el, amintindu-şi de o veche rugăciune a lui David. „Îmi va răcori inima şi mă va duce la apele odihnei.” „Şi nu mă va lăsa să-mi risipesc rostul vieţii”, adăugă de la el.

Într-o seară, se întoarse acasă mai devreme ca de obicei şi o găsi pe văduvă aşezată pe prag.

— Ce faci?

— Nimic, ce să fac? răspunse ea.

— Atunci, învaţă, în momentul acesta, mulţi oameni au renunţat să mai trăiască. Nu se mânie, nu plâng, aşteaptă doar să treacă timpul. N-au acceptat provocările vieţii, iar viaţa nu-i mai provoacă. Acelaşi pericol te paşte şi pe tine. Fă ceva, înfruntă viaţa, dar nu te resemna.

— Viaţa mea a căpătat un nou sens, de când ai apărut tu, spuse ea cu ochii în pământ.

Pentru o fracţiune de secundă, simţi că ar putea să-i spună şi el ce avea pe suflet. Dar îşi luă gândul – precis că ea se referise la altceva.

— Pune mâna şi fă ceva, schimbă el vorba. Astfel timpul nu-ţi va fi duşman, ci aliat.

— Ce-aş putea învăţa? Ilie se gândi puţin.

— Scrierea din Byblos. Îţi va folosi cândva, dacă vei călători.

Femeia hotărî să se dedice studiului cu trup şi suflet. Nu se gândise niciodată să plece din Akbar dar, după cum îi vorbise, poate că el ar dori s-o ia cu el.

Simţi din nou gustul libertăţii, începu să se scoale iar în zori şi să umble surâzătoare pe străzi.

— Ilie trăieşte, îi spuse comandantul preotului, două Juni mai târziu. N-ai reuşit să-1 ucizi.

— În tot Akbarul nu vei găsi pe cineva care să dorească să preia această misiune. Israelitul i-a mângâiat pe bolnavi, i-a vizitat pe prizonieri, i-a hrănit pe cei flămânzi. Când vreun om se ceartă cu vecinul său, se duce la el şi cu toţii acceptă judecata lui, pentru că este dreaptă. Guvernatorul se foloseşte de el pentru a-şi spori popularitatea, dar nimeni nu pare să bage de seamă.

— Negustorii nu vor război. Dacă guvernatorul va deveni atât de popular încât va reuşi să convingă poporul că e mai bine să fie pace, nu-i vom mai putea alunga pe asirieni în vecii vecilor. Ilie trebuie omorât numaidecât.

Preotul arătă spre Al Cincilea Munte şi spre vârful lui veşnic învăluit în ceată.

— Zeii nu vor îngădui ca ţara să fie umilită de o putere străină. Ne vor da un semn, se va întâmpla ceva şi noi vom profita de ocazie.

— Ce anume?

— Nu ştiu, dar voi fi atent la semne. Nu-i mai da date corecte despre ostile asiriene. Dacă te întreabă ceva, spune că raportul invadatorilor este încă de patru la unu. între timp, continuă să pregăteşti ostenii.

— De ce să fac asta? Dacă vor ajunge să fie cinci la unu, suntem pierduţi.

— Nu, ne vom afla pe picior de egalitate. Când va începe lupta, nu vei avea de combătut un inamic inferior şi nu vei fi socotit un laş, care profită de slăbiciunea celuilalt. Oastea din Akbar va înfrunta un adversar la fel de puternic ca ea şi va câştiga bătălia, pentru că strategia comandantului ei a fost cea mai bună.

Măgulit, comandantul acceptă propunerea. Şi, din acel moment, începu să ascundă adevărul de guvernator şi de Ilie.

Mai trecură două luni şi, într-o dimineaţă, oastea asiriană atinsese proporţia de cinci soldaţi la un apărător din Akbar. Puteau porni atacul în orice moment.

De câtva timp, Ilie îl bănuia pe comandant că dă date mincinoase despre inamic, dar acest lucru lucra în favoarea sa: în momentul în care raportul de forţe va fi atins punctul critic, va fi uşor să convingă populaţia că pacea era singura soluţie.

Se gândi la asta în timp ce se îndrepta spre piaţă, unde, o dată pe săptămână, obişnuia să-i ajute pe oamenii locului să-şi rezolve disputele, în general era vorba de fleacuri: certuri între vecini, bătrâni care refuzau să mai plătească impozitele, negustori care se socoteau păgubiţi în tranzacţiile lor.

Guvernatorul era deja acolo. Obişnuia să apară, din când în când, să-1 vadă lucrând. Antipatia lui Ilie împotriva lui dispăruse cu totul. Descoperise că este un om înţelept, preocupat să prevină problemele, deşi nu credea în lumea spiritului şi se temea teribil de moarte, în diverse ocazii se folosise de propria autoritate pentru a da valoare de lege vreunei hotărâri luate de Ilie. Alteori nu era de acord cu o sentinţă şi, după o vreme, Ilie îşi dădea seama că guvernatorul avusese dreptate.

Akbarul începea să devină un oraş fenician model. Guvernatorul crease un sistem de impozite mai drept,

amenajase străzile şi ştia să gospodărească inteligent fondurile obţinute din taxele percepute pe mărfuri. La un moment dat, Ilie ceruse să se termine cu consumul de vin şi de bere, pentru că în majoritatea conflictelor pe care le avea de rezolvat era vorba de agresiuni comise la băutură. Guvernatorul îi replicase că, într-un oraş mare, astfel de lucruri trebuiau să se întâmple. Se spunea că zeii se bucurau când oamenii se veseleau la sfârşitul unei zile de muncă şi îi ocroteau pe beţivi.

În afară de asta, ţinutul avea faima de a produce unul dintre cele mai bune vinuri din lume şi călătorii ar fi intrat la bănuială, dacă ar fi constatat că localnicii nu mai consumă respectiva băutură. Ilie respectă decizia guvernatorului şi ajunse la concluzia că oamenii veseli muncesc mai cu spor.

— N-ar trebui să te oboseşti atâta, spuse guvernatorul, înainte ca Ilie să se apuce de treabă. Un consilier trebuie doar să-1 ajute pe conducător cu sfaturile lui.

— Mi-e dor de ţara mea si, când lucrez, mă simt folositor şi uit că sunt un venetic, îi răspunse el.

„Şi reuşesc să-mi ţin în frâu sentimentele faţă de ea”, se mai gândi în sinea sa.

Tribunalul popular avea un public mereu atent la tot ce se întâmpla. Oamenii începură să se adune: unii dintre ei erau bătrâni, care nu mai puteau munci la câmp şi veneau să aplaude sau să fluiere hotărârile date de Ilie, alţii erau direct interesaţi în respectiva chestiune, fie ca victime, fie pentru că ar fi putut trage profit de pe urma sentinţei. Erau şi femei şi copii care, neavând ce face, veneau acolo să-şi omoare timpul.

Începu judecata. Primul era cazul unui păstor care visase o comoară ascunsă lângă piramidele egiptene şi era în căutare de bani ca să ajungă acolo. Ilie nu fusese niciodată în Egipt, dar ştia că se află departe, aşa că îi spuse că nici cu ajutorul celorlalţi n-ar fi putut aduna banii necesari; dar,

dacă s-ar hotărî să-şi vândă oile pentru a plăti preţul visului său, precis va găsi ce va căuta.

Apoi veni o femeie care dorea să înveţe artele magice din Israel. Ilie îi spuse că el nu era profesor, ci un simplu proroc.

Tocmai se pregătea să dea soluţia într-un caz în care un agricultor o jignise pe femeia altuia, când un soldat îşi făcu loc prin mulţime şi se apropie de guvernator.

— O patrulă a prins o iscoadă, spuse noul venit, asu-dând din belşug. II aduc încoace!

Un fior străbătu mulţimea. Era pentru prima oară când vor asista la o astfel de judecată.

— Moarte! strigă cineva. Moarte duşmanilor!

Toţi cei de faţă aprobară ţipând. Vestea se răspândi cu iuţeala fulgerului în tot oraşul şi piaţa se umplu de oameni. Cu mare greutate reuşi să judece şi celelalte pricini, căci la tot pasul era întrerupt de cineva care striga să fie adus intrusul.

— Nu pot judeca un astfel de caz, spuse Ilie. Intră în competenţa autorităţilor din Akbar.

— Ce caută asirienii aici? spunea câte unul. Oare nu ştiu că noi trăim în pace de câteva generaţii?

— De ce vor apa noastră? strigă un altul. De ce ne ameninţă oraşul?

De luni de zile nu îndrăznea nimeni să discute în public despre prezenţa inamicului. Deşi vedeau tot mai multe corturi răsărind la orizont, deşi negustorii susţineau că trebuie începute imediat negocierile de pace, populaţia din Akbar refuza să creadă că este ameninţată de o invazie, în afară de mici incursiuni ale vreunui trib neînsemnat respinse rapid, războiul exista doar în memoria preoţilor. Ei vorbeau despre o naţiune numită Egipt, despre cai şi care de război şi despre zeităţi cu chip de animale. Dar toate astea se în-tâmplaseră demult, Egiptul nu mai era o ţară renumită, iar războinicii cu piele întunecată şi grai ciudat se întorseseră în ţara lor. Acum, locuitorii din Tir şi Sidon

stăpâneau mările şi construiau un nou imperiu în lume. Şi chiar dacă erau războinici cu experienţă, descoperiseră o nouă armă: comerţul.

— De ce sunt mânioşi? întrebă guvernatorul.

— Pentru că simt că se întâmplă ceva. Amândoi ştim că, de acum înainte, asirienii pot ataca oricând. Amândoi ştim că şeful oştirii ne minte în ce priveşte numărul duşmanilor.

— Bine, dar n-o fi atât de nebun s-o spună cuiva. Ar semăna panică.

— Orice om simte când e în pericol, începe să reacţioneze ciudat, are presimţiri, simte ceva plutind în aer. şi încearcă să se mintă, căci crede că nu va putea face faţă situaţiei. Până acum au reuşit să se păcălească, dar vine un moment în care vor trebui să înfrunte adevărul în faţă.

Sosi şi preotul.

— Mergem la palat să convocam Consiliul Akba-rului. Comandantul e pe drum.

— Nu-1 asculta, îi şopti Ilie guvernatorului. Te vor obliga să faci ceea ce nu vrei.

— Să mergem, insistă preotul. A fost prinsă o iscoadă şi trebuie luate măsuri urgente.

— Să fie judecat în public, îi şopti din nou Ilie. Oamenii te vor ajuta, căci în sinea lor doresc să fie pace, deşi se manifestă pentru război.

— Aduceţi-1 aici! ceru guvernatorul. Din mulţime se auziră strigăte de bucurie. Vor asista şi ei, pentru prima dată, la un Consiliu.

— Nu putem face aşa ceva! spuse preotul. Este o chestiune delicată, care se cere a fi rezolvată în linişte!

Se auziră câteva fluierături şi foarte multe proteste.

— Aduceţi-1, repetă guvernatorul. Va fi judecat aici, în piaţă, în mijlocul oamenilor. Am muncit împreună să facem din Akbar un oraş prosper şi tot împreună vom hotărî la necaz.

Hotărârea fu primită cu salve de aplauze. Un grup de soldaţi din Akbar îşi făcu apariţia, târând un om pe jumătate

gol şi plin de sânge. Probabil fusese bătut /.dravăn înainte să fie adus.

O linişte grea se pogorî peste mulţime, de se auzea grohăitul porcilor şi zgomotul făcut de copiii care se jucau la celălalt capăt al pieţei.

— De ce v-aţi atins de prizonier?! strigă guvernatorul.

— S-a împotrivit, răspunse unul din paznici. A spus că nu e iscoadă şi că a venit să vorbească cu domnia voastră.

Guvernatorul puse să fie aduse trei jilţuri din palatul unde locuia. Slujitorii îi aduseră mantia de Judecător, pe care obişnuia s-o poarte la reuniunile Consiliului din Akbar.

El şi preotul se aşezară. Al treilea jilţ era destinat comandantului, care încă nu sosise.

— Declar întrunit solemn Tribunalul Oraşului Akbar. Să se apropie bătrânii.

Un grup de bătrâni se aşezară în semicerc în spatele jilţurilor. Era sfatul bătrânilor. în vremurile de demult, hotărârile luate de ei erau respectate şi duse la îndeplinire, în prezent, rolul acestui grup era doar decorativ. Se aflau acolo pentru a accepta tot ce va hotărî guvernatorul.

După ce fură îndeplinite câteva ritualuri, între care o rugăciune închinată zeilor de pe Al Cincilea Munte şi pomenirea unor eroi din trecut, guvernatorul se adresă prizonierului.

— Ce doreşti? îl întrebă.

Omul nu răspunse, îl privea ciudat, aproape sfidător.

— Ce doreşti? insistă guvernatorul. Preotul îi făcu semn cu cotul.

— Ne trebuie un interpret. Nu ne cunoaşte limba.

Ordinul fu dat şi unul dintre paznici plecă în căutarea unui negustor care să poată servi ca interpret. Negustorii nu asistau niciodată la şedinţele de judecată ale lui Ilie. Erau veşnic ocupaţi cu negoţul şi cu socotitul câştigului.

În timp ce aşteptau, preotul spuse în şoaptă:

— L-au bătut pe prizonier de teamă. Dă-mi voie să conduc eu şi nu spune nimic: panica îi face pe toţi agresivi şi dacă

nu suntem autoritari, putem pierde situaţia de sub control.

Guvernatorul nu spuse nimic. Şi lui îi era teamă, îl căută din ochi pe Ilie, dar din locul unde stătea aşezat, nu-1 putea zări.

Îşi făcu apariţia un negustor, adus cu forţa de paznic. Era supărat pe judecători pentru că-1 făceau să-şi piardă timpul, când avea atâtea treburi de făcut. Dar preotul îl privi cu asprime şi-i spuse să se liniştească şi să traducă discuţia.

— Pentru ce te afli aici? fu întrebarea guvernatorului.

— Nu sunt iscoadă, răspunse omul. Sunt una dintre căpeteniile oştirii şi am venit să-ţi vorbesc.

Mulţimea adunată, care urmărea scena într-o tăcere absolută, începu să se agite de îndată ce auzi traducerea. Strigau că minte şi cereau să fie imediat omorât. Preotul ceru să se facă linişte şi se întoarse spre prizonier:

— Despre ce vrei să vorbeşti?

— Umblă vorba că guvernatorul este un om înţelept, zise asirianul. Nu dorim să vă distrugem cetatea. Pe noi ne interesează Tirul şi Sidonul. Dar Akbar se află în drum şi stăpâneşte valea. Dacă vom fi nevoiţi să luptăm, vom pierde timp şi oameni. Am venit să propun o înţelegere.

— Omul spune adevărul, se gândi Ilie. Constată că este încercuit de un grup de soldaţi, care-1 împiedicau să vadă locul unde se afla guvernatorul. Judecă la fel ca noi. Dumnezeu a înfăptuit o minune şi va pune capăt acestei situaţii periculoase.

Preotul se ridică în picioare şi strigă către mulţime:

— Vedeţi? Vor să ne învingă fără luptă!

— Spune mai departe, vorbi guvernatorul. Preotul însă îl întrerupse din nou:

— Guvernatorul nostru este un om bun, care nu vrea vărsare de sânge. Dar suntem în stare de război, iar condamnatul din faţa voastră ne este duşman!

— Are dreptate, strigă o voce din mulţime.

Ilie îşi dădu seama de greşeală. Preotul manevra cu dibăcie mulţimea, în timp ce guvernatorul încerca doar să facă dreptate, încercă să se apropie, dar primi un ghiont. Un paznic îl apucă strâns de braţ.

— Rămâi aici. Ideea a fost a dumitale, nu? auzi el o voce.

Se întoarse şi îl văzu pe comandant, care zâmbea.

— Nu putem accepta nici o propunere, continuă preotul, gesticulând elocvent. Dacă ne arătăm dispuşi să negociem nu vom dovedi altceva decât că ne e teamă. Iar poporul Akbarului este un popor curajos. Poate face faţă oricărei invazii.

— Acest om doreşte să fie pace, spuse guvernatorul, adresându-se mulţimii. Cineva replică:

— Negustorii vor pace, preoţii doresc să fie pace, iar guvernatorii au grijă să fie pace. O oştire însă nu poate dori decât un lucru: războiul!

— N-ai văzut cum am reuşit să înfruntăm ameninţarea religioasă pe care o constituia Israelul fără să facem război? tună guvernatorul. N-am trimis trupe, nici corăbii, ci am trimis-o pe Izabela. Acum ei se închină lui Baal şi n-a fost nevoie să sacrificăm nici măcar o viaţă pe câmpul de bătaie.

— Aceştia n-au trimis o femeie frumoasă, ci şi-au trimis războinicii! strigă şi mai tare preotul.

Poporul cerea moartea asirianului. Guvernatorul îi apucă strâns braţul preotului.

— Stai jos, îi spuse. Ai mers prea departe.

— Ideea cu judecata publică a fost a dumitale. Sau mai degrabă a trădătorului de israelit, care pare să comande în Akbar în locul celui în drept.

— Mai târziu am să vorbesc cu el. Acum trebuie să aflăm ce vrea asirianul. Timp de multe generaţii, oamenii au încercat să-şi impună voinţa prin forţă. Vorbeau numai ei şi nu îi interesa ce gândeşte poporul. Toate acele imperii au căzut până la urmă. Ţara noastră a înflorit tocmai pentru că am învăţat să ascultăm: aşa a fost posibil să ne dezvoltăm comerţul, aflând ce doreşte celălalt şi încercând să-i

îndeplinim dorinţele. Rezultatul se vede după mărimea câştigului. Preotul clătină din cap.

— Vorbele dumitale par înţelepte şi nu există pericol mai mare ca acesta. Dacă ai spune prostii ar fi uşor de demonstrat că nu ai dreptate. Dar vorbele pe care le-ai rostit adineauri ne conduc spre o capcană.

Cei din rândul întâi auzeau toată discuţia. Până atunci, guvernatorul încercase întotdeauna să ţină seama de opiniile exprimate de Consiliu şi Akbarul dobândise o reputaţie excelentă în acest domeniu. Tirul şi Sidonul trimiseseră chiar emisari, pentru a vedea cum este administrată cetatea. Numele lui ajunsese la urechile împăratului şi, cu puţin noroc, era posibil să ajungă să-şi sfârşească zilele ca ministru la curte.

Acum autoritatea lui fusese călcată în picioare în public. Dacă nu va lua imediat măsuri, va pierde respectul poporului şi hotărârile luate de el în chestiuni cât se poate de importante nu vor mai fi luate în seamă de nimeni.

— Te ascult, îi spuse prizonierului, făcând abstracţie de privirea furioasă a preotului şi atrăgându-i atenţia interpretului să traducă.

— Am venit să vă propun un târg, spuse asirianul. Voi ne lăsaţi să trecem şi să ne continuăm marşul spre Tir şi Sidon. Când vom înfrânge aceste două oraşe, ceea ce se va întâmpla cu siguranţă, căci războinicii lor sunt plecaţi pe mare să facă comerţ, vom fi generoşi cu Akbar şi tu vei rămâne guvernator.

— Aţi văzut? spuse preotul, sculându-se iar din jilţ. Să creadă ei că guvernatorul nostru este în stare să vândă onoarea Akbarului pentru o funcţie!

Mulţimea începu să urle înfuriată. Prizonierul acela aproape gol şi plin de răni voia să-şi impună propriile reguli! Un om învins îndrăznea să le propună să predea oraşul! Unii se repeziră să-1 lovească, iar paznicii îi opriră cu multă greutate.

— Ascultaţi-mă! spuse guvernatorul, încercând să strige mai tare ca ceilalţi, în faţa noastră se află un om fără apărare, de care n-avem de ce să ne temem. Ştim că oştirea noastră este mai instruită şi războinicii noştri sunt mai viteji. Nu trebuie să dovedim acest lucru nimănui. Dacă ne hotărâm să luptăm, vom învinge, dar cu preţul multor vieţi.

Ilie închise ochii şi se rugă ca guvernatorul să reuşească să convingă poporul.

— Bătrânii noştri ne povestesc despre imperiul egiptenilor, dar acele vremuri au apus demult. Ne întoarcem la Evul de Aur, părinţii şi bunicii noştri s-au bucurat de vremuri de pace. De ce să rupem această tradiţie? Războaiele moderne se duc cu arma comerţului şi nu pe câmpul de luptă.

Încetul cu încetul mulţimea se calmă. Guvernatorul câştiga teren!

Când se făcu linişte, îi vorbi din nou asirianului.

— Ceea ce propui nu ajunge. Va trebui să plătiţi taxele pe care le plătesc şi negustorii pentru a traversa ţinutul nostru.

— Crede-mă, n-aveţi de ales, răspunse prizonierul. Avem destui oameni pentru a distruge cetatea şi a-i omorî pe toţi locuitorii. Aţi trăit în pace de prea multă vreme şi nu mai ştiţi ce e lupta, noi, în schimb, am pornit să cucerim lumea.

În mulţime reîncepură protestele. Ilie îşi spuse: „Nu ar trebui să se arate şovăitor în acest moment.” Nu era însă uşor să tratezi cu prizonierul asirian, care, chiar îngenuncheat, se încăpăţâna să-şi impună condiţiile. Soseau mereu alţi oameni şi Ilie observă că până şi negustorii îşi lăsaseră treburile şi veniseră în piaţă, îngrijoraţi de mersul evenimentelor. Procesul căpătase proporţii periculoase şi trebuia luată o hotărâre: negociere sau moarte.

Asistenţa se împărţi în două tabere: unii apărau pacea, alţii susţineau că Akbarul trebuie să lupte. Guvernatorul îi şopti preotului:

— Acest om m-a sfidat în faţa mulţimii, dar şi dumneata ai făcut acelaşi lucru.

Preotul se întoarse spre el şi îi spuse printre dinţi să-1 condamne imediat la moarte pe asirian.

— Nu te rog, ci te oblig. Eu te menţin la putere şi tot eu pot să te dau jos oricând, pricepi? Ştiu cu ce jertfe pot potoli mânia zeilor, în caz că suntem forţaţi să înlocuim familia conducătoare. Există precedente: s-au schimbat dinastii chiar şi în Egipt, un imperiu ce a durat mii de ani. N-a căzut cerul peste oameni şi nici ordinea din Univers n-a fost ameninţată.

Guvernatorul se albi la faţă.

— Comandantul se află în mulţime, însoţit de câţiva soldaţi. Dacă te încăpăţânezi să negociezi cu acest om, le voi spune tuturor că zeii te-au părăsit şi vei fi înlăturat. Să continuăm procesul şi vei face exact ce-ţi spun eu.

Dacă 1-ar zări pe Ilie, ar mai avea o ieşire: i-ar cere profetului israelit să spună cum i s-a arătat un înger pe Al Cincilea Munte, ar aminti povestea cu învierea fiului văduvei. Ar fi fost cuvântul lui Ilie, care a demonstrat că poate face minuni, contra cuvântului unui om care n-a dovedit niciodată că are vreo putere supranaturală.

Dar Ilie îl părăsise şi nu mai avea scăpare. Pe deasupra, în acel moment, era numai un prizonier şi nici o armată din lume nu porneşte un război fiindcă a pierdut un soldat.

— Ai câştigat de data aceasta, îi spuse preotului. Va veni ziua în care îl va pune să plătească.

Preotul încuviinţă din cap. Verdictul a fost dat imediat.

— Nimeni nu poate sfida oraşul Akbar, spuse guvernatorul. Nimeni nu intră în oraşul nostru fără încuviinţarea poporului. Pentru că dumneata ţi-ai permis acest lucru, eşti condamnat la moarte.

În acel moment, Ilie îşi plecă privirile în pământ. Comandantul zâmbea.

Însoţit de o mulţime tot mai numeroasă, prizonierul fu dus pe un teren din spatele zidurilor, îi smulseră şi zdrenţele care-1 mai acopereau, lăsându-1 gol. Unul dintre soldaţi îl împinse spre fundul unei râpe şi mulţimea formă un cerc în

jurul lui, împingându-se unii pe alţii, în căutarea unui loc de unde să vadă mai bine.

— Un soldat îşi poartă cu mândrie vesmântul de război şi se arată vrăjmaşului cu curaj. O iscoadă se îmbracă în haine muiereşti pentru că este un laş, strigă guvernatorul ca să audă întreaga asistenţă. De aceea, te condamn să părăseşti această lume, lipsit de demnitatea ce se cuvine vitejilor.

Poporul îl huidui pe prizonier şi îl aplaudă pe guvernator.

Prizonierul murmura ceva, dar interpretul plecase şi nimeni nu înţelegea ce spune. Ilie reuşi să-şi croiască drum prin mulţime şi ajunse lângă guvernator. Prea târziu. Când îi atinse mâneca, fu respins violent.

— Numai tu eşti vinovat, tu ai propus judecata publică.

— Este vina ta, îi răspunse Ilie. Chiar dacă Consiliul s-ar fi reunit în secret, comandantul şi preotul ar fi făcut ce-ar fi vrut. Am fost păzit tot timpul procesului. Aveau totul plănuit dinainte.

După obiceiul locului, preotul era cel care hotăra durata supliciului. El se aplecă, luă o piatră şi o întinse guvernatorului: nu era destul de mare ca să-1 omoare pe loc, nici prea mică, pentru a-i prelungi mult timp suferinţa.

— Tu mai întâi.

— Sunt forţat să o fac, deşi ştiu că am pornit pe un drum greşit, spuse încet, încât să-1 audă numai preotul.

— În toţi aceşti ani, m-ai obligat să adopt cele mai dure poziţii, în timp ce tu profitai de pe urma rezultatelor plăcute poporului, îi răspunse tot cu voce scăzută preotul. Eu m-am luptat cu sentimentul de îndoială şi de vinovăţie, am petrecut nopţi de insomnie, urmărit de fantomele greşelilor pe care le-aş fi putut comite. Dar nu m-am lăsat doborât şi, azi, Akbarul este un oraş invidiat de toată lumea.

Oamenii căutară pietre de mărimea stabilită şi, un timp, se auzi doar zgomotul de pietre care se ciocnesc. Preotul continuă:

— Poate greşesc condamnându-1 pe acest om la moarte. Dar sunt sigur că apăr onoarea acestui oraş. Nu suntem

trădători.

Guvernatorul ridică braţul şi aruncă primul. Prizonierul se feri, dar, în clipa următoare, însoţită de ţipete şi huiduieli o ploaie de pietre se abătu asupra lui.

Omul încerca să-şi apere faţa cu braţele şi pietrele îl loveau în piept, în spate, în stomac. Guvernatorul dori să plece: văzuse spectacolul de multe ori şi ştia că moartea este lentă şi dureroasă, că faţa aceea se va transforma într-o masă amorfă de oase, păr şi sânge, că oamenii vor continua să arunce cu pietre chiar după ce în trupul condamnatului nu va mai exista nici un strop de viaţă.

În câteva minute, prizonierul va înceta să se apere cu braţele; dacă fusese un om bun în viaţa aceasta, zeii vor face ca una dintre pietre să-1 lovească în frunte ca să-şi piardă cunoştinţa. Dimpotrivă, dacă fusese un om crud, va rămâne conştient până în ultima clipă.

Mulţimea urla şi arunca furioasă cu pietre, iar condamnatul încerca să se apere cum putea. Deodată, îşi desfăcu braţele şi vorbi într-o limbă pe care toţi o înţelegeau. Plină de uimire, mulţimea încetă să arunce cu pietre.

— Trăiască Asiria! strigă el. în acest moment îmi privesc poporul şi mor fericit, ca un general ce a încercat să-şi salveze soldaţii. Mă duc să mă întâlnesc cu zeii şi o fac bucuros, căci ştiu că vom cuceri acest pă-mânt!

— Ai văzut? zise preotul. A auzit şi a înţeles tot ce am vorbit în timpul procesului!

Guvernatorul încuviinţă. Omul vorbea limba lor şi aflase, deci, că există divergenţe în Consiliul din Akbar.

— Nu mă plâng, căci imaginea ţării mele îmi dă demnitate şi forţă, îmi dă bucurie! Trăiască Asiria! strigă din nou.

Cuprinsă din nou de spaimă, mulţimea reîncepu să arunce cu pietre. Omul le primea cu braţele deschise, fără să mai schiţeze nici un gest de apărare. Era un războinic viteaz. Câteva secunde mai târziu, zeii se îndurară de el, căci o piatră îl nimeri drept în frunte şi omul leşină.

— Acum putem pleca, spuse preotul. Poporul din Akbar va face restul.

Ilie nu se întoarse la casa văduvei, începu să umble prin deşert fără nici o ţintă.

— Domnul n-a făcut nimic, le spunea el ierburilor şi pietrelor. Deşi ar fi putut.

Îi părea rău de hotărârea luată şi se simţea vinovat de încă o moarte. Dacă ar fi acceptat ca adunarea Consiliului din Akbar să se facă în secret, guvernatorul 1-ar fi putut lua cu el. Ar fi fost ei doi împotriva preotului şi comandantului. Ar fi avut mai multe şanse decât cu neinspirata judecată publică.

Pe deasupra, se lăsase impresionat de felul în care preotul ştia să se adreseze mulţimii, căci chiar dacă nu era de acord cu nimic din ce spusese acesta, trebuia să recunoască că poseda o perfectă cunoaştere a rolului de conducător, încerca să-şi amintească fiecare detaliu, căci, într-o bună zi, în Israel, va trebui să-i înfrunte şi el pe rege şi pe prinţesa din Tir.

Rătăci astfel mult timp, privind munţii, cetatea şi corturile asirienilor în depărtare. El era doar un punct în acea vale, în lumea imensă din jurul lui, atât de nemărginită, încât nu i-ar fi ajuns o viaţă întreagă să-i dea de capăt. Poate că prietenii şi duşmanii lui înţelegeau mai bine Pământul pe care le fusese dat să trăiască; puteau călători în ţări îndepărtate, cutreiera mările, iubi o femeie fără a fi judecaţi pentru asta. Niciunul dintre ei nu-şi mai asculta îngerul din copilărie şi niciunul nu se gândea să lupte în numele Domnului, îşi trăiau viaţa la timpul prezent şi erau fericiţi.

Era şi el un om ca toţi ceilalţi si, în acel moment, ar fi dat orice să nu fi auzit niciodată vocea Domnului şi a îngerilor Lui.

Dar viaţa nu-i făcută din ce doreşte omul, ci din ce făptuieşte. îşi aminti că de câteva ori încercase să renunţe la misiunea primită şi, cu toate acestea, iată, se afla aici, în vale, pentru că aşa îi poruncise Domnul.

„Puteam rămâne, Doamne, un simplu tâmplar şi mâinile mele ţi-ar fi fost de folos în lucrarea Ta.”

Totuşi, Ilie se afla aici, apăsat de povara războiului care avea să înceapă în curând, de uciderea profetilor de către Izabela, de uciderea cu pietre a căpeteniei asiriene şi de spaima de a iubi o femeie din Akbar. Domnul îi făcuse un dar şi el nu ştiuse ce să facă cu el.

În mijlocul văii apăru o lumină. Nu era îngerul lui păzitor, pe acela doar îl auzea vorbind, dar nu-1 vedea. Era un înger al Domnului, care venise să-1 sfătuiască.

— Aici nu mai pot face nimic, zise Ilie. Când mă pot întoarce în Israel?

— Când vei învăţa să reconstruieşti, îi răspunse îngerul. Adu-ţi însă aminte ce i-a spus Dumnezeu lui Moise înainte de bătălie. Bucură-te de fiecare clipă, pentru ca mai apoi să nu-ţi pară rău, să nu regreţi că ţi-ai irosit tinereţea, în fiecare etapă a vieţii sale, Dumnezeu îi hărăzeşte omului câte o încercare.

Grăit-a Domnul către Moise: „Să nu vă temeţi, să nu slăbească inima voastră înaintea luptei, nu vă înspăimântaţi de duşmanii voştri. Cel ce şi-a sădit vie şi n-a mâncat din ea, să se întoarcă şi să se bucure de ea, ca să nu moară în bătălie şi să se folosească altul de ea. Cel ce iubeşte o femeie şi n-a luat-o, acela să iasă şi să se întoarcă la casa sa, ca să nu moară în bătălie şi să i-o ia altul.”

Ilie mai merse un timp, încercând să înţeleagă cele auzite. Când se pregătea să se întoarcă în Akbar, o zări pe femeia iubită aşezată pe o piatră, cu faţa spre Al Cincilea Munte, la câteva minute distanţă de locul unde se afla el.

„Ce caută acolo? Oare ştie de judecată, de condamnarea la moarte şi de pericolele care ne aşteaptă?”

Trebuia s-o prevină imediat. Se hotărî să se apropie.

Ea îl văzu şi îi făcu semn. Ilie părea că uitase de vorbele îngerului, căci neliniştea îl cuprinse din nou. încercă să se prefacă preocupat de treburile cetăţii, ca ea să nu îşi dea seama cât de tulburate îi erau şi inima şi mintea.

— Ce faci aici? o întrebă când ajunse în faţa ei.

— Caut inspiraţie. Scrierea pe care o învăţ m-a îndemnat să mă gândesc la forma văilor, a munţilor şi a cetăţii Akbar. Câţiva negustori mi-au dat vopsele de toate culorile, să scriu pentru ei. M-am gândit să le folosesc pentru a zugrăvi lumea în care trăiesc, dar ştiu că nu e uşor: eu am culori, dar numai Domnul ştie să le potrivească armonios.

Pe când vorbea, privea fix spre Al Cincilea Munte. Era cu totul altă femeie decât cea pe care o cunoscuse cu câteva luni în urmă, cea care aduna vreascuri la poarta cetăţii. Prezenţa ei solitară în mijlocul desertului, îi inspira încredere şi respect.

— De ce toţi munţii au un nume şi numai Al Cincilea Munte are doar un număr? întrebă Ilie.

— Ca să nu bage zâzanie între zei, îi răspunse ea. Din bătrâni se spune că, dacă oamenii i-ar fi dat muntelui numele vreunei zeităţi, ceilalţi zei s-ar fi înfuriat şi ar fi distrus Pământul. Se numeşte astfel pentru că este al cincilea munte pe care îl zărim dincolo de ziduri. Astfel, nu supărăm pe nimeni şi Universul rămâne la locul lui.

Tăcură o vreme. Femeia rupse tăcerea:

— în afară de culori, mă mai gândesc şi la pericolul pe care-1 reprezintă scrierea din Byblos. Ea îi poate supăra pe zeii fenicieni şi pe Domnul Dumnezeul nostru.

— Există numai un Dumnezeu, o întrerupse Ilie. Şi orice popor civilizat are scrierea lui.

— Nu e vorba de asta. Când eram mică, obişnuiam să mă duc în piaţă, să mă uit cum lucrau pictorii de cuvinte pentru negustori. Desenele lor, în care foloseau scrierea egipteană, cereau multă pricepere şi cunoştinţe serioase. Acum, bătrânul şi puternicul Egipt a decăzut, nu are bani să cumpere nimic şi nimeni nu mai foloseşte limba lor; navigatorii din Tir şi Sidon răspândesc scrierea din Byblos în lumea întreagă. Vorbele şi ritualurile sfinte pot fi înscrise pe tăbliţe de lut şi transmise de la un popor la altul. Ce se va întâmpla cu lumea, dacă oameni fără scrupule se vor

apuca să se folosească de ritualuri pentru a schimba ordinea Universului?

Ilie înţelese ce vroia să spună femeia. Scrierea din Byblos se baza pe un sistem foarte simplu: era de ajuns să transformi semnele egiptene în sunete şi apoi să alegi o literă pentru fiecare sunet. Aşezând aceste litere ordonat, puteai crea orice sunet posibil şi puteai descrie tot ce exista în Univers.

Unele dintre sunete erau foarte greu de pronunţat. Problema fusese rezolvată de greci, care adăugaseră încă cinci litere, numite vocale, la cele douăzeci şi ceva de caractere din Byblos. îşi botezaseră invenţia alfabet,nume care acum era folosit pentru a desemna noua formă de scriere.

Alfabetul uşurase mult contactele comerciale dintre diferite culturi. Sistemul egiptean cerea mult spaţiu şi pricepere pentru a desena ideile si, de asemenea, cerea cunoştinţe profunde pentru a le descifra; fusese impus popoarelor cucerite, dar nu reuşise să supravieţuiască după căderea Imperiului. Pe când sistemul din Byblos se răspândea rapid şi adoptarea lui nu mai depindea de forţa economică a Feniciei.

Metoda Byblos, cu respectiva adaptare grecească, era pe placul negustorilor de diferite neamuri. Aşa cum se întâmpla din cele mai vechi timpuri, ei erau cei care hotărau ce va rămâne în istorie şi ce va dispărea o dată cu moartea cutărui rege sau personaj. Totul părea să indice că invenţia feniciană era destinată să servească drept limbaj comun al comerţului, supravieţuind navigatorilor, regilor, prinţeselor seducătoare, producătorilor de vinuri şi meşterilor sticlari.

— Dumnezeu va dispărea dintre cuvinte? întrebă femeia.

— Va rămâne. Dar fiecare om va răspunde în faţa Lui pentru tot ceea ce va scrie.

Ea scoase din mâneca hainei o tăbliţă de lut, pe care era scris ceva.

— Ce înseamnă? întrebă Ilie.

— Este cuvântul iubire.

Ilie rămase cu tăbliţa în mână, dorind, dar neavând curaj s-o întrebe de ce-i dăduse obiectul. Pe bucata de argilă, câteva semne explicau de ce stelele se află pe cer, iar oamenii umblă pe pământ.

Vru să i-o înapoieze, dar ea refuză.

— Am scris-o pentru tine. Ştiu care ţi-e datoria, că într-o bună zi vei pleca şi vei deveni duşmanul ţării mele, căci va trebui s-o omori pe Izabela. în ziua aceea, s-ar putea să fiu lângă tine, ajutându-te să-ţi îndeplineşti misiunea, sau să lupt împotriva ta, căci prin venele Izabelei curge sângele neamului meu. Cuvântul scris pe tăbliţa din mâna ta este plin de mister. Nimeni nu poate şti ce trezeşte el în inima unei femei. Nici măcar prorocii care vorbesc cu Dumnezeu.

— Cuvântul scris de tine nu mi-e străin, zise Ilie, băgând tăbliţa sub mantie. M-am luptat cu el zi şi noapte, şi poate că nu ştiu ce trezeşte în inima unei femei, dar sunt sigur de ce e în stare să-i facă unui bărbat. Am destul curaj pentru a-1 înfrunta pe regele Israelului, pe prinţesa din Sidon şi chiar Consiliul din Akbar, dar acest cuvânt – iubire – mă umple de spaimă. Ochii tăi mi 1-au implântat în inimă, chiar înainte să-1 scrii pe tablă.

Tăcură amândoi. Nu se mai gândeau nici la moartea asirianului, nici la nebunia din oraş şi nici la îngerul Domnului care putea să apară oricând. Cuvântul pe care îl scrisese ea era mai puternic decât toate acestea.

Ilie îi întinse mâna şi ea i-o prinse. Rămaseră aşa până ce soarele se ascunse după Al Cincilea Munte.

— Mulţumesc, îi spuse ea la întoarcere. De mult îmi doream să petrecem împreună o seară ca aceasta.

Când ajunseră acasă, îl aştepta un emisar al guvernatorului. Era chemat de urgenţă.

— Te-am ajutat şi tu mă răsplăteşti dând bir cu fugiţii, îi spuse guvernatorul. Ce soartă crezi că te aşteaptă?

— Viaţa mea este în mâinile Domnului. El hotărăşte, nu tu, îi răspunse Ilie.

Guvernatorul se minună de îndrăzneala lui.

— Pot să-ţi iau capul chiar acum, sau să te târăsc pe străzi, strigând oamenilor că ai adus blestemul asupra lor. Va fi hotărârea mea, şi nu a Dumnezeului tău Unic.

— Va fi aşa cum mi-a fost scris. Vreau să ştii însă că n-am fugit. Soldaţii comandantului nu m-au lăsat să mă apropii de tine. El vrea război şi nu se va da îndărăt de la nimic.

Guvernatorul se hotărî să nu mai piardă timpul în discuţii fără rost. Trebuia să-i expună profetului israelit planul său.

— Nu comandantul vrea război. Ca militar priceput ce e, îşi dă seama că oastea lui e mai mică, lipsită de experienţă şi uşor de înfrânt; ca om de onoare ştie că riscă să se acopere de ruşine în ochii urmaşilor. Dar ambiţia şi trufia i-au întunecat inima. Crede că duşmanul se teme. Nu ştie că războinicii asirieni sunt bine antrenaţi: când se pregătesc să meargă la oaste, aruncă fiecare o sămânfă în pământ si, în fiecare zi, sar pe deasupra locului până ce aceasta încolţeşte; apoi continuă să sară peste planta care a răsărit. Nu se plictisesc niciodată şi nu li se pare o pierdere de vreme. Copăcelul creşte, iar ei sunt nevoiţi să facă sărituri tot mai înalte. Cu răbdare şi perseverenţă se pregătesc să înfrunte orice obstacol.

— Obişnuiesc să-şi pregătească bine lupta. De luni de zile ne studiază.

Ilie îl întrerupse pe guvernator:

— Cine are interes să fie război?

— Preotul. Mi-am dat seama de asta la judecata prizonierului asirian.

— În ce scop?

— Nu ştiu, dar a fost destul de abil şi a reuşit să-i convingă şi pe comandant şi pe ceilalţi. Acum, tot oraşul este de partea lui şi nu văd decât o ieşire din situaţia în care ne aflăm.

Făcu o pauză lungă şi apoi se uită fix în ochii is-raelitului:

— Tu.

Guvernatorul porni a se plimba nervos de colo până colo şi vorbi pe nerăsuflate:

— Şi negustorii vor pace, dar nu pot face nimic. De altfel, au strâns destulă avere pentru a se muta în alt oraş, nşteptând ca învingătorii să înceapă să le cumpere produsele. Restul populaţiei nu mai judecă şi cere să.il.idlm un inamic cu mult superior. Numai o minune i-ar putea convinge să se răzgândească.

Ilie îşi încorda atenţia.

— O minune?

— Ai înviat un copil care murise. I-ai ajutat pe oameni să-şi găsească dreptatea si, deşi eşti un venetic, aproape toţi te iubesc.

— Aşa stăteau lucrurile până azi dimineaţă, spuse Ilie. Acum situaţia s-a schimbat şi chiar tu ai descris-o adineauri: oricine susţine pacea este considerat trădător.

— Nu-ţi cer să susţii nimic. Vreau să faci o minune la fel de răsunătoare ca readucerea la viaţă a băiatului. Apoi vei spune poporului că pacea este singura alegere şi el te va asculta. Preotul îşi va pierde orice putere asupra oamenilor.

După un moment de tăcere, guvernatorul continuă:

— Sunt dispus să încheiem un târg: dacă faci ceea ce ţi-am cerut, credinţa în Dumnezeul Unic va fi religia obligatorie în Akbar. Tu te vei face plăcut Celui pe care-L slujeşti, iar eu voi reuşi să negociez condiţiile de pace.

Ilie urcă în camera sa de la catul de sus. Se ivise o ocazie pe care nici un profet n-o avusese vreodată: să convertească un oraş fenician. Ar fi preţul cel mai scump pe care 1-ar plăti Izabela pentru răul făcut ţării lui.

Propunerea guvernatorului îl pusese pe jar. Vru să coboare şi s-o trezească pe femeie, dar se răzgândi: poate că tocmai visa la frumoasa seară pe care o petrecuseră împreună.

Îşi chemă îngerul şi acesta apăru.

— Ai auzit ce mi-a propus guvernatorul. Este o şansă unică.

— Nimic nu este o şansă unică, îi răspunse îngerul. Dumnezeu îi oferă omului multe ocazii. Şi-apoi, aminteşte-ţi ce ţi s-a spus: nu ai voie să mai înfăptuieşti nici o minune, până ce nu te vei întoarce în patria ta.

Ilie îşi plecă capul, în acel moment, apăru îngerul Domnului, care-1 făcu să amuţească pe îngerul lui păzitor, grăind:

Iată următoarea minune pe care o vei săvârşi: Vei aduna tot poporul la poalele muntelui, într-un loc vei pune să se ridice un altar lui Baal şi vei primi un viţel pentru acesta, în alt loc vei ridica un altar Domnului Dumnezeul tău şi pe el vei aşeza, de asemeni, un viţel.

Şi vei spune închinătorilor lui Baal: invocaţi numele zeului vostru, iar eu voi invoca numele Domnului. Lasă-i pe ei să o facă primii şi toată dimineaţa să se roage şi să implore ca Baal să coboare şi să-şi primească jertfa.

Ei vor striga şi se vor cresta cu pumnalele şi vor implora ca viţelul să fie primit de zeu, dar nimic nu se va întâmpla.

Când vor fi ostenit, vei umple cu apă patru cofe şi le vei vărsa peste viţelul tău. Şi o vei face şi a doua oară şi a treia oară. Apoi îl vei striga pe Dumnezeul lui Abraham, al lui Isac şi al lui Israel, rugându-l să le arate tuturor slava Sa.

Atunci, Domnul va trimite focul din cer şi va mistui viţelul tău de jertfă.

Ilie îngenunche pentru a mulţumi.

Ia aminte, continuă îngerul, această minune n-o vei putea înfăptui decât o singură dată în viaţă. Ai de ales dacă vrei s-o faci aici, pentru a evita războiul, sau în ţara ta, pentru a-iferi pe ai tăi de ameninţarea Izabelei.

Apoi, îngerul Domnului plecă.

Femeia se trezi devreme şi-1 zări pe Ilie aşezat pe prag. Avea ochii duşi în fundul capului, de nesomn.

Ar fi vrut să-1 întrebe ce se întâmplase în timpul nopţii, dar se temea de răspuns. Poate că n-a putut dormi din

cauza celor spuse de guvernator şi a războiului, dar poate că motivul era cu totul altul: tăbliţa pe care i-o dăduse. Dacă ar provoca discuţia, ar putea risca să i se răspundă că iubirea unei femei nu se potrivea cu planurile Domnului.

— Vino să mănânci ceva, fură singurele vorbe pe care i le adresă.

Se trezise şi băiatul, aşa că se aşezară la masă şi mâncară toţi trei.

— Mi-ar fi plăcut să mai stau cu tine aseară, dar guvernatorul avea nevoie de mine, spuse Ilie.

Nu trebuie să-ţi faci prea multe griji, îi răspunse ea, simţindu-şi inima mai uşoară.

Cei din familia lui guvernează în Akbar de multe generaţii şi vor şti ce au de făcut în faţa pericolului.

— Am vorbit cu un înger. Mi-a cerut să iau o hotărâre foarte grea.

— Nici îngerii n-ar trebui să te tulbure; poate e mai bine să crezi că zeii se mai schimbă cu timpul. Strămoşii mei se închinau zeilor egipteni, care aveau chip de animale. Zeii aceia au plecat şi, până să vii tu, am fost educată să aduc jertfe lui Asherat, Eli, Baal şi zeităţilor de pe Al Cincilea Munte. Acum, 1-am cunoscut pe Domnul, dar poate că şi el ne va părăsi într-o zi şi zeii care vor veni vor fi mai îngăduitori.

Băiatul ceru puţină apă. N-aveau.

— Mă duc să aduc, spuse Ilie.

— Merg şi eu cu tine, se rugă băiatul. O luară spre fântână. în drum, trecură pe lângă locul unde comandantul îşi instruia soldaţii încă din zori.

— Hai să ne uităm puţin, propuse băiatul. Când voi fi mare, mă voi face soldat. Ilie îi făcu pe plac.

— Care dintre noi mânuieşte mai bine spada? tocmai întreba un războinic.

— Du-te la locul unde, ieri, a fost executat spionul, îi spuse comandantul. Alege o piatră mare şi vorbeşte-i urât.

— De ce să fac una ca asta? Piatra nu-mi poate răspunde.

— Atunci atac-o cu spada.

— şi spada se va rupe, spuse soldatul. Nu asta am vrut să ştiu; am întrebat cine este cel mai bun în mânuirea spadei.

— Cel mai bun este acela care se aseamănă cu o piatră, îi răspunse comandantul. Cel care, fără a scoate spada din teacă, reuşeşte să-i convingă pe ceilalţi că nimeni nu-1 poate învinge.

„Guvernatorul are dreptate: comandantul este un înţelept”, se gândi Ilie. „Dar când orgoliul străluceşte prea tare, orice înţelepciune se întunecă.”

Îşi continuară drumul. Băiatul îl întrebă de ce se antrenează atâta soldaţii.

— Nu numai soldaţii fac asta, ci şi mama ta şi eu şi toţi cei care fac lucrurile după voia inimii. Totul în viaţă cere pregătire.

— Chiar şi atunci când vrei să fii proroc?

— Da, ca să te înţelegi cu îngerii. Dorim atât de mult să vorbim cu ei, dar n-auzim ce ne spun. Nu e uşor lucru să auzi. în rugile noastre, încercăm mereu să spunem unde am greşit şi ce ne-am dori să se întâmple cu noi. Dar Domnul ştie toate aceste lucruri şi, uneori, ne îndeamnă să auzim ce ne spune Universul. şi să avem răbdare.

Băiatul îl privea mirat. Probabil că nu înţelegea nimic, dar Ilie simţea nevoia să continue. Cine ştie, poate când va creste, vreunul dintre aceste gânduri îl va ajuta la greu.

— În viaţă, din toate bătăliile înveţi câte ceva, inclusiv din cele pierdute. Când ai să creşti, ai să descoperi că ai minţit, că te-ai păcălit pe tine însuţi, sau ai suferit pentru lucruri neînsemnate. Dacă eşti un bun războinic, nu te vei învinovăţi pentru toate acestea, dar nici nu vei repeta aceleaşi greşeli.

Se hotărî să se oprească. Un copil de vârsta lui nu-i putea pricepe vorbele. Mergeau agale şi Ilie privea străzile oraşului care îl adăpostise cândva şi care acum era pe cale să dispară. Totul depindea de hotărârea pe care o va lua.

Akbarul era mai puţin zgomotos decât de obicei, în piaţa centrală, oamenii vorbeau pe şoptite, de frică parcă să nu le poarte vântul vorbele până la tabăra duşmană. Cei mai în vârsta păreau să fie siguri că nu se va întâmpla nimic, tinerii erau însufleţiţi de ideea de luptă, negustorii şi meşteşugarii îşi făceau planuri de plecare la Tir sau Sidon, până se vor linişti lucrurile.

„Lor le e uşor să plece”, se gândi. „Negustorii îşi pot transporta bunurile oriunde, meşteşugarii pot lucra şi în alte locuri, unde se vorbeşte altă limbă. Dar eu trebuie să aştept învoire de la Domnul.”

Ajunseră la fântână şi umplură două ciubere cu apă. în mod obişnuit, locul era plin de lume. Aici se adunau femeile să spele, să vopsească pânzeturi şi să bârfească despre tot ce se întâmpla în oraş. Aici nu existau secrete: noutăţile din lumea negoţului, trădările conjugale, certurile dintre vecini, viaţa intimă a cârmuitorilor, toate treburile – serioase sau frivole – erau discutate, criticate sau lăudate. Şi chiar în lunile în care crescuse îngrijorător tabăra duşmană, subiectul preferat rămăsese Izabela, prinţesa care-1 cucerise pe regele Israelului, îi lăudau curajul şi erau sigure că, dacă se va întâmpla ceva cu oraşul lor, ea se va întoarce acasă pentru a se răzbuna.

În dimineaţa aceea însă nu era aproape nimeni. Doar câte va femei, care spuneau că trebuie să meargă pe câmp, să adune cât mai multe cereale, căci asirienii vor închide în curând toate intrările şi ieşirile din oraş. Două dintre ele hotărâră să meargă la Al Cincilea Munte să ofere zeilor jertfe, pentru ca fiii lor să nu moară în luptă.

— Preotul a spus că putem rezista multe luni de zile, îi spuse o femeie lui Ilie. Trebuie doar să avem curajul necesar pentru a apăra onoarea oraşului şi zeii ne vor ajuta.

Copilul se sperie.

— Ne vor ataca? întrebă el.

Ilie nu-i răspunse. Depindea de el, de alegerea pe care i-o propusese îngerul aseară.

— Mi-e frică, mai spuse băiatul.

— Asta înseamnă că iubeşti viaţa. E firesc să-ţi fie frică din când în când.

Ilie şi băiatul ajunseră acasă spre prânz. Femeia era acolo, înconjurată de mici vase, pline cu vopsele de diferite culori.

— Am treabă, zise ea cu ochii la literele şi frazele neterminate. Din cauza secetei, oraşul s-a umplut de praf. Pensulele sunt îmbâcsite, praful intră în vopsea şi mi-e greu să lucrez.

Ilie nu spuse nimic. Nu voia s-o facă părtaşă la grijile lui. Se aşeză într-un colţ al încăperii şi se cufundă în gânduri. Băiatul se duse afară să se joace cu prietenii lui.

„Are nevoie de linişte”, îşi spuse femeia şi încercă să se concentreze asupra lucrului.

Lucră tot restul dimineţii la câteva cuvinte, pe care altfel le-ar fi scris în jumătate din acest timp, simţin-du-se vinovată că nu reuşeşte să facă ceea ce se aştepta de la ea. La urma urmei, era pentru prima dată în viaţă când i se dăduse şansa să-şi întreţină familia din propria muncă.

Se întoarse la lucru. Folosea o foiţă de papirus, pe care i-o adusese un negustor din Egipt, rugând-o să scrie câteva mesaje comerciale ce trebuiau trimise la Damasc. Materialul nu era de cea mai bună calitate şi vopseaua se întindea mereu. „Oricum e mai bine decât scrisul pe argilă.”

În ţările vecine foloseau tablele de argilă sau pieile de animale pentru trimiterea de mesaje. Deşi egiptenii decăzuseră şi aveau o scriere depăşită, cel puţin găsiseră o metodă practică şi uşoară de a-şi înregistra calculele comerciale şi evenimentele istoriei: tăiau fâşii dintr-o plantă ce creştea pe malul Nilului şi, printr-un procedeu simplu, lipeau aceste fâşii una de alta, ob-ţinând o foiţă de culoare galbenă. Akbarul ar fi trebuit să importe materialul, căci planta era imposibil de cultivat. Deşi era scump, negustorii îl preferau, căci puteau să-şi poarte însemnările în buzunar,

ceea ce nu era cazul cu tăbliţele de argilă sau cu pieile de animale.

„Totul devine mai simplu”, gândi ea. Păcat că era nevoie de autorizaţie de la cârmuire pentru a folosi alfabetul din Byblos şi papirusul. O lege învechită impunea ca textele scrise să fie controlate de Consiliul din Akbar.

Cum termină lucrarea, i-o arătă lui Ilie, care până atunci stătuse tăcut şi privise.

— Îţi place cum a ieşit? îl întrebă ea.

— Da, e frumos, răspunse el, cu gândul aiurea. Vorbea, probabil, cu Dumnezeu şi ea nu trebuia să-1 întrerupă. Se duse să-1 aducă pe preot.

Când se întoarse, Ilie şedea nemişcat în acelaşi loc. Cei doi bărbaţi se priviră în tăcere multă vreme.

Preotul fu cel care rupse tăcerea.

— Eşti proroc şi vorbeşti cu îngerii. Eu tălmăcesc doar legile din vechime, îndeplinesc ritualurile şi încerc să-mi apăr turma de greşeli. De aceea ştiu că aceasta nu este o luptă între muritori, ci între zei şi nu trebuie s-o împiedic.

— Îţi admir credinţa, deşi te închini unor zei care nu există, îi răspunse Ilie. Dacă situaţia actuală este, aşa cum spui, rodul unei voinţe divine, Domnul mă va folosi ca instrument pentru a-1 învinge pe Baal şi pe tovarăşii săi de pe Al Cincilea Munte. Poate era mai bine dacă mă condamnai la moarte.

— M-am gândit la asta, dar n-a fost nevoie. La momentul oportun, zeii au fost de partea mea.

Ilie nu mai comentă. Preotul se întoarse şi apucă papirusul cu textul scris de femeie.

— E bine făcut, spuse. După ce citi atent cele scrise, îşi scoase inelul de pe deget, îl înmuie într-unul din vasele cu vopsea şi aplică sigiliul în colţul din stânga. Dacă cineva era prins cu un papirus care n-avea sigiliul preotului, putea fi condamnat la moarte.

— De ce e neapărată nevoie să faceţi acest lucru? întrebă femeia.

— Pentru că aceste papirusuri transportă idei, iar ideile înseamnă putere, răspunse preotul.

— Nu sunt decât nişte învoieli comerciale.

— Dar ar putea fi planuri de luptă. Sau informaţii despre bogăţiile noastre. Sau rugăciunile noastre sacre. Astăzi, cu literele şi cu papirusul, e uşor să furi secretele unui popor. E greu să ascunzi tăbliţele de argilă sau pieile de animal, dar papirusul plus alfabetul din Byblos pot ruina cultura unui neam şi pot duce lumea la pieire.

O femeie năvăli în încăpere.

— Preotule! Preotule! Veniţi să vedeţi ce se întâmplă!

Ilie şi văduva îl urmară. Veneau tot mai mulţi oameni şi se îndreptau în aceeaşi direcţie. Aerul devenise irespirabil din cauza prafului pe care-1 ridicau. Copiii alergau în fruntea celorlalţi, râzând şi făcând larmă. Cei mari înaintau fără grabă, în tăcere.

Când ajunseră la poarta de miazăzi a cetăţii, zăriră o mică mulţime adunată. Preotul îşi croi drum printre oameni şi dădu cu ochii de cel ce stârnise toată agitaţia.

O santinelă din Akbar stătea în genunchi, cu braţele desfăcute în lături şi cu palmele bătute în cuie pe un drug sprijinit pe umeri. Hainele erau făcute zdrenţe, iar ochiul stâng îi fusese scos cu un băţ.

Pe pieptul lui, cineva scrisese în asiriană, cu împunsături de pumnal. Preotul înţelegea egipteana, dar limba asiriană nu i se păruse destul de importantă ca s-o înveţe. Fu nevoit să ceară ajutorul unui negustor care privea de pe margine.

— Vă declarăm război", traduse omul. Nimeni nu scoase nici un cuvânt. Ilie văzu cum se aşterne panica pe feţele celor prezenţi.

— Dă-mi spada, îi spuse preotul unui soldat care asista la scenă.

Soldatul se conformă şi preotul, după ce porunci să fie anunţaţi guvernatorul şi comandantul de cele întâmplate, cu o lovitură neaşteptată, înfipse lama în inima santinelei îngenuncheate.

Omul scoase un geamăt şi se prăbuşi la pământ. Era mort, scăpase de durere şi de ruşinea de a se fi lăsat prins.

— Mâine mă voi duce pe Al Cincilea Munte să aduc jertfe zeilor, iar ei nu ne vor părăsi, spuse preotul către mulţimea înfricoşată.

Înainte să plece, se întoarse către Ilie:

— Ai văzut cu ochii tăi cum cerul ne vine în ajutor.

— Numai o întrebare, zise Ilie. De ce vrei să-ţi vezi poporul pierind?

— Pentru că trebuie ucisă o idee. Când îl văzuse de dimineaţă cu femeia, Ilie pricepuse care era ideea ce trebuia ucisă: alfabetul.

— Prea târziu. E cunoscut în lumea întreagă şi asirienii nu pot cuceri tot Pământul.

— Cine spune că nu? La urma urmei, zeii de pe Al Cincilea Munte sunt de partea oştilor lor.

Ore întregi cutreieră valea, aşa cum făcuse şi în ajun. Mai rămăsese o după-amiază şi o noapte întreagă: nici un război nu se poartă pe întuneric, căci războinicii nu pot vedea duşmanul. Ştia că Domnul îi dădea numai această noapte, pentru a schimba soarta oraşului care-i oferise găzduire.

— Solomon ar şti ce să facă, îi spuse îngerului păzitor. Şi David, şi Moise, şi Isaac. Ei au fost slujitori de încredere ai Domnului, nu ca mine, un biet nehotărât. Dumnezeu mă pune să hotărăsc în locul Lui.

— Istoria noastră străbună este plină de oameni care s-au aflat la locul potrivit în momentul potrivit, îi răspunse îngerul. Fii sigur că Domnul cere oamenilor numai ce sunt în stare să împlinească.

— în privinţa mea s-a înşelat.

— Orice necaz vine şi pleacă. Aşa s-au născut şi gloria şi tragedia lumii.

— Voi ţine minte, zise Ilie. Dar când trec, tragediile lasă urme pe vecie, iar gloria, doar amintiri deşarte, îngerul nu-i răspunse.

— De ce, în tot timpul cât am stat în Akbar, n-am reuşit să-mi găsesc nici un aliat să lupte alături de mine pentru pace? Ce însemnătate poate să aibă un proroc solitar?

— Ce însemnătate are soarele, care se plimbă pe cer de unul singur? Ce însemnătate are muntele care priveşte semeţ în vale? Ce însemnătate are o fântână izolată? Toate acestea arată caravanei drumul de urmat.

— Mi-e inima plină de tristeţe, zise Ilie, căzând în genunchi cu braţele ridicate spre cer. De-aş putea muri în clipa aceasta, să nu-mi fie dat să-mi mânjesc mâinile cu sângele poporului meu, sau al altui popor străin mie. Priveşte în urmă, ce vezi?

— Ştii că nu pot vedea, spuse îngerul. Pentru că ochii-mi sunt încă orbiţi de strălucirea slavei dumnezeieşti, nu pot să văd altceva. Pot numai să înţeleg povestea inimii tale şi să simt vibraţiile primejdiilor care te pândesc. Nu pot să ştiu ce laşi în urmă.

— Îţi voi spune eu: iată, acolo se află Akbar. Văzut la ora asta, profilându-se la asfinţit, pare un oraş frumos. M-am obişnuit cu străzile şi zidurile lui, cu oamenii lui mărinimoşi şi primitori. Deşi trăiesc strâns legaţi de comerţul şi de superstiţiile lor, au sufletul la fel de curat ca celelalte neamuri. Am învăţat de la ei multe lucruri noi. în schimb le-am ascultat plângerile şi, cu ajutorul lui Dumnezeu, am reuşit să le rezolv conflictele interne. Am fost în pericol şi mereu a sărit să mă ajute cineva. De ce trebuie să aleg între salvarea acestui oraş şi mântuirea poporului meu?

— Pentru că un bărbat trebuie să aleagă, îi răspunse îngerul, în asta îi stă forţa: în puterea de a decide.

— E o alegere grea: trebuie să accept ca un popor să moară pentru ca altul să fie salvat.

— E şi mai greu să-ţi alegi propriul drum. Cine nu poate alege e mort în ochii Domnului, deşi continuă să respire şi să umble pe străzi. Cu toate acestea, continuă îngerul, nu e vorba de moarte. Nemurirea aşteaptă cu braţele deschise

toate sufletele care vor continua să-şi împlinească menirea. Tot ce se află sub soare are un rost.

Ilie îşi ridică din nou braţele spre cer:

— Poporul meu s-a îndepărtat de Domnul din pricina unei femei frumoase. Fenicia poate fi distrusă din pricina unui preot care crede că scrierea reprezintă o ameninţare la adresa zeilor. De ce Acela care a creat lumea alege tragedia pentru a scrie cartea destinului?

Strigătele lui Ilie răsunară în vale şi se întoarseră cu ecoul.

— Nu ştii ce vorbeşti, grăi îngerul. Nu există tragedie, ci inevitabil. Totul are o raţiune: va trebui doar să deosebeşti ce este trecător şi ce este absolut.

— Ce este trecător? întrebă Ilie.

— Inevitabilul.

— şi ce este absolut?

— Lecţiile inevitabilului.

Zicând acestea, îngerul se îndepărtă.

În seara aceea, la cină, Ilie spuse femeii şi băiatului:

— Pregătiţi-vă lucrurile. S-ar putea să plecăm în orice clipă.

— De două nopţi nu dormi, îi spuse femeia. Azi după-amiază, te-a căutat un emisar al guvernatorului. Zicea să te duci la palat. Eu i-am spus că eşti în vale şi că probabil vei dormi acolo.

— Ai făcut bine, îi răspunse Ilie şi se duse drept la el în cameră, unde căzu într-un somn adânc.

A doua zi dimineaţă se trezi în acordurile unor instrumente muzicale. Când coborî să vadă ce se întâmplă, băiatul era deja la poartă.

— Ia te uită! zicea el, cu ochii strălucind de bucurie, începe războiul!

Un batalion de soldaţi, în ţinută de luptă şi înarmaţi, mărşăluiau spre poarta de miazăzi a cetăţii. Câţiva muzicanţi băteau în tobe cadenţa pasului.

— Ieri îţi era frică, îi spuse Ilie băiatului.

— Nu ştiam că avem atâţia soldaţi. Războinicii noştri sunt cei mai buni!

Îl lăsă acolo pe băiat şi ieşi în stradă. Trebuia cu orice preţ să-1 vadă pe guvernator. Şi ceilalţi locuitori ai oraşului fuseseră treziţi de sunetul cântecelor de luptă şi priveau scena hipnotizaţi. Pentru prima dată în viaţă asistau la defilarea unui batalion organizat, în straie militare şi cu lăncile şi scuturile strălucind în razele dimineţii. Comandantul făcuse o treabă de invidiat, îşi pregătise oştirea pe ascuns şi acum, de asta se temea Ilie, ar fi putut convinge pe oricine că victoria asupra asirienilor era posibilă.

Îşi croi drum printre soldaţi şi reuşi să ajungă în fruntea coloanei. Guvernatorul şi comandantul, călare, conduceau marşul.

— Făcusem un târg, îi spuse Ilie guvernatorului, alergând pe lângă calul acestuia. Pot să fac o minune!

Guvernatorul nu-i răspunse. Garnizoana trecu dincolo de zid şi o luă spre vale.

— Tu ştii că această armată e numai o iluzie! insistă Ilie. Asirienii au un avantaj de cinci la unu şi sunt versaţi în războaie! Nu permite să fie distrus Akbarul!

— Ce doreşti de la mine? i se adresă guvernatorul din mers. Ieri seară am trimis un emisar după tine şi i s-a răspuns că nu eşti în cetate. Ce era să fac?

— A-i înfrunta pe asirieni în câmp deschis e curată sinucidere! Ştiţi prea bine acest lucru!

Comandantul asculta discuţia fără a face nici un comentariu. Ii prezentase deja guvernatorului strategia. Prorocul israelit ar fi probabil surprins s-o afle.

Ilie alerga pe lângă caii celor doi, neştiind prea bine ce trebuia să facă. Coloana de soldaţi părăsi cetatea, îndreptându-se spre mijlocul văii.

„Ajută-mă, Doamne”, se ruga el. „Aşa cum ai oprit soarele în loc pentru a-1 ajuta pe losua în luptă, opreşte timpul, să-1 pot convinge pe guvernator că face o greşeală.”

Pe când se ruga, auzi ordinul comandantului:

— Staţi!

„Poate este un semn”, îşi spuse Ilie. „Trebuie să profit.”

Soldaţii se aşezară pe două rânduri, faţă-n faţă, ca două ziduri umane, cu scuturile sprijinite de pământ şi lăncile împungând văzduhul drept înainte.

— Ceea ce vezi sunt războinicii din Akbar, îi spuse guvernatorul lui Ilie.

— Văd nişte tineri care sfidează moartea râzând, îi răspunse.

— Ei bine, aici e numai un batalion. Cea mai mare parte a oamenilor noştri se află în cetate, sus pe ziduri. Am pregătit cazane cu ulei clocotit pentru a le arunca în capul celor care vor încerca să le escaladeze. Avem provizii împărţite prin casele oamenilor pentru ca săgeţile incendiare să nu ne lase fără hrană. După calculele comandantului, oraşul poate rezista asediului aproape două luni. în timp ce asirienii se antrenau, nici noi n-am stat degeaba.

— Mie nu mi-aţi spus nimic din toate astea, spuse Ilie.

— Nu uita ca, deşi ai ajutat oamenii din Akbar, tot un străin rămâi şi unele căpetenii te pot considera iscoadă.

— Dar îţi doreai să fie pace!

— Se poate face pace şi după ce începe lupta. Numai că se negociază în condiţii de egalitate.

Guvernatorul mărturisi că fuseseră trimişi soli la Tir şi Sidon pentru a înfăţişa gravitatea situaţiei. Nu i-a fost uşor să ceară ajutor, ceilalţi puteau crede că nu e în stare să ţină situaţia sub control. Dar ajunsese la concluzia că n-avea încotro.

Comandantul avea pregătit un plan ingenios: imediat ce va începe lupta, se va întoarce în cetate să organizeze rezistenţa. Oastea care se afla deja în câmp trebuia să ucidă câţi duşmani putea şi apoi să se retragă spre munţi. Cunoşteau locul mai bine ca oricine şi puteau să-i hărţuiască pe asirieni, slăbind încercuirea.

În scurt timp, vor sosi întăriri şi armata asiriană avea să fie nimicită.

— Putem rezista cam şaizeci de zile, dar nu va fi nevoie, îi spuse guvernatorul lui Ilie.

— Dar mulţi vor muri.

— Putem muri cu toţii, dar nimeni nu se teme. Nici măcar eu.

Guvernatorul se mira singur de curajul său. Nu participase niciodată la o bătălie şi, pe măsură ce se apropia lupta, îşi făcea planuri cum să fugă din cetate.

În dimineaţa aceea, stabilise cu câţiva dintre oamenii lui cei mai credincioşi cea mai bună cale de retragere. Nu se putea duce la Tir sau la Sidon pentru că ar fi fost considerat trădător, dar Izabela îl va primi, căci avea nevoie de oameni de nădejde.

Acum însă, păşind pe câmpul de bătaie, zărea în ochii soldaţilor o bucurie imensă, ca şi cum toată viaţa se pregătiseră pentru ceva şi acum venise, în sfârşit, clipa mult aşteptată.

— Ne e frică până în clipa în care se întâmplă inevitabilul. După aceea, n-are rost să ne mai risipim puterile, îi spuse el lui Ilie.

Ilie era tulburat. Simţea acelaşi lucru şi el, dar îi era ruşine să recunoască, îşi aminti de emoţia băiatului când trecuse trupa.

— Acum du-te, îi spuse guvernatorul. Eşti un străin neînarmat şi n-ai de ce să lupţi pentru o idee în care nu crezi.

Ilie rămase pe loc.

— Vor veni, spuse comandantul. Spre deosebire de noi, tu nu eşti pregătit.

Nici acum Ilie nu se urni.

Scrutară orizontul. Nu se zărea nici un norişor de praf, deci armata asirienilor încă nu se mişcase.

Soldaţii din prima linie apucaseră lănciile cu hotă-râre şi le ţineau în poziţie de atac; arcaşii îşi încordaseră pe jumătate

arcurile, gata să ţintească la ordinul comandantului. Câţiva împungeau aerul cu spada, în-călzindu-şi muşchii.

— Totul e pregătit, repetă comandantul. Vor ataca.

Ilie îi simţi euforia din glas. Era probabil nerăbdător să înceapă lupta. Voia să-şi demonstreze vitejia. Şi-i imagina pe războinicii asirieni, spadele lovind, strigătele şi învălmăşeala luptei, şi chiar pe preoţii fenicieni pomenindu-1 ca pe un exemplu de bărbăţie şi curaj.

Guvernatorul îi întrerupse gândurile:

— Nu fac nici o mişcare.

Ilie îşi aminti de ruga ce i-o făcuse Domnului: să oprească soarele pe cer, aşa cum făcuse pentru losua. încercă să vorbească cu îngerul, dar nu reuşi.

Cu timpul, lăncierii îşi coborâră armele, arcaşii îşi slăbiră arcurile şi spadele reveniră în teacă. Soarele arzător al amiezii era ucigător şi câţiva soldaţi leşinară din cauza căldurii. Oricum, detaşamentul rămase pe poziţii până la lăsarea serii.

Când soarele se ascunse la asfinţit, războinicii se întoarseră în cetate. Păreau să se minuneze că supra-vieţuiseră o zi.

Ilie rămase singur în vale. Merse un timp fără ţintă şi deodată văzu lumina, îngerul Domnului îi apăru în faţă.

— Domnul ţi-a ascultat ruga, grăi îngerul. A văzut îndoiala din inima ta.

Ilie îşi întoarse faţa spre cer şi mulţumi cu evlavie.

— Domnul e plin de slavă şi putere. A ţinut în loc armata asiriană.

— Nu e adevărat, îi răspunse îngerul. Ai spus că El ar trebui să hotărască şi El a ales în locul tău.

— Plecăm, spuse el femeii şi fiului ei.

— Nu vreau să plec, răspunse băiatul, îmi plac soldaţii din Akbar.

Mama îl sili să-şi strângă lucrurile.

— Ia numai cât poţi duce, îi spuse ea.

— Uiţi că suntem săraci şi n-am mare lucru de luat.

Ilie urcă în camera lui. Privi înjur ca pentru a-şi lua rămas bun. Apoi coborî şi rămase un timp cu ochii la văduvă, care-şi strângea vopselele.

— Îţi mulţumesc că mă iei cu tine, îi spuse ea. Aveam cincisprezece ani când m-am măritat şi nu ştiam ce e viaţa. Familiile noastre aranjaseră totul şi am fost pregătită încă de mică pentru acel moment. Trebuia să-mi urmez soţul în orice împrejurare.

— Îl iubeai?

— Mi-am educat inima pentru asta. Cum nu aveam de ales, m-am convins pe mine însămi că acela era drumul cel bun. După ce mi-am pierdut bărbatul, m-am obişnuit cu zilele şi nopţile pustii şi m-am rugat la zeii de pe Al Cincilea Munte, în care credeam pe-atunci, să mă ia când fiul meu va putea trăi pe picioarele lui. Atunci ai apărut tu. Ţi-am mai spus şi ţi-o repet: din ziua aceea am început să descopăr frumuseţea din jur, silueta întunecată a munţilor profilându-se pe cer, sau luna care-şi schimbă forma, pentru ca grâul să se înalţe. De multe ori noaptea, pe când tu dormeai, eu mă plimbam prin Akbar, ascultam scâncetul pruncilor abia născuţi, cântecele bărbaţilor care băuseră un pahar după isprăvirea lucrului, paşii apăsaţi ai santinelelor de pe ziduri. De câte ori mai înainte, am privit la toate acestea, fără să recunosc frumuseţea? De câte ori am privit cerul, fără să-mi dau seama cât este de înalt? De câte ori am ascultat zgomotele cetăţii, fără să înţeleg că făceau parte din viaţa mea? Am prins din nou dragoste de viaţă. M-ai îndemnat să învăţ scrierea din Byblos şi eu te-am ascultat. Doar ca să-ţi fac pe plac, dar am început să îndrăgesc ceea ce făceam şi am descoperit ceva: viaţa mea căpăta sens, dacă eu o voiam.

Ilie o mângâie pe păr. Făcea acest gest pentru prima dată.

— De ce n-a fost aşa mereu? întrebă dânsa.

— Pentru că mi-era teamă. Dar azi, în aşteptarea luptei, auzind cuvintele guvernatorului, m-am gândit la tine. Teama durează până începe inevitabilul; din acel moment,

nu-şi mai are rostul. Nu ne rămâne decât să sperăm că am luat hotărârea cea bună.

— Sunt gata, spuse ea.

— Plecăm în Israel. Domnul mi-a spus ce am de făcut şi îi voi împlini voia. Izabela va fi îndepărtată de la putere.

Ea nu spuse nimic. Ca toate femeile din Fenicia era mândră de prinţesa ei. Când vor ajunge acolo, va încerca să-1 facă pe bărbat să se răzgândească.

— Va fi un drum lung şi nu ne vom odihni până ce nu îi voi împlini vrerea, spuse Ilie, parcă ghicindu-i gândul. Până atunci, dragostea ta îmi va fi sprijin şi când mă voi simţi obosit de bătăliile duse în numele Lui, mă voi putea odihni la pieptul tău.

Băiatul apăru cu o desagă mică pe umăr. Ilie i-o luă şi spuse femeii:

— A sosit clipa. Când vei străbate străzile Akbarului, întipăreşte-ţi bine în minte fiecare casă şi fiecare sunet, căci nu le vei mai vedea şi nu le vei mai auzi niciodată.

— M-am născut în Akbar şi oraşul va rămâne pentru totdeauna în inima mea, spuse femeia.

Ascultând-o, băiatul îşi promise că nu va uita niciodată acele vorbe. Dacă se va întoarce vreodată, pentru el, oraşul va avea chipul mamei lui.

Se întunecase de tot când preotul ajunse la poalele muntelui, în mâna dreaptă ţinea un toiag şi în stânga ducea o traistă.

Scoase din traistă uleiul sfinţit şi-şi unse fruntea şi încheietura mâinilor. Apoi, cu toiagul, desenă pe nisip taurul şi pantera, simbolurile Zeului Furtunii şi al Marii Zeiţe. Rosti rugăciunile rituale iar apoi îşi înălţă braţele spre cer pentru a primi revelaţia divină.

Dar zeii tăceau. Spuseseră tot ce aveau de spus şi acum aşteptau îndeplinirea ritualurilor, în toată lumea prorocii dispăruseră, cu excepţia Israelului, o ţară înapoiată, cu oameni superstiţioşi, care mai credeau că muritorii puteau comunica cu creatorii Universului.

Cu două generaţii în urmă, Tirul şi Sidonul făceau negoţ cu un rege din Ierusalim, pe nume Solomon. Acesta construia un templu uriaş şi voia să-1 împodobească cu tot ce era mai frumos în lume. Astfel, a trimis să se cumpere cedri din Fenicia pe care o numea Liban. Regele din Tir i-a furnizat materialul necesar şi a primit, în schimb, douăzeci de oraşe din Galileea, care însă nu i-au plăcut. Atunci, Solomon 1-a ajutat să-şi construiască primele corăbii iar acum Fenicia avea cea mai puternică flotă comercială din lume.

Pe atunci, Israelul era încă o mare naţiune, deşi se închina unui singur zeu. Nu ştiau nici măcar cum îl cheamă, îi spuneau „Domnul". O prinţesă din Sidon reuşise să-1 convertească pe Solomon la adevărata credinţa şi atunci el a înălţat un altar zeilor de pe Al Cincilea Munte. Israeliţii susţineau că „Domnul" îl pedepsise pe cel mai înţelept dintre regi, pornind războaiele care 1-au îndepărtat de la putere.

Însă fiul lui, Ieroboam, a reînviat cultul pe care-1 iniţiase tatăl. A poruncit să se facă doi viţei de aur şi poporul israelit li s-a închinat. Atunci au intrat în scenă prorocii, care au început o luptă continuă cu ocârmuirea.

Izabela avea dreptate: singurul mod de a păstra vie adevărata credinţă era nimicirea profocilor. Deşi era o femeie delicată, educată în spiritul toleranţei şi al ororii faţă de război, ştia că vine o clipă în care violenţa este singura soluţie. Zeii pe care-i slujea aveau s-o ierte pentru sângele cu care-şi mânjise mâinile.

— în curând, şi mâinile mele vor fi mânjite de sânge, vorbi preotul către muntele tăcut din faţa sa. Aşa cum prorocii sunt blestemul Israelului, tot aşa scrierea este blestemul Feniciei. Sunt un rău ascuns care trebuie stârpit până nu e prea târziu. Zeul timpului nu ne poate părăsi acum.

Era îngrijorat de cele întâmplate de dimineaţă: oastea duşmană nu atacase.

Zeul timpului mai părăsise o dată Fenicia, mâniat pe locuitorii ei. Atunci focul din lămpi a rămas nestins, oile şi vacile şi-au părăsit odraslele, iar grâul şi orzul nu s-au copt. Zeul Soare a trimis soli de seamă în căutarea lui, dar nici vulturul, nici zeul furtunii nu reuşiseră să-1 găsească pe zeul timpului. Atunci Marea Zeiţă a trimis o albină, care 1-a găsit dormind în pădure şi 1-a înţepat. Zeul s-a trezit furios şi s-a apucat să distrugă tot ce întâlnea în cale. A trebuit să fie prins şi eliberat de toată ura strânsă în suflet, iar de atunci totul a revenit la normal.

Dacă s-ar hotărî să plece din nou, bătălia n-ar mai avea Ioc. Asirienii ar rămâne pentru totdeauna la intrarea în vale şi Akbarul ar continua să existe.

— Curajul este teama care îşi face rugăciunea, zise el. De aceea mă aflu aici, ca să arăt că nu şovăi înaintea luptei. Trebuie să le demonstrez războinicilor din Ak-bar că au de ce să apere oraşul. Nu e vorba de putui cu apă, nici de piaţă şi nici de palatul guvernatorului. Vom înfrunta oştirea asiriană pentru că trebuie să dăm un exemplu.

O victorie a asirienilor va însemna stingerea ameninţării pe care o reprezenta alfabetul. Cuceritorul va impune graiul şi obiceiurile sale, chiar dacă oamenii vor continua să se închine zeilor de pe Al Cincilea Munte. Asta era important.

— Mai târziu, navigatorii vor face cunoscute şi în alte ţări faptele vitejeşti ale războinicilor. Preoţii vor readuce în amintirea oamenilor timpul când Akbarul a încercat să reziste invaziei asiriene. Pictorii vor desena hieroglife egiptene pe papirus, iar scribii din Byblos vor fi morţi. Textele sacre vor rămâne secretul celor care s-au născut pentru a le studia. Şi-atunci, generaţiile ce vor veni vor încerca să repete ce-am făcut noi şi astfel vom construi o lume mai bună.

— Acum însă trebuie să pierdem această bătălie. Ne vom lupta vitejeşte, dar suntem în inferioritate şi vom muri eroic.

Preotul ascultă tăcerea nopţii şi fu sigur de dreptatea sa. Era liniştea dinaintea unei bătălii importante, dar locuitorii oraşului o interpretau greşit; îşi coborâseră lăncile şi se distrau, când ar fi trebuit să vegheze. Ignorau exemplul dat de natură: animalele stau nemişcate când se apropie pericolul.

— Facă-se voia zeilor. Cerul să nu se prăbuşească peste Pământ, căci am făcut ce trebuia şi am respectat tradiţia, mai spuse el.

Ilie, femeia şi fiul ei o luară spre apus, pe drumul Israelului. Nu era nevoie să traverseze tabăra asirienilor, aşezată la sud. Luna plină le lumina drumul, dar proiecta umbre ciudate şi siluete sinistre pe stâncile şi pietrele din vale.

Din întuneric îşi făcu apariţia îngerul Domnului, în mâna dreaptă avea o sabie de foc.

— Unde te duci? întrebă el.

— În Israel, îi răspunse Ilie.

— Domnul te-a chemat?

— Ştiu ce minune aşteaptă Domnul de la mine. Şi acum ştiu unde trebuie s-o săvârşesc.

— Domnul te-a chemat? repetă îngerul. Ilie nu răspunse.

— Domnul te-a chemat? întrebă îngerul pentru a treia oară.

— Nu.

— Atunci întoarce-te de unde ai plecat, pentru că încă nu ţi-ai împlinit destinul. Domnul nu te-a chemat încă.

— Lasă-i măcar pe ei să plece, căci nu mai au ce face aici, îl imploră Ilie.

Dar îngerul dispăruse. Ilie lăsă traista jos, se aşeză în mijlocul drumului şi plânse amarnic.

— Ce s-a întâmplat? întrebară femeia şi băiatul, care nu văzuseră nimic.

Adormi greu şi se trezi în toiul nopţii, apăsat de încordarea pe care-o simţea în aer; un vânt rău prevestitor sufla pe străzi, semănând teamă şi neîncredere.

— Iubind o femeie, am învăţat să iubesc toate făpturile, murmură el în tăcerea nopţii. Am nevoie de ea. Ştiu, Doamne, că m-ai ales pe mine, neputinciosul, să-ţi împlinesc voia. Ajută-mă să-mi ţin firea în focul bătăliilor ce vor veni.

Îşi aminti vorbele guvernatorului despre zădărnicia fricii. Cu toate acestea, somnul îl ocolea. „Am nevoie de tărie şi calm, dă-mi linişte să mă pot odihni cât aceasta mai e cu putinţă.”

Îi trecu prin minte să-şi cheme îngerul să stea puţin de vorbă cu el, dar se răzgândi, căci i-ar fi putut spune lucruri pe care nu dorea să le audă. Coborî la catul de jos, încercând să se liniştească. Traistele pregătite de femeie pentru fugă zăceau nedesfăcute.

Se gândi să meargă la ea. îi veni în minte ce-i spusese Domnul lui Moise, înainte de bătălie: Cel ce iubeşte o femeie şi n-a luat-o, acela să iasă şi să se întoarcă la casa sa, ca să nu moară în luptă şi să i-o ia altul, Nu trăiseră împreună, dar noaptea fusese istovitoare şi nu era acela momentul potrivit.

Se apucă să desfacă traistele şi să pună lucrurile la loc. Descoperi printre puţinele vesminte pe care le luase ea uneltele necesare scrierii cu caracterele din Byblos.

Luă un stilet, umezi o tăbliţă de lut şi începu să mâzgălească câteva litere; învăţase să scrie, privind-o pe femeie lucrând.

„Ce lucru simplu şi genial”, gândi el. La fântână, le auzise pe femei zicând: „Grecii ne-au furat invenţia cea mai preţioasă.” Ilie ştia că nu e adevărat: adaptarea făcută de ei prin includerea vocalelor transformase alfabetul într-un instrument ce putea fi folosit de toate neamurile. De altfel, ei îşi numeau colecţiile de pergamente biblii, în cinstea oraşului unde apăruse invenţia.

Bibliile grecilor erau scrise pe piei de animale. Ilie socotea că era un mod foarte fragil de a păstra documentele; pielea nu era atât de rezistentă ca tăbliţele de lut şi putea fi mult mai uşor furată. Papirusurile se ştergeau cu timpul şi

puteau fi distruse de apă. „Bibliile şi papirusul nu sunt bune; doar tăbliţele de lut pot fi păstrate veşnic”, comentă el în gând.

Dacă Akbarul va supravieţui, îl va sfătui pe guvernator să pună să fie scrisă toată istoria ţării şi tăbliţele să fie păstrate într-o încăpere specială pentru ca generaţiile viitoare să le poată consulta. Astfel, dacă preoţii fenicieni, care păstrau în memorie istoria ţării, vor fi vreodată nimiciţi, faptele războinicilor şi lucrările poeţilor nu vor cădea pradă uitării.

Se juca un timp cu literele, formând cuvinte diferite, şi se minună de ce ieşea.

Reuşise să se mai liniştească şi se întoarse în aşternut.

Îl trezi un bubuit. Uşa camerei fu trântită la pământ.

„Nu, nu visez. Nu sunt armiile Domnului care se înfruntă.”

Din toate ungherele răsăreau umbre care urlau sălbatic într-o limbă necunoscută.

„Asirienii.”

Porţile cădeau una după alta, pereţii erau dărâmaţi cu ciocanele, iar urletele invadatorilor se amestecau cu strigătele de ajutor care veneau dinspre piaţă, încercă să se ridice în picioare, dar o umbră îl trânti la pământ. Un zgomot surd făcu să se cutremure tot catul de jos.

„Foc”, gândi Ilie. „Au dat foc la casă.”

— Tu eşti şeful, ascuns ca un laş în casa unei muieri, auzi o voce adresându-i-se în feniciană.

Privi faţa celui care vorbise şi la lumina flăcărilor din odaie văzu un bărbat cu barbă lungă, în ţinută militară. Da, sosiseră asirienii.

Un atac de noapte? întrebă nedumerit.

Bărbatul însă nu-i răspunse. Văzu lucirea spadei scoase din teacă şi un războinic îl răni în braţul drept.

Ilie închise ochii şi-şi revăzu întreaga viaţă într-o fracţiune de secundă. Se juca din nou pe străduţele oraşului unde se născuse, făcea prima călătorie la Ierusalim, simţea în nări mirosul lemnului proaspăt tăiat în atelierul său, se lăsa

copleşit de imensitatea oceanului şi revedea cu mirare portul ciudat al locuitorilor marilor oraşe de pe coastă. Se văzu cutreierând văile şi munţii pământului făgăduinţei, îşi aminti cum o cunoscuse pe Izabela, pe când era încă o copilă şi îi fermeca pe toţi. Revăzu masacrul profetilor şi auzi parcă vocea Domnului care-i poruncea să plece în pustie. Parcă vedea aievea ochii femeii care-l aştepta la porţile cetăţii Sarepta, numită de oamenii locului Akbar, şi îşi dădu seama că o îndrăgise din prima clipă. Urcă din nou pe Al Cincilea Munte, readuse la viaţă copilul şi se revăzu întâmpinat de popor cu respectul cuvenit unui judecător înţelept. Privi cerul şi constelaţiile mişcătoare, se lăsă fascinat de luna care trecea prin cele patru faze în aceeaşi clipă, simţi frigul, căldura, toamna şi primăvara, ploaia şi fulgerele. Norii luând, în trecere, milioane de forme şi râurile reîn-torcându-se în matcă. Retrăi ziua în care apăruse primul cort cu asirieni înarmaţi, apoi încă unul, tot mai multe, îngerii care veneau şi plecau, sabia de foc pe drumul Israelului, nesomnul, scrisul pe tăbliţe şi…

Reveni în prezent. Se gândi cu groază la ce se petrecea jos. Trebuia cu orice preţ să-i salveze pe văduvă şi pe fiul ei.

— Arde! se trezi spunând soldaţilor inamici. Casa e în flăcări!

Nu simţea teamă, singura lui preocupare erau văduva şi copilul. Cineva îl trânti la pământ cu o lovitură în cap şi simţi în gură gust de pământ. O sărută în gând şi-i spuse cât de mult o iubea şi cum făcuse tot posibilul să evite toate astea, încercă să se elibereze, dar cineva îl ţintuia la pământ cu piciorul apăsat pe ceafă.

„Poate a reuşit să fugă”, îl străfulgera un gând. „Cine să lovească o femeie lipsită de apărare.”

O pace adâncă îi coborî în suflet. Domnul îşi dăduse, probabil, seama că nu era omul potrivit şi găsise alt profet care să mântuiască Israelul de păcat, îi sosise ceasul, aşa cum sperase, va muri ca un martir. Se împacă cu soarta şi acum aştepta lovitura de graţie.

Trecură astfel câteva clipe. Ţipetele îl asurzeau, sân-gele i se scurgea din rană, dar lovitura de graţie se lăsa aşteptată.

— Spune-le să mă omoare odată! strigă, sperând că măcar unul dintre ei îi înţelegea limba.

Nimeni nu-i dădu atenţie. Discutau ceva cu aprindere, de parcă ceva nu mergea cum trebuie. Câţiva soldaţi începură să-1 lovească cu picioarele şi, pentru prima dată, Ilie simţi că-i revine dorinţa de a supravieţui. Intră în panică.

„Nu se poate să-mi doresc să mai trăiesc", gândi el cu disperare. „Nu voi ieşi viu din această încăpere."

Totuşi, nu se întâmpla nimic. Lumea părea că încremenise în aerul acela plin de ţipete, zgomote infernale şi praf. Poate că Domnul făcea ce făcuse şi cu losua, oprind timpul în mijlocul luptei.

Atunci auzi strigătele femeii la catul de jos. Cu un efort supraomenesc reuşi să-1 împingă pe unul dintre soldaţi şi se ridică, dar fu din nou doborât la pământ. Cineva îl lovi cu piciorul în cap şi leşină.

Câteva minute mai târziu îşi reveni. Asirienii îl târâseră în mijlocul drumului.

Încă ameţit, privi în jur: toate casele ardeau.

— O biată femeie lipsită de apărare a rămas înăuntru! Salvaţi-o!

Ţipete şi oameni alergând cuprinşi de panică se vedeau de jur împrejur, încercă să se ridice, dar fu doborât de o nouă lovitură.

„Doamne, poţi face ce vrei cu mine, care ţi-am dăruit viaţa şi moartea mea", se rugă Ilie. „Dar, salveaz-o pe femeia care m-a adăpostit!"

Cineva îl apucă de subsuori şi-1 ridică în picioare.

— Vino să vezi, îi spuse căpetenia asiriană care îi înţelegea limba. O meriţi.

Doi soldaţi îl prinseră de braţe, împingându-1 spre poartă. Casa era înghiţită cu lăcomie de flăcări şi totul în jur era luminat de limbile de foc. Ţipete se auzeau din toate părţile: copiii plângeau, bătrânii implorau să fie cruţaţi, femeile

disperate îşi căutau copiii. El, însă, auzea doar strigătele de ajutor ale celei care-1 primise în casa ei.

— Ce se întâmplă? înăuntru se află o femeie şi un copil! De ce faceţi asta?

— Pentru că femeia a încercat să-1 ascundă pe guvernatorul Akbarului.

— Nu sunt guvernatorul Akbarului! Faceţi o greşeală îngrozitoare!

Asirianul îl împinse şi mai aproape. Acoperişul ars se prăbuşise şi femeia era pe jumătate îngropată sub dărâmături. Ilie îi zărea doar braţul agitându-se cu disperare în timp ce implora să nu fie lăsată să ardă de vie.

— De ce pe mine mă cruţaţi şi pe ea o lăsaţi să moară?

— Nu te vom cruţa, dar vrem să suferi mai mult decât poţi să înduri. Comandantul nostru a fost omorât cu pietre şi umilit la porţile cetăţii. A venit să apere viaţa şi a fost condamnat la moarte. Acum e rândul tău.

Ilie se zbătea din răsputeri să se elibereze, dar soldaţii îl duseră taraş pe străzile din Akbar, sub arşiţa infernală. Sudoarea le curgea şiroaie şi unii dintre ei păreau şocaţi de ceea ce văzuseră. Ilie se zbătea şi striga cu mâinile ridicate la cer, dar atât asirienii cât şi Domnul păreau muţi.

Ajunseră în mijlocul pieţei. Aproape toate casele ardeau şi troznetul focului se amesteca cu strigătele oamenilor din Akbar.

„Bine că există moarte.”

De câte ori nu se gândise la ea, după ziua aceea petrecută ascuns în grajd!

Peste tot, pe pământ, zăceau cadavrele războinicilor din Akbar, multe dintre ele despuiate. Oamenii alergau bezmetic în toate părţile, cu iluzia că pot face ceva ca să se ferească de moarte şi de distrugere.

„De ce aleargă?”, se gândea el. „Nu văd că oraşul a căzut în mâinile duşmanului şi că n-au unde fugi?” Totul se întâmplase foarte repede. Asirienii profitaseră de enorma lor superioritate numerică, reuşind să-şi scutească

războinicii de viitoare lupte, în schimb, soldaţii din Akbar fuseseră exterminaţi aproape fără luptă.

Se opriră în mijlocul pieţei. Ilie fu obligat să îngenuncheze şi i se legară mâinile. Nu mai auzea strigătele femeii. Poate că murise repede şi nu trecuse prin tortura de a fi arsă de vie. Domnul o primise la el, pe ea şi pe copilul din braţele ei.

Altă ceată de soldaţi asirieni aducea un prizonier cu faţa strivită de loviturile primite. Cu toate acestea, Ilie îl recunoscu pe comandant.

— Trăiască Akbarul! striga el. Viaţă lungă Feniciei şi luptătorilor ei, care se bat cu duşmanul la lumina zilei! Moarte laşilor care atacă pe întuneric!

Abia termină de rostit aceste cuvinte, că spada unei căpetenii asiriene căzu năpraznic şi capul comandantului se rostogoli pe pământ.

„Acum e rândul meu”, îşi spuse Ilie. „O voi reîntâlni în Rai şi ne vom plimba ţinându-ne de mână.”

În clipa aceea se apropie un om, care începu să discute cu asirienii. Era un locuitor din Akbar, care obişnuia să asiste la judecăţile din piaţă, îşi amintea că îl ajutase să rezolve un conflict serios cu un vecin.

Asirienii discutau între ei cu glasuri din ce în ce mai stridente, arătându-1 cu degetul. Omul căzu în genunchi, sărută picioarele unuia dintre ei, arătă cu un braţ spre Al Cincilea Munte şi plânse ca un copil. Mânia asirie-nilor părea să se domolească.

Discuţia nu se mai termina. Omul implora şi plân-gea, arătând cu braţul când spre Ilie, când spre casa guvernatorului. Soldaţii păreau nemulţumiţi de toată povestea.

În sfârşit, căpetenia care vorbea limba lui Ilie se apropie.

— Iscoada noastră spune că ne-am înşelat, zise, arătându-1 pe bărbat. El ne-a dat planurile cetăţii şi putem avea încredere în el. Nu eşti tu cel pe care vrem să-1 omorâm.

Îi dădu un picior şi Ilie căzu la pământ.

— Ai spus că te duci în Israel s-o detronezi pe prinţesa uzurpatoare. E-adevărat? Ilie nu răspunse.

— Spune-mi dacă e adevărat, insistă căpetenia. Astfel, te vom lăsa să pleci şi vei ajunge la timp pentru a o salva pe femeia aceea şi pe fiul ei.

— Da, e adevărat, admise el. Poate că Domnul îl auzise şi-1 va ajuta să-i salveze.

— Te-am putea duce la Tir sau la Sidon ca prizonier, dar ne aşteaptă încă multe bătălii şi nu ai fi decât o povară. Am putea cere răscumpărare pentru tine, dar de la cine? Eşti un străin, chiar şi la tine în ţară.

Omul îi strivi faţa cu călcâiul.

— Nu eşti bun de nimic. Nu le eşti de folos nici duşmanilor, nici prietenilor. Eşti aidoma acestui oraş: nu merită să lăsăm o parte din oaste aici. După ce vom cuceri toată coasta, Akbarul va fi al nostru oricum.

— Am o întrebare, zise Ilie. O singură întrebare. Asirianul îl privi bănuitor.

— De ce aţi atacat noaptea? Nu ştiţi că războiele se poartă ziua?

— N-am călcat rânduiala. Nici o lege n-o interzice, îi răspunse asirianul. Am avut destul timp să cercetăm terenul. Sunteţi prea preocupaţi de datini şi uitaţi că lucrurile se mai schimbă.

Ceata se îndepărtă, lăsându-1 acolo. Iscoada se apropie şi-i dezlegă mâinile.

— Mi-am jurat că într-o zi îţi voi răsplăti bunătatea şi m-am ţinut de cuvânt. Când asirienii au pătruns în palat, unul dintre servitori le-a spus că cel pe care-1 caută se refugiase în casa văduvei, în timp ce-1 căutau acolo, adevăratul guvernator a avut timp să fugă.

Ilie părea că nu-1 aude. Focul troznea în jur şi oamenii continuau să ţipe.

Cu toată agitaţia, se putea observa un grup care păstra disciplina. Părând că ascultă de un şef invizibil, asirienii se retrăgeau în ordine.

Bătălia de la Akbar se încheiase.

„E moartă”, îşi zise. „Nu trebuie să mă duc până acolo, căci e deja moartă. Sau a fost salvată printr-o minune şi va veni să mă caute.”

Inima îl îndemna, totuşi, să se ducă la casa în care stătuseră împreună. Se lupta cu sine: nu era în joc doar iubirea unei femei, ci întreaga lui viaţă, credinţa în voia Domnului, plecarea din oraşul lui natal, ideea că avea o misiune şi era în stare s-o ducă la îndeplinire.

Privi înjur, căutând o spadă cu care să-şi pună capăt zilelor, dar asirienii adunaseră toate armele din Akbar. Se simţi tentat să se arunce în flăcările care mistuiau casele, dar se temu de durere.

Câteva clipe rămase nemişcat, încetul cu încetul, începu să-şi dea seama de situaţia în care se afla. Probabil că femeia şi copilul părăsiseră această lume şi trebuiau îngropaţi după datină. Datoria faţă de Domnul, fie că exista sau nu, era unicul Iui sprijin în momentul acela. După ce-şi va fi îndeplinit datoria religioasă, putea să se lase pradă durerii şi îndoielilor.

Exista şi posibilitatea să mai fie în viaţă. Trebuia să facă ceva.

„N-aş vrea să le văd feţele arse şi trupul prefăcut în cenuşă. Acum, sufletele lor zburdă libere prin ceruri.”

Cu toate acestea, porni spre casă, orbecăind şi abia respirând din cauza fumului gros. în oraş, deşi duşmanul se retrăsese, panica era tot mai mare. Oamenii alergau de colo colo fără rost, tânguindu-se şi rugându-se zeilor pentru morţii lor.

Căută din priviri pe cineva să-1 ajute. Zări un singur om, care şi acela părea cu minţile duse.

„Mai bine nu mai zăbovesc aşteptând ajutor.” Cunoştea Akbarul ca pe oraşul lui de baştină şi reuşi să se orienteze, deşi totul în jur era de nerecunoscut. Strigătele păreau acum mai inteligibile, căci oamenii începuseră să înţeleagă că s-a petrecut o tragedie şi că trebuia făcut ceva.

— Aici e un rănit! zicea câte unul.

— Ne mai trebuie apă! Nu reuşim să stingem focul! spunea altul.

— Ajutaţi-mă! Bărbatul meu e prins înăuntru!

Ajunse în locul unde, cu multe luni în urmă, fusese primit şi omenit ca un prieten, în faţa casei, o bătrână şedea în mijlocul străzii, complet despuiată.

Ilie încercă s-o ajute, dar ea îl îmbrânci:

— Moare! strigă bătrână. Fă ceva! Ridică zidul de pe ea!

Apoi începu să ţipe isteric. Ilie o prinse de braţe şi o târî de acolo, căci ţipetele bătrânei îl împiedicau să audă gemetele femeii.

Totul era distrus, tavanul şi pereţii se prăbuşiseră, îi era foarte greu să-şi dea seama în ce loc o văzuse ultima oară. Flăcările se mai domoliseră, dar căldura era insuportabilă. Se strecură printre dărâmături şi se îndreptă spre ceea ce fusese odată odaia femeii.

Cu tot zgomotul care venea de afară, reuşi să distingă un geamăt. Era glasul ei.

Instinctiv se scutură de praf, parcă rusinându-se de ţinuta lui şi stătu locului încordându-şi auzul. Din vecini se auzea pocnet de lemn care arde, amestecat cu strigăte de ajutor, şi îi veni să le spună să tacă, căci voia să descopere unde se afla femeia şi fiul ei. După un timp care i se păru nesfârşit, auzi din nou zgomotul: cineva râcâia cu unghiile grinda care se afla chiar sub picioarele lui.

Se lăsă în genunchi şi începu să scormonească înnebunit pământul, făcându-şi drum printre pietre şi lemne, în sfârşit, mâna atinse ceva cald: era sânge.

— Nu muri, te rog, murmură el.

— Nu mai săpa, o auzi şoptind. Nu vreau să-mi vezi faţa. Du-te şi ajută-1 pe fiul meu.

El continuă să sape, dar îi auzi din nou glasul:

— Du-te şi caută trupul băiatului. Te rog, fă ce-ţi spun.

Ilie îşi lăsă capul în piept şi începu să plângă încet.

— Cine ştie pe unde o fi zăcând îngropat. Te rog, nu mă părăsi, rămâi cu mine. Trebuie să mă înveţi ce e iubirea, inima mea e pregătită.

— Înainte să vii, mi-am dorit moartea de multe ori. Probabil că m-a auzit şi a venit să mă ia.

Scoase un geamăt. Ilie îşi muşcă buzele şi nu spuse nimic. Cineva îl bătu pe umăr.

Se întoarse speriat şi-1 văzu pe băiat. Era plin de praf şi funingine din cap până în picioare, dar nu părea rănit.

— Unde e mama? întrebă băiatul.

— Aici sunt, fiule, îi răspunse o voce de sub dărâmături. Eşti rănit?

Copilul începu să plângă. Ilie îl luă în braţe.

— Plângi, băiatul meu? se auzi vocea din ce în ce mai slabă. Nu face asta. Mamei tale i-a trebuit ceva timp să înţeleagă că viaţa are un rost şi cred că am reuşit să te învăţ şi pe tine acest lucru. Cum arată oraşul în care te-ai născut?

Ilie şi copilul stăteau nemişcaţi, ţinându-se strâns în braţe.

Arată bine, minţi Ilie. Au murit câţiva războinici, dar asirienii s-au retras. Umblau să-1 prindă pe guvernator, pentru a răzbuna moartea uneia dintre căpeteniile lor.

Se aşternu din nou tăcerea iar apoi se auzi vocea femeii, tot mai slabă:

— Spune-mi că oraşul a fost salvat. El îşi dădu seama că moartea dădea târcoale pe aproape.

— Oraşul e întreg şi fiul tău n-a păţit nimic.

— Şi tu?

— Am supravieţuit.

Ştia că aceste vorbe îi vor elibera sufletul şi va putea muri în pace.

— Roagă-1 pe fiul meu să îngenuncheze, mai spuse femeia după o pauză. Aş vrea să faci un legământ în faţa Domnului Dumnezeul tău.

— Orice, voi face orice doreşti.

— Mi-ai spus odată că Domnul se află în toate lucrurile şi eu te-am crezut. Ai spus că sufletele nu se duc pe Al Cincilea Munte şi iar te-am crezut. Dar nu mi-ai spus unde se duc. Acum iată jurământul: nu mă veţi plânge şi veţi avea grijă unul de celălalt, până ce Domnul va hotărî ca fiecare să-şi urmeze drumul. Din clipa aceasta, sufletul meu va fi una cu tot ceea ce mi-a fost dat să aflu pe pământ: eu sunt valea, munţii din jur, oraşul şi oamenii care umblă pe drumurile lui. Răniţii şi cerşetorii, soldaţii şi preoţii, negustorii şi nobilii. Sunt pământul pe care călcaţi şi izvorul care potoleşte setea călătorului. Nu mă plângeţi, căci nu aveţi de ce să fiţi trişti. De acum eu sunt Akbarul şi oraşul este frumos.

Se aşternu liniştea morţii şi vântul se opri. Ilie nu mai auzi nici strigăte, nici trosnetul lemnului, arzând în casele vecine. Asculta doar liniştea şi era atât de intensă că putea aproape s-o pipăie.

Ilie se smulse de lângă băiat, îşi sfâşie hainele şi privind spre cer, strigă din toate puterile:

— Doamne, Dumnezeul meu! Pentru Tine am plecat din Israel şi nu Ţi-am oferit sângele meu, aşa cum au făcut prorocii care au rămas. Prietenii m-au făcut laş, iar duşmanii trădător. Pentru Tine m-am hrănit doar cu mâncarea corbilor şi am străbătut desertul până am ajuns la Sarepta, cetatea numită Akbar de oamenii locului. Prin voia Ta am întâlnit o femeie şi la îndemnul Tău inima mea a învăţat s-o iubească, în tot acest timp n-am uitat ce misiune mi-ai încredinţat şi, în toate zilele petrecute aici, am fost gata de plecare. Frumosul Akbar este acum o ruină şi femeia pe care mi-ai încredinţat-o zace dedesubt. Unde am greşit, Doamne? Când m-am îndepărtat de drumul ce mi-ai hărăzit? Dacă te-am nemulţumit, de ce nu m-ai luat de pe această lume? în loc să faci asta, i-ai nimicit pe cei care m-au ajutat şi m-au iubit. Nu înţeleg ce urmăreşti. Nu văd dreptate în lucrările Tale. Nu mai pot îndura suferinţa pe

care mi-ai dat-o. Îndepărtează-Te de mine, căci şi eu nu sunt decât ruină, foc şi cenuşă.

În această clipă, Ilie văzu lumina. Şi îngerul Domnului îşi făcu apariţia.

— De ce-ai mai venit? îl întrebă Ilie. Nu vezi că e prea târziu?

— Am venit să-ţi spun că şi de data asta Domnul ţi-a ascultat ruga şi îţi va da ceea ce ai cerut. Nu-ţi vei mai auzi îngerul şi eu nu mă voi mai înfăţişa ţie până când nu se vor împlini zilele încercării prin care ţi-e dat să treci.

Ilie luă copilul de mână şi porniră la drum fără să ştie încotro. Fumul, mai devreme împrăştiat de vânt, se vălătucea acum pe străzi, făcând aerul irespirabil. „Poate că visez”, se gândi. „Poate e numai un coşmar.”

— Ai minţit-o pe mama. Oraşul e distrus, îi spuse băiatul.

— Ce importanţă are? Dacă tot nu putea vedea nimic, de ce să nu moară fericită?

— Dar te-a crezut şi a spus că ea este Akbar.

Se răni la un picior în cioburile de sticlă şi de lut care zăceau peste tot. Durerea îl convinse că nu visa, totul era teribil de real. Ajunseră în piaţa unde – cât timp trecuse, oare? – se adunau oamenii şi îi cereau ajutorul în judecarea pricinilor. Cerul se înroşise din cauza incendiilor.

— Nu vreau ca mama mea să semene cu toate astea. Ai minţit-o.

Copilul se străduia să-şi ţină jurământul. Nu zărise o lacrimă pe faţa lui. „Ce să fac?” se întrebă Ilie. Piciorul îi sângera şi se hotărî să se concentreze asupra durerii, poate ea îi va alunga disperarea.

Îşi privi rana făcută de spada asirianului. Nu era aşa de adâncă cum îşi închipuise. Se aşeză cu băiatul exact în locul unde zăcuse legat de duşmani şi fusese salvat de un trădător. Oamenii nu mai alergau, ci se plimbau nehotărâţi de colo-colo prin fum şi praf, printre ruine, ca nişte cadavre vii. Păreau suflete uitate de Dumnezeu şi condamnate să

rătăcească veşnic pe Pă-mânt. Toate astea n-aveau nici un sens.

Câţiva încercau să facă ceva. Auzea vocile femeilor şi câteva ordine contradictorii date de soldaţii care supravieţuiseră masacrului. Erau puţini însă şi încercările lor nu duceau la nici un rezultat.

Preotul spusese cândva că lumea nu e altceva decât somnul colectiv al zeilor. Şi dacă avea dreptate? Ar putea să-i ajute pe zei să se trezească din coşmar şi apoi să le dea un somn mai uşor? Când visa urât, se trezea şi apoi adormea din nou. De ce să nu se întâmple la fel şi cu creatorii universului?

Mergea împiedicându-se de morţi. Niciunul nu mai avea grija impozitelor, a asirienilor din tabără, a ritualurilor religioase sau a profetului rătăcitor care le vorbise odată.

„Nu pot să rămân aici la nesfârşit. Atât mi-a rămas de la ea, acest copil, şi îi voi îndeplini dorinţa, chiar de-ar fi ultimul lucru pe care-1 voi face pe pământ."

Se ridică cu greu, luă copilul de mână şi porni la drum. Văzu câţiva inşi care jefuiau prăvăliile şi corturile dărâmate. Simţi, pentru prima dată, dorinţa să facă ceva, să-i oprească.

Dar oamenii îl îmbrânciră, spunând:

— Ne hrănim doar cu resturile de la ospăţul pe care guvernatorul 1-a devorat de unul singur. Nu ne sta în cale.

Ilie n-avea putere să se certe. Scoase copilul afară din cetate şi o luară prin vale. îngerii nu vor mai apărea cu spadele lor de foc.

„Lună plină."

Departe de praf şi fum, putea privi noaptea luminată de razele lunii. Acum câteva ore, când încercase să părăsească oraşul şi să ajungă în Israel, găsise drumul cu uşurinţă. Şi asirienii la fel.

Copilul se împiedică de un trup şi scoase un ţipăt. Era preotul. Avea mâinile şi picioarele tăiate, dar era încă viu. Ochii lui priveau fix spre Al Cincilea Munte.

— După cum vezi, zeii fenicieni au învins în bătălia cerească, vorbi el cu greutate, dar cu glas calm. Din gură i se prelingea un fir de sânge.

— Lasă-mă să-ţi curm suferinţa, îi spuse Ilie în loc de răspuns.

— Durerea nu înseamnă nimic faţă de bucuria datoriei împlinite.

— Datoria ta era să distrugi un oraş de oameni drepţi?

— Un oraş nu moare, numai locuitorii lui şi ideile pe care le duc cu ei. într-o zi, vor sosi alţi oameni în Akbar, vor bea din apa lui, iar piatra pusă drept temelie de fondatorul oraşului va fi lustruită şi păzită de alţi preoţi. Pleacă, suferinţa mea va lua sfârşit în curând, pe când ţie, disperarea îţi va fi tovarăş până la sfârşitul zilelor.

Trupul mutilat abia mai respira şi Ilie se hotărî să plece, în acest moment, răsări ca din pământ o ceată de bărbaţi, femei şi copii care îl înconjurară.

— Tu eşti! strigau. Tu ţi-ai necinstit ţara şi ai adus blestemul pe capul oraşului nostru!

— Să vadă zeii! Şi să ştie cine e vinovatul!

Oamenii îl îmbrânceau şi îl zgâlţâiau. Băiatul se smulse din mâna lui şi o luă la fugă. îl loveau în faţă, în piept şi în spate, dar el se gândea doar la băiat: nu fusese în stare nici măcar să aibă grijă de el.

Bătaia nu dură mult. Poate că erau cu toţii sătui de atâta violenţă. Ilie căzu la pământ.

— Pleacă de-aici! îi strigă cineva. Ne-ai răsplătit cu rău binele pe care ţi 1-am făcut!

Ceata se îndepărtă. Ilie nu mai avea putere să se ridice. Când reuşi, în sfârşit, să se elibereze de sentimentul de ruşine care-1 cuprinsese, era alt om. Nu dorea nici să moară, nici să trăiască. Nu mai simţea nimic: nici iubire, nici ură, nici credinţă.

Simţi o atingere pe faţă şi se trezi. Era încă noapte, dar luna dispăruse de pe cer.

— Am promis mamei că voi avea grijă de tine, spuse băiatul. Dar nu ştiu ce să fac.

— întoarce-te în oraş. Vei găsi un om bun care să te adăpostească.

— Eşti rănit. Trebuie să-ţi oblojesc braţul. Poate apare un înger şi-mi spune ce să fac.

— Eşti un prost, habar n-ai ce se întâmplă! strigă Ilie. îngerii nu se mai întorc, pentru că suntem oameni mărunţi şi nevolnici în faţa suferinţei. Oamenii ca noi, când dă necazul peste ei, trebuie să se descurce singuri!

Respiră adânc şi încercă să se liniştească. N-avea rost să se răstească la băiat.

— Cum ai ajuns la mine?

— Nici n-am plecat.

— înseamnă că ai asistat la batjocorirea mea. îţi dai seama că nu mai am ce căuta în Akbar.

— Tu mi-ai spus că din orice bătălie înveţi, chiar şi arunci când eşti înfrânt.

Îşi aminti de dimineaţa precedentă şi de drumul făcut împreună la izvor. Parcă trecuseră ani de atunci, îi veni să-i spună că vorbele frumoase nu ajută un om care suferă, dar se hotărî să nu-1 sperie pe băiat.

— Cum ai scăpat din incendiu? Băiatul îşi plecă fruntea.

— Nu dormeam. M-am hotărât să stau treaz şi să văd dacă te duci la ea în odaie. Am văzut când au intrat soldaţii.

Ilie se sculă şi începu să umble. Căuta stânca de la poalele muntelui, unde într-o seară se aşezase cu femeia să privească asfinţitul.

— Mai bine nu mă duc. Voi suferi şi mai tare.

Dar se simţea atras parcă de o forţă nevăzută spre locul acela. Când ajunse, începu să plângă amarnic. Ca şi oraşul Akbar, locul era însemnat cu o piatră, dar numai el îi cunoştea semnificaţia. N-o vor preaslăvi noii locuitori şi nu va fi lustruită de vreo pereche de îndrăgostiţi care tocmai descoperă ce e dragostea.

Luă în braţe copilul şi adormiră amândoi.

— Mi-e sete şi mi-e foame, zise băiatul de cum se trezi.

— Putem căuta nişte păstori. Nu cred să fi păţit ceva, căci nu locuiesc în Akbar.

— Trebuie să reconstruim oraşul. Mama spunea că ea e Akbarul.

Ce oraş? Nu mai avea nici palat, nici piaţă, nici ziduri. Oamenii de treabă au devenit tâlhari şi tinerii soldaţi au fost masacraţi, îngerii nu se vor mai întoarce, dar acest lucru era mai puţin important.

— Crezi că distrugerea, suferinţa, moartea care ne-au lovit ieri seară au avut vreun rost? Crezi că e nevoie să distrugi mii de vieţi, pentru ca cineva să tragă nişte învăţăminte?

Băiatul îl privi speriat.

— Uită ce-am spus, îl linişti Ilie. Hai să găsim păstorii.

— Şi să refacem oraşul, insistă băiatul.

Ilie nu-i răspunse. Ştia prea bine că nu-1 va mai asculta nimeni, toţi îl învinuiau că le-a adus năpasta. Guvernatorul fugise, comandantul era mort, Tirul şi Sidonul vor fi o pradă uşoară pentru cuceritori. Poate că femeia avusese dreptate: zeii sunt schimbători. De data aceasta, Domnul fusese cel care plecase.

— Când ne întoarcem? întrebă din nou băiatul. Ilie îl apucă de umeri şi începu să-1 zgâlţâie cu furie.

Uită-te înapoi! Nu eşti un înger orb, nu, ba chiar ai pândit să vezi ce va face mama ta.

Ce vezi? Observi coloanele de fum care se înalţă spre cer? Ce crezi că înseamnă asta?

— Mă doare! Vreau să plec!

Ilie se sperie de el însuşi. Niciodată nu se purtase aşa. Copilul se eliberă din strânsoare şi o luă la fugă spre oraş. El îl ajunse din urmă şi îngenunche la picioarele lui.'

— lartă-mă. Nu mai ştiu ce fac. Copilul suspină, dar nu vărsă nici o lacrimă. Ilie se aşează lângă el, aşteptând să se liniştească.

— Nu pleca, te rog. Când mama ta s-a dus, i-am spus că rămân cu tine până ce îţi vei croi singur un drum în viaţă.

— Da, şi i-ai spus că oraşul n-a păţit nimic. Şi atunci, ea a spus…

— Nu e nevoie să repeţi. Sunt tulburat şi chinuit de vina pe care o port. Lasă-mă să mă regăsesc si, iartă-mă, n-am vrut să te doară.

Băiatul îl îmbrăţişa. Dar nu vărsă nici o lacrimă.

Ajunseră la o căsuţă din mijlocul văii. în poartă stătea o femeie şi doi copii mici se jucau în faţa casei. Oile erau în ţarc, ceea ce însemna că păstorul nu le dusese pe munte în dimineaţa aceea.

Femeia se uita speriată cum se apropiau de casă un bărbat şi un copil. Prima pornire fu să-i izgonească imediat, dar rânduiala şi zeii o îndemnau să respecte legea universală a ospitalităţii. Dacă nu-i va primi, şi copiii ei s-ar putea să păţească acelaşi lucru într-o zi.

— N-am bani, le spuse. Dar vă pot da apă şi ceva de mâncare.

Se aşezară pe prispa cu acoperiş de paie şi ea le aduse fructe uscate şi o cofă cu apă. Mâncară în tăcere, simţind, pentru prima dată după cumplita noapte, că se află într-o casă de oameni. Copiii, speriaţi de apariţia celor doi, se refugiaseră în casă.

Când termină de mâncat, Ilie întrebă de păstor.

— Trebuie să vină, îi răspunse femeia. Am auzit mult zgomot şi a venit cineva în zori şi ne-a spus că Akbarul e la pământ. Bărbatul meu s-a dus să vadă ce s-a întâmplat.

Copiii o strigară şi ea intră în casă.

— N-are rost să mai încerc să-1 conving pe băiat, se gândi Ilie. Mă va bate la cap până ce voi spune ca el. Mai bine să vadă singur că e imposibil ce vrea.

Mâncarea şi apa făcură minuni, începeau să-şi vină în fire.

Gândurile îi zburau cu mare repeziciune şi nu căutau răspunsuri, ci soluţii.

Peste câtva timp, sosi şi păstorul. Privi cu teamă spre cei doi, preocupat de siguranţa familiei sale. Dar înţelese îndată despre ce era vorba.

— Cred că sunteţi refugiaţi din Akbar. Tocmai vin de acolo.

— Ce se mai întâmplă? întrebă băiatul.

— Oraşul a fost distrus şi guvernatorul a fugit. Zeii au întors lumea cu susul în jos.

— Am pierdut tot ce aveam, zise Ilie. Am fi bucuroşi dacă ne-ai primi.

— Mi se pare că nevasta mea v-a primit şi v-a hrănit. Acum va trebui să plecaţi şi să vă luaţi la trântă cu viaţa.

— Nu ştiu ce să fac cu băiatul. Am nevoie de ajutor.

— Cum să nu ştii? E în plină putere şi pare inteligent. Dumneata pari, la rândul dumitale, să fi trecut prin multe. O combinaţie perfectă, pentru că poţi să-1 ajuţi să dobândească înţelepciunea.

Omul zări rana de la braţul lui Ilie şi fu de părere că nu e prea gravă. Intră în casă şi reveni repede cu leacuri şi o bucată de pânză. Băiatul vru să-1 ajute la oblojirea rănii şi când păstorul îl refuză, îi spuse că îi promisese mamei sale să aibă grijă de acel bărbat.

Păstorul râse.

— Fiul dumitale e om de cuvânt.

— Nu sunt fiul lui. Şi el este un om de cuvânt. Va reconstrui oraşul, pentru ca apoi s-o aducă pe mama înapoi, aşa cum a făcut şi cu mine.

Ilie înţelese ce spera băiatul, dar când vru să-i răspundă, păstorul tocmai striga ceva la nevastă-sa care intrase în casă.

— Ai face bine să te apuci imediat de treabă, spuse el. Va dura destul de mult până va fi totul ca înainte.

— Nu va mai fi niciodată ca înainte.

— Pari un tânăr plin de înţelepciune şi probabil ştii multe lucruri pe care eu nu le înţeleg. Dar viaţa m-a învăţat câteva lucruri pe care nu le voi uita niciodată: omul depinde de vreme şi de anotimpuri şi un păstor poate supravieţui doar dacă înţelege aceasta. El îşi îngrijeşte turma şi fiecare animal în parte, încearcă să-şi ajute animalele să fete, nu se îndepărtează niciodată de locul unde le poate adapă. Se întâmplă însă ca una dintre oile de care a avut grijă ca de ochii din cap să moară într-un accident. Să fie muscată de

un şarpe sau de un animal sălbatic, să cadă într-o prăpastie. N-ai cum să eviţi inevitabilul.

Ilie privi spre Akbar şi-şi aminti de vorbele îngerului. N-ai cum să eviţi inevitabilul.

— îţi trebuie disciplină şi răbdare ca să mergi mai departe, spuse păstorul.

— Şi speranţă. Când nu mai ai speranţă, n-are rost să-ţi iroseşti puterile luptând cu imposibilul.

— Nu e vorba de speranţa în viitor. Trebuie să-ţi reclădeşti propriul trecut.

Păstorul nu se mai grăbea, îşi simţea inima plină de milă pentru refugiaţi. Dacă el şi familia lui fuseseră ocoliţi de nenorocire, putea măcar să-i ajute pe cei doi şi astfel să le mulţumească zeilor. Pe de altă parte, auzise şi el de prorocul care urcase pe Al Cincilea Munte şi nu fusese mistuit de focul din ceruri. Era sigur că acesta era chiar omul din faţa lui.

— Dacă vreţi, puteţi să mai rămâneţi o zi.

— N-am înţeles ce-ai spus adineauri, cum adică să-ţi reclădeşti propriul trecut?

— Pe aici a trecut multă lume, în drum spre Tir şi Sidon. Unii se plângeau că n-au reuşit să facă nimic în Akbar şi se duceau să-şi încerce norocul în altă parte. După un timp se întorceau. Nu reuşiseră să găsească ce căutau, pentru că luaseră cu ei, pe lângă bagaje, povara înfrângerii suferite. Câte unul găsise ceva de lucru la cârmuire, sau era bucuros că a putut da o educaţie mai aleasă copiilor, dar atât. Pentru că trecutul lor din Akbar îi făcuse temători, n-aveau destulă încredere în ei înşişi pentru a îndrăzni mai mult. Pe la poarta mea au trecut şi oameni plini de entuziasm. Profitaseră de fiecare clipă de viaţă la Akbar si, cu multă greutate, reuşiseră să adune banii necesari pentru călătoria plănuită. Pentru ei, viaţa era o permanentă victorie şi, fără îndoială, aşa continua să fie. Şi aceştia se întorceau, dar aveau de povestit lucruri minunate. Obţinuseră tot ce-şi

doriseră, pentru că nu s-au împiedicat de frustrările din trecut.

Vorbele păstorului îi mergeau lui Ilie drept la inimă.

— Nu e greu să refaci o viaţă, aşa cum nu e imposibil să reclădeşti Akbarul din ruine, continuă păstorul. Trebuie doar să fim conştienţi că forţele nu ne-au părăsit şi să ştim să ne folosim de ele.

Omul îl privi cu atenţie.

— Dacă trecutul nu te mulţumeşte, uită-1 pe loc, continuă el. Alcătuieşte-ţi o nouă viaţă în care să crezi. Concentrează-te numai asupra momentelor în care ai obţinut ce-ţi doreai şi asta îţi va da putere să reuşeşti.

„A fost o vreme în care mi-am dorit să fiu tâmplar şi apoi am vrut să fiu prorocul trimis să salveze Israelul", se gândi Ilie. „îngerii coborau din ceruri şi Domnul îmi vorbea. Până când am înţeles că El nu era drept şi poruncile Lui depăşeau înţelegerea mea."

Păstorul strigă spre femeie că nu mai pleacă. Făcuse deja drumul până la Akbar pe jos şi nu mai avea chef de o nouă călătorie.

— îţi mulţumesc că ne-ai primit, zise Ilie.

— Nu e mare lucru să vă adăpostesc o noapte. Băiatul îi întrerupse:

— Vrem să ne întoarcem în Akbar.

— Aşteptaţi până mâine. Oraşul este prădat de propriii lui locuitori şi nu veţi găsi unde să dormiţi.

Băiatul îşi lăsă privirile în pământ şi-şi muşcă buzele, dar îşi stăpâni lacrimile şi de data aceasta. Păstorul îi conduse în casă, îşi linişti nevasta şi copiii şi până seara le vorbi celor doi despre vreme ca să le abată gândurile.

În ziua următoare, cei doi se treziră devreme, mâncară ce le pregătise femeia păstorului şi se pregătiră de plecare.

— Să aveţi parte de viaţă lungă şi de turme bogate, zise Ilie. Trupul meu a primit hrana trebuincioasă, sufletul meu a învăţat despre cele neştiute. Domnul să vă răsplătească

pentru ce-aţi făcut pentru noi, iar fiii voştri să nu fie pribegi prin ţări străine.

— Nu ştiu despre care Domn vorbeşti, căci sălăşluiesc destui pe Al Cincilea Munte, zise păstorul cu asprime, dar schimbă imediat tonul. Gândeşte-te la faptele bune pe care le-ai săvârşit. Ele îţi vor da curaj.

— Am făcut foarte puţine şi în nici un caz nu a fost meritul meu.

— Atunci ar trebui să faci mai multe.

— Poate c-aş fi putut să împiedic invazia. Păstorul râse.

— Chiar de-ai fi fost guvernatorul Akbarului, n-ai fi putut împiedica ceea ce era inevitabil să se producă.

— Poate că guvernatorul ar fi trebuit să-i atace pe asirieni de la început, când erau puţini. Sau să negocieze pacea înainte de izbucnirea războiului.

— Tot ce-ar fi putut fi dar n-a fost sunt vorbe în vânt, care dispar fără urmă, spuse păstorul. Viaţa e făcută din ceea ce făptuim, dar există anumite încercări la care zeii ne supun. Nu contează de ce o fac şi nu are rost să ne străduim să le evităm.

— De ce?

— Întreabă-1 pe profetul israelit care trăia în Akbar. Se pare că el are răspuns la toate. Omul o porni spre ţarc.

— Trebuie să-mi duc oile la păscut. Ieri au stat închise aici şi acum nu mai au răbdare.

Făcu un semn de rămas bun şi porni la drum cu oile sale.

Bărbatul şi copilul mergeau agale pe vale.

— Mergi cam încet, zise băiatul. Te temi de ce poate urma.

— De mine mi-e teamă, îi răspunse Ilie. Nu mai pot suferi pentru că nu mai am suflet.

— Dumnezeu care m-a readus la viaţa e încă viu. El va putea s-o reînvie pe mama, dacă tu faci acelaşi lucru cu oraşul.

— Uită de acest Dumnezeu. El este de-acum departe şi nu mai face minunile pe care le aşteptăm de la El.

Păstorul avea dreptate. Acum trebuia să-şi reclădească propriul trecut, să uite că odată se crezuse pro-rocul trimis să elibereze Israelul, dar care dăduse greş în misiunea de a salva un biet oraş.

Acest gând îi trezi o ciudată senzaţie de euforie. Pentru prima dată în viaţă, se simţea liber să facă ce vrea şi când vrea. Nu-i va mai auzi pe îngeri, dar, în schimb, era liber să se întoarcă în Israel, să fie iar tâm-plar, să călătorească în Grecia ca să înveţe cum gândesc înţelepţii sau să plece cu navigatorii spre ţinuturile de peste mare.

Dar, mai înainte, trebuia să se răzbune, îşi dăruise cei mai frumoşi ani din viaţă unui Dumnezeu surd, care nu ştia decât să poruncească şi să le facă pe toate după voia Lui. Se obişnuise să-I accepte hotărârile, să-I îndeplinească poruncile.

Drept răsplată pentru credinţa lui, fusese părăsit, înflăcărarea îi fusese dispreţuită, iar eforturile de a împlini voinţa Supremă nu avuseseră alt rezultat decât moartea singurei femei pe care o iubise.

— În mâna Ta este întreaga putere a universului, rosti Ilie în limba lui de acasă, pentru ca băiatul să nu-i înţeleagă vorbele. Poţi distruge un oraş, o ţară, aşa cum noi strivim un gândac. Trimite deci focul ceresc să mă mistuie acum, căci, dacă n-o vei face, mă voi întoarce împotriva lucrării Tale.

Akbar apăru la orizont. Ilie apucă mâna băiatului şi o strânse cu putere.

— De-aici înainte, până vom trece de porţile cetăţii, voi merge cu ochii închişi şi tu mă vei conduce, îi spuse băiatului. Dacă voi muri pe drum, va trebui să faci tu ceea ce m-ai rugat pe mine: să reclădeşti Akbarul, chiar dacă pentru asta va trebui ca mai înainte să creşti, apoi să înveţi cum se ciopleşte lemnul şi cum se taie piatra.

Băiatul nu zise nimic. Ilie închise ochii şi se lăsă condus. Asculta vuietul vântului şi zgomotul paşilor pe nisip.

Îşi aminti de Moise, care, după ce eliberase poporul ales, conducându-1 prin deşert şi înfruntând mari greutăţi, a fost oprit de Dumnezeu să intre în Canaan. Şi-atunci Moise a spus:

Îngăduie-mi să trec şi să văd pământul cel bun care este peste Iordan.

Dumnezeu însă s-a mâniat de cererea lui şi i-a zis:

Ajunge. De acum să nu-Mi mai grăieşti de aceasta. Priveşte cu ochii tăi spre apus şi spre miazănoapte şi spre miazăzi şi spre răsărit şi vezi cu ochii tăi, căci nu vei trece peste acest Iordan.

Astfel răsplătise Domnul lunga şi greaua strădanie a lui Moise: nu i-a dat voie să pună piciorul pe Pământul Făgăduinţei. Ce s-ar fi întâmplat dacă nu L-ar fi ascultat?

Ilie se întoarse din nou cu gândul la Cel de Sus.

— Doamne, Dumnezeul meu, bătălia asta nu s-a dat între asirieni şi fenicieni, ci între Tine şi mine. Nu m-ai prevenit şi, ca întotdeauna, ai învins şi ai făcut după voia Ta. Ai luat viaţa femeii pe care o iubeam şi ai nimicit oraşul care m-a adăpostit când eram departe de casă.

Vântul îi şuiera tot mai tare pe lângă urechi. Ilie se înfricoşa, dar nu se opri.

— Nu pot s-o aduc înapoi pe femeie, dar pot schimba destinul operei Tale de distrugere. Moise ţi-a făcut pe plac şi n-a trecut peste râu. Eu însă voi merge mai departe: ia-mi viaţa în clipa asta pentru că, dacă mă vei lăsa să ajung la porţile cetăţii, voi face la loc tot ce ai vrut Tu să nimiceşti de pe faţa pământului. Şi mă voi ridica împotriva Ta.

Tăcu, îşi goli mintea de gânduri şi aşteptă să vină moartea. Multă vreme ascultă doar zgomotul paşilor pe nisip, nu voia să audă nici vocea îngerilor, nici blestemele Celui de Sus. îşi simţea inima uşoară şi nu se mai temea de ce i se putea întâmpla. Dar parcă în adâncul sufletului începea să-şi facă loc un fel de nelinişte, ca şi cum ar fi uitat ceva de mare însemnătate.

Într-un târziu, băiatul se opri şi-1 scutură de braţ.

— Am ajuns, îi spuse.

Ilie deschise ochii. Focul din ceruri nu venise să-1 mistuie, iar în jur nu vedea decât ruinele cetăţii Akbar.

Privi în ochii băiatului, care îl ţinea acum strâns de mână parcă temându-se să nu-i scape. Oare îl iubea? Nu ştia, dar la lucrurile acestea se putea gândi mai târziu. Acum avea de îndeplinit o misiune şi, în sfârşit, nu era o poruncă dată de Domnul.

Mirosul de ars ajungea până la ei. Păsări de pradă se roteau în înalt, aşteptând momentul potrivit pentru a devora leşurile soldaţilor. Ilie se apropie de unul şi îi luă spada de la brâu. în zăpăceala din noaptea trecută, asirienii uitaseră să adune armele din afara cetăţii.

— La ce-ţi trebuie? îl întrebă băiatul.

— Ca să mă apăr.

— Asirienii au plecat.

— Oricum e mai bine s-o am la mine. Ne putem aştepta la orice.

Vocea îi tremura. Nu avea de unde să ştie la ce să se aştepte după ce vor fi trecut de zidul în ruină, dar era hotărât să facă moarte de om, dacă cineva ar fi încercat să-1 umilească.

— Sunt la fel de distrus ca acest oraş, dar, asemenea lui, nu mi-am îndeplinit încă misiunea.

— Acum te recunosc, îi zise băiatul zâmbind.

— Nu te lăsa fermecat de vorbe. Altădată mă mâna dorinţa de a o detrona pe Izabela şi a-1 întoarce pe Israel către Domnul, dar, cum Domnul ne-a uitat, trebuie să uităm şi noi de El. Acum am o singură misiune: să îndeplinesc ceea ce m-ai rugat.

Băiatul îl privi neîncrezător.

— Fără Dumnezeu, mama nu se poate întoarce printre cei vii.

Ilie îl mângâie pe cap.

— Numai trupul mamei tale a plecat. Ea se află printre noi şi, aşa cum ne-a spus, ea este cetatea Akbar. Trebuie s-o

ajutăm să-şi recapete frumuseţea.

Oraşul era aproape pustiu. La fel ca în noaptea invaziei, bătrâni, femei şi copii umblau de colo-colo, de parcă n-ar fi ştiut ce hotărâre să ia.

Băiatul observase că, de câte ori se apropia cineva de ei, Ilie strângea cu putere minerul spadei. Dar oamenii se arătau indiferenţi: cei mai mulţi îl recunoşteau pe prorocul din Israel, unii îl salutau din cap, dar nimeni nu-i adresa vreun cuvânt, nici măcar de ocară.

„Şi-au pierdut până şi puterea de a urî", se gândi el, privind spre piscul celui de Al Cincilea Munte, învăluit de ceaţa eternă. Şi-atunci îşi aduse aminte de vorbele Domnului:

Voi arunca leşurile voastre peste cele ale zeilor voştri şi inima mea se va scârbi de voi. Ţara voastră va fi o ruină şi oraşele voastre vor fi pustii.

Iar celor rămaşi, le voi sădi în suflete atâta înfricoşare, că se vor teme şi de foşnetul frunzelor. Şi vor cădea ca ele, fără a fi loviţi.

„Iată ce-ai făcut, Doamne, te-ai ţinut de cuvânt şi umbrele celor vii rătăcesc pe pământ. Iar Akbar este oraşul ales să le fie adăpost."

Cei doi ajunseră în piaţa principală, se aşezară pe ruine şi priviră în jur. Oraşul era mai distrus decât îşi imaginaseră. Acoperişurile caselor zăceau la pământ şi murdăria şi insectele puseseră stăpânire peste tot locul.

— Trebuie să adunăm morţii, spuse el. Altfel, va da ciuma peste oraş.

Băiatul continua să privească în pământ.

— Capul sus, îi spuse Ilie. Avem mult de lucru pentru a o mulţumi pe mama ta.

Dar băiatul nu-1 ascultă, începuse să înţeleagă că undeva, printre acele ruine, se afla trupul care-i dăduse viaţă. şi acel trup nu se deosebea de celelalte care zăceau împrăştiate în jur.

Ilie nu mai insistă. Se ridică, sui pe umeri un mort şi-I cară în mijlocul pieţei. Nu-şi amintea de rânduielile Domnului despre îngropăciune. Avea de făcut un singur lucru, pentru a preveni ciuma: incinerarea.

Munci toată dimineaţa. Băiatul stătea pironit în acelaşi loc, cu privile în pământ, dar îşi ţinu jurământul făcut mamei sale: nici o lacrimă nu căzu în ţărâna Akbarului.

O femeie se opri să se uite la ce făcea Ilie.

— Omul care îi împăca odată pe cei vii adună acum trupurile morţilor, zise.

— Unde sunt locuitorii Akbarului? o întrebă Ilie.

— Au plecat şi au luat cu ei puţinul rămas. Nu mai e nimic. Doar cei neputincioşi n-au părăsit oraşul: bătrânii, văduvele şi orfanii.

— Dar trăiau aici de câteva generaţii. Nu poţi renunţa la tot atât de uşor.

— încearcă să spui asta cuiva care a pierdut totul.

— Ajută-mă, o rugă Ilie, continuând să care şi să stivuiască leşurile, îi vom arde, pentru ca zeul ciumei să nu vină să ne viziteze. Detestă mirosul de carne arsă.

— Lasă să vină, spuse femeia. Să ne ia pe toţi cât mai repede.

Ilie nu se opri din lucru. Femeia se aşeză lângă băiat şi continuă să-1 privească pe Ilie. După un timp se apropie din nou de el.

— De ce vrei să salvezi un oraş condamnat?

— Dacă mă opresc să mă gândesc la asta, nu voi mai fi în stare să termin ceea ce am început, îi răspunse el.

Bătrânul păstor avea dreptate: unica şansă era să uite trecutul îndoielilor şi să-şi făurească o nouă istorie. Prorocul de altădată pierise o dată cu femeia în mijlocul flăcărilor ce-i mistuiau casa. Acum era un necredincios, ros de îndoieli. Dar era viu, deşi sfidase blestemul Celui de Sus. Dacă vroia să-şi continue drumul, trebuia să facă ceea ce-şi propusese.

Femeia alese un trup mai uşor şi-1 trase de picioare până la grămada alcătuită de Ilie.

— N-o facem de frica zeului ciumei, spuse ea. Nici din dragoste pentru Akbar, o dată ce asirienii se vor întoarce, ci pentru băiatul cu capul plecat de colo. El trebuie să înţeleagă că are viaţa înainte.

— Mulţumesc, spuse Ilie.

— Nu-mi mulţumi. Undeva, printre aceste ruine, vom găsi trupul fiului meu. Era cam de aceeaşi vârstă cu acest băiat.

Ea îşi acoperi faţa cu mâinile şi plânse amarnic. Ilie îi atinse braţul cu blândeţe.

— Durerea pe care o simţim nu ne va părăsi niciodată, dar munca ne va ajuta s-o îndurăm. Suferinţa nu poate doborî un trup obosit.

Petrecură toată ziua îndeplinindu-şi sarcina macabră de a căra şi stivui morţii. Majoritatea erau tineri, pe care asirienii îi socotiseră ca făcând parte din oştirea Akbarului. în câteva rânduri, Ilie recunoscuse printre ei câţiva prieteni şi prinsese, dar nu-şi întrerupsese lucrul.

La sfârşitul amiezii erau rupţi de oboseală, dar se aflau departe de a realiza ce-şi propuseseră. Nici un locuitor din Akbar nu le sărise în ajutor.

Se apropiară amândoi de băiat. In sfârşit, acesta îşi ridică privirile din pământ.

— Mi-e foame, spuse el.

— Găsesc eu ceva, îl încuraja femeia. Există hrană ascunsă prin casele din Akbar. Oamenii se pregătiseră pentru un asediu îndelungat.

— Adu mâncare pentru noi doi, căci ne-am îngrijit de oraş cu sudoarea frunţii noastre, zise Ilie. Dar, dacă băiatul vrea să mănânce, va trebui să-şi facă rost singur.

Femeia înţelese. Aşa ar fi procedat şi ea cu fiul ei. Se duse în locul unde altădată fusese casa ei. Totul era răvăşit de jefuitori, în căutare de obiecte de valoare, şi colecţia ei de vase, făurite de meşterii sticlari din Akbar, zăcea la pământ făcută ţăndări. Găsi, totuşi, fructele uscate şi făina pe care le pusese deoparte.

Se întoarse în piaţă şi împărţi mâncarea cu Ilie. Băiatul nu zise nimic.

Se apropie un bătrân.

— V-am văzut cum aţi adunat toată ziua leşurile. Vă pierdeţi timpul de pomană, nu ştiţi că asirienii se vor întoarce, după ce vor fi cucerit Tirul şi Sidonul? Lasă să vină zeul ciumei să se aşeze pe aceste locuri şi să-i nimicească până la unul.

— Nu facem ceea ce facem nici pentru ei, nici pentru noi, îi răspunse Ilie. Ea munceşte pentru a convinge un băiat că mai există un viitor, iar eu, ca să demonstrez că un anumit trecut nu mai există.

— Iată că prorocul nu mai este o ameninţare pentru marea prinţesă din Tir: ce surpriză! Izabela va conduce Israelul până la sfârşitul zilelor sale iar noi vom găsi un loc unde să fugim dacă asirienii nu se vor arăta generoşi cu cei învinşi.

Ilie nu-i răspunse. Numele care altădată îi trezea atâta ură acum îi suna ciudat de străin.

— Akbar va fi reconstruit oricum, continuă bătrânul. Zeii aleg locul pe care se clădesc oraşele, aşa că nu-1 vor abandona; dar putem lăsa acest lucru pe seama generaţiilor care vin.

— Putem, dar n-o vom face.

Ilie îi întoarse spatele bătrânului, punând astfel capăt discuţiei.

Adormiră toţi trei în răcoarea nopţii. Femeia îl luase pe băiat în braţe şi auzi cum îi chiorăia burta de foame. Vru să-i dea ceva să mănânce, dar se răzgândi. Oboseala fizică alină, într-adevăr, durerea şi acest băiat, care părea chinuit de o mare suferinţă, trebuia să-şi găsească ceva de făcut. Poate că foamea îl va convinge să se apuce de lucru.

A doua zi, Ilie şi femeia se reapucară de treabă. Bătrânul care se apropiase de ei cu o seară înainte veni din nou.

— N-am nimic de făcut şi aş putea să vă ajut. Dar n-am putere să car trupurile.

— Atunci adună resturile de lemn şi cărămizile. Mătură cenuşa.

Bătrânul se apucă de lucru.

Când soarele le bătea drept în creştet, Ilie se aşează pe pământ, frânt de oboseală. Ştia că îngerul era lângă el, dar nu-1 putea auzi. „La ce bun? Când am avut nevoie de el, n-a fost în stare să mă ajute, acum nu-mi trebuie sfaturile lui. Ştiu ce am de făcut: trebuie să pun ordine în acest oraş şi să-I arăt Domnului că sunt în stare să-L înfrunt. Apoi voi pleca oriunde voi dori."

Ierusalimul nu era departe, la numai şapte zile de mers pe un drum destul de uşor de străbătut, dar acolo era căutat ca trădător. Poate mai bine s-ar duce la Damasc sau şi-ar găsi de lucru ca scrib în vreun oraş grecesc.

Cineva îi atinse braţul. Se întoarse şi-1 văzu pe băiatul care ţinea în mâini un vas micuţ.

— L-am găsit într-una din case, zise băiatul şi i-1 întinse.

Era plin ochi cu apă. Ilie bău până la fund.

Mănâncă şi tu ceva, îi spuse băiatul. Acum munceşti şi meriţi o răsplată.

Pentru prima oară după acea noapte groaznică, pe buzele copilului apăru un zâmbet, apoi o rupse la fugă spre locul unde pusese femeia fructele şi făina.

Ilie se întoarse la lucru. Intra în casele distruse, îndepărta dărâmăturile şi scotea cadavrele, pe care le ducea apoi la grămada din mijlocul pieţei. Bandajul cu care-i legase păstorul rana căzuse, dar nu-i păsa. Trebuia să-şi demonstreze sieşi că era destul de puternic pentru a-şi recăpăta demnitatea.

Bătrânul, care se apucase să adune gunoiul din piaţă, avea dreptate: în curând duşmanul se va întoarce, pentru a culege ce au semănat alţii. Ilie îi scutea de muncă pe ucigaşii singurei femei pe care o iubise în întreaga lui viaţă. Asirienii erau superstiţioşi şi ar fi reconstruit oricum Akbarul, căci, spunea credinţa lor, zeii aşezaseră oraşele într-un fel anume, în armonie cu văile, animalele, râurile şi

mările, în fiecare dintre ele, orânduiseră un loc sfânt, unde se odihneau când se întorceau din lungile lor călătorii prin lume. Când un oraş era distrus, exista marele risc ca cerul să se prăbuşească peste pământ.

Legenda spunea că întemeietorul Akbarului trecuse pe aici, cu sute de ani în urmă, venind din nord. Se hotărâse să doarmă şi, pentru a însemna locul unde-şi lăsase lucrurile, înfipsese un par în pământ. în ziua următoare, nu mai putuse să-1 smulgă şi atunci înţelesese că era voinţa universului. Pusese o piatră pe locul unde se petrecuse minunea şi descoperise în apropiere un izvor. Cu timpul, mai multe triburi îşi făcură sălaşul în jurul pietrei şi al izvorului. Aşa se născuse Akbarul.

Guvernatorul le explicase cândva că, după tradiţia feniciană, orice oraş era al treilea punct, elementul de legătură între voinţa divină şi cea pământeană. Universul făcea ca sămânţa să devină plantă, pământul o ajuta să crească, omul culegea rodul şi-1 ducea la oraş, unde se sfinţeau ofrandele oferite zeilor, pe care le lăsau apoi în munţii cei sacri. Chiar dacă nu călătorise prea mult, Ilie ştia că această credinţă era împărtăşită de multe neamuri ale lumii.

Asirienii se temeau să-i lase fără hrană pe zeii de pe Al Cincilea Munte. Nu doreau să strice echilibrul Universului.

„De ce mă gândesc la toate astea, când asta e o luptă între voinţa mea şi cea a Domnului Dumnezeul meu, care m-a lăsat singur în mijlocul necazurilor?”

Îl încercă acelaşi sentiment din ziua precedentă, când se măsurase cu Dumnezeu: uita un lucru foarte important şi nu reuşea să şi-1 amintească, oricât se străduia.

Mai trecu o zi. Adunaseră deja cea mai mare parte a leşurilor, când de ei se apropie o altă femeie.

— N-am ce mânca, spuse ea.

— Nici noi nu avem, îi răspunse Ilie. Ieri şi astăzi am împărţit fiecare bucată pe din trei. Caută şi hi de mâncare şi dacă găseşti, să vii să-mi spui.

— Cum să găsesc?

— întreabă-i pe copii. Ei ştiu totul.

De când îi adusese apă, băiatul părea să-şi fi recăpătat pofta de viaţă. Ilie îl trimisese să-1 ajute pe bătrân la strânsul gunoaielor, dar hărnicia lui nu durase mult. Acum se juca cu ceilalţi copii, la marginea pieţei.

„Mai bine. Va avea tot timpul să asude când va fi mare." Nu-i părea rău că-1 ţinuse flămând o noapte întreagă, sub motivul că trebuie să muncească; dacă 1-ar fi tratat ca pe un biet orfan, o victimă a răutăţii soldaţilor asirieni, n-ar mai fi scăpat în veci de tristeţea ce-1 cuprinsese la intrarea în oraş. Acum, voia să-1 lase câteva zile singur, să-şi afle propriile răspunsuri pentru cele întâmplate.

— Ce pot să ştie copiii? insistă femeia care-i ceruse de mâncare.

— Du-te şi convinge-te singură.

Femeia şi băninul care-1 ajutau pe Ilie o văzură stând de vorbă cu copiii care se jucau pe stradă. Ei îi spuseră ceva şi ea zâmbi şi dispăru după un colţ al pieţei.

— De unde ai ştiut? întrebă bătrânul.

— Pentru că am fost odată copil şi ştiu că pentru ei nu există trecut, răspunse Ilie, amintindu-şi din nou de vorbele păstorului. Deşi i-a înfricoşat noaptea invaziei, acum nu se mai gândesc la asta. Oraşul este, pentru ei, un imens loc de joacă, unde intră şi ies când vor. Până la urmă vor descoperi locurile unde au ascuns localnicii hrana pentru a rezista în timpul asediului. Un copil poate oricând să-1 înveţe pe un adult trei lucruri: cum să fie mulţumit fără motiv, cum să nu stea locului niciodată şi cum să ceară cu insistenţă ceea ce-şi doreşte. Acest băiat m-a făcut să mă întorc în Akbar.

În după-amiaza aceea, se mai alăturară câţiva bătrâni şi câteva femei grupului care aduna morţii. Copiii goneau păsările de pradă şi strângeau bucăţi de lemn şi de pânză. Când se lăsă întunericul, Ilie aţâţă focul în jurul grămezii de leşuri. Supravieţuitorii din Akbar priviră în tăcere la fumul care se înălţa la cer.

Când termină lucrul, căzu doborât de oboseală. Dar, înainte de a adormi, îi reveni sentimentul care-1 încercase şi de dimineaţă: un gând foarte important se lupta cu disperare să scape din bezna uitării. Nu era un gând din vremea petrecută în Akbar, ci era o poveste veche, care părea să dea sens întâmplărilor din prezent.

În acea noapte, un bărbat intră în cortul lui Iacob şi luptă cu el până la revărsatul zorilor. Văzând că nu poate să-1 învingă, îi spuse: „Lasă-mă să plec." Iar Iacob îi răspunse: „Nu te las, până ce nu mă vei binecuvânta." Atunci bărbatul îi zise: „Cu vrednicie te-ai luptat cu Dumnezeu. Cum te cheamă?" Iacob îşi spuse numele şi bărbatul îi răspunse: „De-acum înainte te vei numi Israel."

Ilie revăzu fiecare întâmplare, de când îşi părăsise atelierul şi-şi acceptase misiunea fără să crâcnească. Chiar dacă misiunea era cea adevărată – şi aşa credea – n-avusese nici o clipă ocazia să afle ce-ar fi găsit pe alte drumuri, pe care se resemnase să nu le străbată. Fiindcă se temea să nu-şi piardă credinţa, devotamentul, voinţa. I se părea foarte primejdios s-o ia pe calea oamenilor obişnuiţi, căci ar fi putut să se lase ispitit si, cine ştie, chiar să-i placă. Nu-şi dădea seama că şi el e un om ca toţi ceilalţi, deşi auzea glasul îngerilor şi primea, din când în când, porunci de la Dumnezeu. Era atât de convins că ştie ce vrea, încât se comporta la fel ca cei care în viaţa lor n-au luat o hotărâre.

Fugise de îndoială, de înfrângere, de momentele de nesiguranţă. Dar Domnul e mărinimos şi 1-a condus spre abisul inevitabilului, pentru a-i arăta că omul trebuie să-şi aleagă şi nu să-şi accepte destinul.

Cu mulţi ani în urmă, într-o noapte ca aceasta, Iacob nu-1 lăsase pe Dumnezeu să plece până când nu-1 binecuvântase. Atunci Domnul îl întrebase: Cum te numeşti?

Asta era: trebuia să ai un nume. Când Iacob i-a răspuns, Dumnezeu 1-a botezat Israel. Fiecare primeşte un nume

când se naşte, dar trebuie să fie în stare să-şi boteze viaţa cu un cuvânt care să-i dea un sens.

„Eu sunt Akbar”', spusese ea.

A trebuit să-şi vadă oraşul distrus şi iubita moartă ca să înţeleagă că îi trebuia un nume. Şi în clipa aceea îşi botează viaţa Eliberare.

Se ridică şi privi piaţa dinaintea lui şi fumul care se înălţa din grămada de trupuri incinerate. Prefă când în cenuşă trupurile celor ce-şi pierduseră viaţa, încălcase un obicei foarte vechi din ţara sa, care spunea că oamenii trebuie îngropaţi după ritual. Luptase cu Dumnezeu şi cu tradiţia, când se hotărâse să-i incinereze, dar simţea că nu se poate vorbi de păcat, atunci când trebuie să găseşti ieşirea pentru o situaţie nouă. Dumnezeu nu avea limite în mila Sa, dar era neîndurător cu cei ce n-aveau curaj să îndrăznească.

Privi din nou spre piaţă. Câţiva dintre supravieţuitori nu dormeau, ci stăteau cu ochii pironiţi în flăcări, părându-li-se că focul le mistuia şi amintirile, trecutul, cei două sute de ani de pace şi de apatie. Vremea fricii şi speranţei trecuse, le rămăsese doar puterea de a reconstrui sau înfrângerea.

Precum Ilie, şi ei puteau să-şi aleagă un nume: Împăcare, Cuminţenie, Iubire, Pribegie, existau atâtea nume câte stele pe cer, dar fiecare trebuia să aleagă unul care să-i definească viaţa.

Ilie ridică ochii la cer şi se rugă: „Am luptat împotriva Ta, Doamne, şi nu mi-e ruşine. Numai astfel am aflat că am ales drumul acesta pentru că aşa am vrut eu, nu pentru că mi-a fost impus de către părinţi, de tradiţia ţării mele, sau de Tine.

La Tine, Doamne, aş vrea să mă întorc în clipa aceasta. Vreau să Te preamăresc cu toată puterea voinţei mele şi nu ca un laş, care n-a ştiut să-şi aleagă alt drum. Dar, pentru a-mi încredinţa însemnata misiune, trebuie să duc mai departe această bătălie împotriva Ta, până ce mă vei binecuvânta.”

Să refacă Akbarul. Ceea ce Ilie socotea a fi o întrecere cu Dumnezeu însemna, de fapt, reîntâlnirea cu El.

Femeia care ceruse mâncare apăru din nou în dimineaţa următoare, însoţită de alte femei.

— Am găsit o mulţime de provizii, spuse ea. Mulţi au murit sau au fugit cu guvernatorul, aşa că avem cu ce ne hrăni un an întreg.

— Găseşte câteva persoane mai în vârstă, care să supravegheze împărţirea alimentelor, îi spuse Ilie. Bătrânii sunt buni organizatori.

— Bătrânii nu-şi doresc să trăiască.

— Spune-le, totuşi, să vină.

Femeia tocmai vroia să plece, când Ilie o opri.

— Ştii să scrii litere?

— Nu.

— Eu am învăţat şi pot să te învăţ şi pe tine. Asta dacă vrei să mă ajuţi să administrăm treburile cetăţii.

— Dar asirienii se vor întoarce.

— Când vor veni, vor avea nevoie de ajutorul nostru pentru a conduce oraşul.

— De ce să-1 ajutăm pe duşman?

— Facem asta pentru ca fiecare să-şi poată găsi un nume în viaţă. Duşmanul e numai un pretext pentru a ne încerca puterile.

Bătrânii se arătară, aşa cum voise el.

— Akbar are nevoie de ajutorul vostru, le spuse Ilie. Aşa că nu vă puteţi permite luxul de a fi bătrâni. Ne trebuie tinereţea pe care v-aţi pierdut-o.

— Unde s-o găsim? răspunse unul dintre^i. A dispărut şi în locul ei au venit zbârciturile şi deziluziile.

— Nu-i adevărat. Voi n-aţi avut iluzii şi de aceea tinereţea voastră s-a ascuns. A venit momentul s-o descoperiţi acum, când avem un vis comun: să reconstruim Akbarul.

— Cum putem face imposibilul?

— Cu entuziasm.

Ochii umbriţi de tristeţe şi de oboseală începeau să strălucească din nou. Nu mai erau aceeaşi oameni inutili care veneau să asiste la judecarea pricinilor, doar pentru a avea despre ce vorbi pe înserat. Aveau, iată, o misiune importantă de îndeplinit, erau folositori.

Cei mai în putere se apucară să adune material din casele în ruină pentru a-1 refolosi la restaurarea celor care mai stăteau în picioare. Cei mai în vârstă ajutară la împrăştierea cenuşii celor incineraţi peste câmpuri, pentru ca morţii să fie pomeniţi la viitoarea recoltă. Alţii se apucară să aleagă grâul împrăştiat prin diverse case din cetate, să facă pâine şi să scoată apă din puţ.

Mai trecură două nopţi şi Ilie îi adună pe toţi locuitorii în piaţa aproape curăţată de dărâmături. Se aprinseră câteva torţe şi Ilie le vorbi tuturor.

— Nu avem de ales. Am putea să-i lăsăm pe străini să facă toate astea. Dar ar însemna să renunţăm la unica şansă ce ne-a rămas după tragedie: cea de a ne construi din nou o viaţă. Cenuşa morţilor pe care i-am incinerat acum câteva zile va hrăni plantele ce se vor naşte în primăvară. Fiul pierdut în noaptea invaziei a devenit mulţimea de copii care zburdă liberi pe străzile pustiite şi se veselesc pătrunzând în locuri interzise şi în case în care n-au intrat niciodată. Până acum, numai copiii au fost în stare să depăşească cele întâmplate, pentru că ei nu au trecut, numai prezentul contează. Să încercăm, dar, să facem ca ei.

— Poate un om să uite durerea pierderii celor dragi?

— Nu. Dar se poate bucura atunci când înfăptuieşte ceva.

Ilie se întoarse cu faţa spre Al Cincilea Munte, cu piscul veşnic învăluit în ceaţă. Acum, că zidurile fuseseră dărâmate, muntele se vedea bine din mijlocul pieţei.

— Eu cred într-Unul Dumnezeu, iar voi în zeii ce-şi au sălaşul în nori, în vârful celui de Al Cincilea Munte. Nu vreau să discutăm acum dacă Dumnezeul meu e cel mai puternic sau nu, nu doresc să vorbim despre ce ne desparte, ci de ceea ce ne uneşte. Tragedia ne-a adus un

simţământ comun: disperarea. De ce s-au întâmplat toate acestea? Pentru că noi credeam că totul e la locul lui şi aşa cum trebuie să fie şi nu puteam admite nici o schimbare. Atât voi cât şi eu aparţinem unor neamuri de negustori, dar ştim să ne şi luptăm, continuă el. Şi un războinic ştie întotdeauna pentru ce merită să lupte. Nu intră în orice fel de luptă şi nu-şi pierde timpul cu tot soiul de provocări. Un războinic ştie să piardă, înfrângerea nu-i este indiferentă şi nu încearcă s-o transforme în victorie, îl doare c-a pierdut, suferă din cauza nepăsării şi îl apasă cumplit singurătatea. După ce-a trecut prin toate astea, îşi oblojeşte rănile şi ia totul de la capăt. Ştie că războiul e făcut din multe bătălii şi merge înainte. Peste om mai vin şi nenorociri. Le putem afla cauzele, putem să-i învinuim pe ceilalţi, putem să ne închipuim cum ar fi fost viaţa noastră dacă nu s-ar fi întâmplat. Dar n-are nici un rost, s-a întâmplat şi gata. Trebuie să uităm de teamă şi să începem reconstrucţia. De acum înainte, fiecare dintre voi îşi va alege un nume. Va fi numele sfânt care adună într-un singur cuvânt toate visurile pentru care a meritat să lupte. Eu mi-am ales unul: Eliberare.

Peste piaţă se aşternu tăcerea pentru câteva clipe. Prima se ridică femeia care-1 ajutase pe Ilie de la început.

— Numele meu este Regăsire, spuse ea.

— Numele meu este înţelepciune, o urmă un bătrân. Fiul văduvei pe care Ilie o iubise atât de mult strigă:

— Numele meu este Alfabet.

Oamenii izbucniră în râs. Băiatul, ruşinat, se aşează la loc.

— Cum poţi să strigi pe cineva Alfabet? sări cu gura un băieţel.

Ilie ar fi putut să intervină, dar era mai bine ca băiatul să înveţe să se apere singur.

— Cu asta se îndeletnicea mama, zise el. De câte ori voi vedea litere scrise, mă voi gândi la ea.

De data asta nu mai râse nimeni. Unul după altul, orfanii, văduvele şi bătrânii din Akbar îşi rostiră numele care le

descopereau noua identitate. Când ceremonialul luă sfârşit, Ilie îi rugă să meargă devreme la culcare, căci a doua zi aveau să înceapă lucrul dis-de-dimineaţă.

Îl luă de mână pe băiat şi se duseră împreună la locul unde întinseseră câteva pânze să le servească drept cort.

Din seara aceea, începu să-1 înveţe scrierea din Byblos.

Trecură zilele şi săptămânile, şi Akbarul se transforma văzând cu ochii. Băiatul învăţa literele cu repeziciune şi reuşea, acum, să compună chiar cuvinte. Ilie îl puse să scrie pe tăbliţe istoria reconstruirii Akbarului.

Plăcuţele de lut erau arse într-un cuptor improvizat, iar ceramica obţinută era păstrată cu grijă de o familie de oameni în vârstă. La întâlnirea de seară, îi ruga pe bătrâni să povestească istorii din copilărie şi îşi nota cât putea mai multe.

— Vom păstra istoria Akbarului scrisă pe un material pe care focul nu-1 poate distruge, explica el. în-tr-o zi, copiii şi nepoţii noştri vor afla că înfrângerea nu ne-a îngenuncheat şi că am ştiut să depăşim loviturile soartei. Acesta va fi un exemplu pentru ei.

În fiecare noapte, după orele de studiu cu băiatul, Ilie se plimba prin oraşul pustiu, mergea până la drumul care ducea la Ierusalim, se gândea să plece iar apoi se răzgândea.

Muncea din greu şi asta îl obliga să se concentreze asupra lucrului. Oamenii din Akbar se bizuiau pe el pentru lucrările de reconstrucţie, îi decepţionase o dată, când nu fusese în stare să împiedice uciderea iscoadei şi izbucnirea războiului. Dumnezeu însă le oferă întotdeauna o a doua şansă fiilor săi şi trebuia să profite de împrejurare. Pe lângă asta, se simţea tot mai legat de copil şi, pe lângă alfabet, încerca să-i transmită şi credinţa în Dumnezeu şi învăţăturile din bătrâni.

În tot acest timp, îl chinuia gândul că în ţara sa domneşte o prinţesă străină şi credinţa în alţi zei. Nu-1 mai vizitau

îngerii cu săbii de foc, era liber să plece când dorea şi să facă ce voia.

În fiecare noapte se gâhdea la plecare. De fiecare dată ridica mâinile spre cer şi se ruga: „Iacob a luptat până în zori, dar a fost binecuvântat. Eu m-am luptat cu Tine zile şi luni întregi şi totuşi refuzi să mă asculţi. Dacă ai privi înjur, ai vedea că am ieşit învingător: Akbar renaşte din propria ruină şi iată înalţ la loc ceea ce Tu ai trecut prin focul şi spada asirienilor, transformând totul în cenuşă şi pulbere.

„Voi lupta cu Tine până ce mă vei binecuvânta, pe mine şi roadele muncii mele. într-o zi va trebui să mă auzi.”

Femeile şi copiii cărau apă pe câmp, luptând cu seceta care părea să nu se mai sfârşească. într-o zi, când soarele ardea nemilos, Ilie auzi pe cineva spunând:

— Am muncit fără odihnă şi am uitat durerea din noaptea groazei şi faptul că asirienii se vor întoarce într-o zi, după ce vor fi prădat Tirul, Sidonul, Byblosul şi toată Fenicia. Munca ne-a ajutat. Dar, aşa ocupaţi cum suntem cu lucrul, nu observăm schimbările, nu vedem roadele muncii noastre.

Ilie medita un timp asupra acestor vorbe şi hotărî ca, la încheierea fiecărei zile de lucru, să se adune cu toţii la poalele muntelui, pentru a admira împreună apusul de soare.

Erau mai toţi atât de obosiţi, încât aproape că nu vorbeau, dar descoperiră ce bine este să laşi gândul să rătăcească liber ca norii pe cer. Astfel, tristeţea din suflete se topea şi făcea loc inspiraţiei şi avântului necesar pentru ziua următoare.

Ilie se trezi cu gândul că în ziua aceea nu va lucra.

— Astăzi, în ţara mea, se sărbătoreşte Ziua Iertării.

— Nu ai nimic pe suflet, îi spuse o femeie. Ai făcut tot ce ai putut.

— Tradiţia trebuie oricum respectată şi n-o voi încălca.

Femeile plecară să ducă apă la câmp, iar bătrânii se întoarseră la treaba lor de zidari şi dulgheri. Copiii ajutau la

făcut cărămizile care urmau să fie arse în cuptor. Ilie îi privi şi inima i se umplu de duioşie. Apoi ieşi din Akbar şi o porni la vale.

Umblă fără ţintă, rostindu-şi rugăciunile din copilărie. Soarele încă nu se înălţase de tot si, din locul unde se afla, putea vedea umbra imensă pe care o as-ternea în vale Al Cincilea Munte. Avu un presentiment îngrozitor: lupta dintre Dumnezeul lui Israel şi zeul fenicienilor se va prelungi de-a lungul multor generaţii, de-a lungul multor mii de ani.

Îşi aduse aminte cum, într-o noapte, se urcase pe munte şi vorbise cu un înger. De când fusese distrus Akbarul, nu mai auzise nici o voce venind din cer.

— Doamne, astăzi este Ziua Iertării şi am să-Ţi mărturisesc o lungă listă de păcate, zise el, întorcându-şi faţa spre Ierusalim. Am fost slab, căci mi-am nesocotit puterile. Am fost îngăduitor, atunci când ar fi trebuit să fiu aspru. Nu m-am învrednicit să iau hotărâri, de teamă să nu greşesc. M-am resemnat prea degrabă şi am hulit, atunci când trebuia să-Ţi mulţumesc. Totuşi, Doamne, am o listă la fel de lungă cu păcatele săvârşite de Tine faţă de mine. M-ai făcut să sufăr peste măsură luând-o la Tine pe cea pe care o iubeam. Ai distrus oraşul care m-a primit, mi-ai încurcat cărările vieţii şi asprimea Ta aproape că m-a făcut să uit iubirea ce Ţi-o port. în tot acest timp m-am luptat cu Tine şi Tu nu apreciezi demnitatea luptei mele. Dacă vei compara cele două liste, vei vedea că îmi eşti dator. Dar, pentru că astăzi este Ziua Iertării, Tu mă ierţi, precum Te iert şi eu, ca să ne putem continua drumul împreună.

În clipa aceea, se porni un vânt puternic şi Ilie auzi vocea îngerului:

— Ai făcut bine, Ilie. Dumnezeu ţi-a acceptat lupta, îngenunche cu ochii în lacrimi şi sărută pământul uscat.

Mulţumesc că ai venit, căci mă roade îndoiala: oare nu e păcat ce fac eu?

Îngerul grăi:

— Atunci când războinicul se luptă cu Cel ce 1-a învăţat să lupte, acesta trebuie să se simtă jignit?

— Nu. Doar astfel poate învăţa cum să lupte.

— Atunci continuă ce-ai început, până când Domnul te va chema înapoi în Israel, îi spuse îngerul. Ridică-te şi arată că lupta ta are un rost, pentru că ai ştiut să străbaţi calea Inevitabilului. Unii navighează pe ea, dar naufragiază, alţii sunt târâţi spre locuri ce nu le erau destinate. Dar tu o înfrunţi cu demnitate, ai ştiut să ţii cârma corăbiei şi încerci să transformi durerea în lucrare.

— Păcat că eşti orb, îi spuse Ilie. De-ai vedea cum au fost în stare să reconstruiască un oraş câţiva orfani, câteva văduve şi câţiva bătrâni. în curând, totul va fi ca mai înainte.

— Sper să nu fie aşa, spuse îngerul. Oamenii aceia au pătimit destul ca să merite o altfel de viaţă.

Ilie zâmbi. îngerul avea dreptate.

— Sper să fii conştient că ţi s-a oferit o a doua şansă şi să nu faci de două ori aceeaşi greşeală. Nu uita care este raţiunea vieţii tale.

— Nu voi uita, îi răspunse el, bucuros că îngerul se întorsese.

Caravanele nu mai treceau prin vale. Asirienii distruseseră probabil drumurile şi deviaseră căile comerciale. In fiecare zi, câţiva copii se urcau în unicul turn din zidul cetăţii ce rămăsese în picioare. Aveau sarcina de a scruta orizontul pentru a anunţa ivirea războinicilor inamici. Ilie se hotărâse să-i primească cu demnitate şi să le predea comanda.

Atunci, va putea, în sfârşit, să plece.

Dar, pe zi ce trecea, se simţea tot mai legat de Akbar. Poate că misiunea lui nu era s-o detroneze pe Izabela, ci să rămână cu oamenii aceştia până la sfârşitul zilelor lui, îndeplinind rolul umil de slujitor al cuceritorului asirian. Ar ajuta la refacerea drumurilor comerciale, ar învăţa limba duşmanilor şi, în timpul liber, s-ar ocupa de biblioteca ce se îmbogăţea văzând cu ochii.

Întâmplarea care, într-o noapte aproape uitată, părea să fi adus sfârşitul unui oraş reprezenta acum ocazia de a-1 face mai frumos. Lucrările de reconstrucţie cuprindeau şi lărgirea străzilor, acoperişuri mai rezistente şi un ingenios sistem de transportare a apei de la puţ, până spre locurile cele mai îndepărtate, îşi simţea sufletul plin de înflăcărare, în fiecare zi învăţa ceva de la bătrâni, de la copii sau de la văduve. Grupul de oameni care nu părăsiseră Akbarul pentru simplul motiv că nu o puteau face era acum o echipă disciplinată şi pricepută.

„Dacă guvernatorul ar fi ştiut de ce sunt în stare, ar fi creat un alt tip de apărare şi oraşul n-ar fi fost distrus."

După ce se gândi puţin, îşi dădu seama că greşeşte. Akbar trebuia să fie distrus pentru ca oamenii lui să simtă crescând înăuntrul lor forte nebănuite.

Lunile treceau şi asirienii nu dădeau nici un semn de viaţă, în Akbar, lucrările erau pe terminate şi Ilie se putea gândi la viitor. Femeile se apucaseră să croiască haine noi din materialele recuperate. Bătrânii puneau la punct locuinţele şi se îngrijeau de curăţenia oraşului. Copiii dădeau şi ei o mână de ajutor când li se cerea, dar în cea mai mare parte a timpului se jucau, căci aceasta este principala datorie a copiilor.

Ilie locuia cu băiatul într-o modestă căsuţă de piatră, ridicată pe locul unde odată fusese un depozit de mărfuri. In fiecare seară, locuitorii Akbarului se adunau în jurul unui foc aprins în piaţa centrală şi-şi povesteau unii altora istorii auzite de-a lungul vieţii. Ajutat de băiat, Ilie aşternea totul pe tăbliţele de lut, pe care a doua zi le ardeau în cuptor. Biblioteca creştea văzând cu ochii.

Femeia care-şi pierduse fiul învăţa şi ea scrierea din Byblos. Când văzu că era în stare să alcătuiască cuvinte şi chiar fraze, Ilie îi dădu sarcina să-i înveţe şi pe ceilalţi alfabetul. Astfel, la venirea asirienilor, ei vor putea servi ca interpreţi sau profesori.

— Exact de asta se temea preotul, spuse într-o du-pă-amiază un bătrân care se botezase pe sine Ocean, căci îşi dorea să aibă o inimă la fel de mare. Că scrierea din Byblos va triumfa şi se va transforma într-o ameninţare pentru zeii de pe Al Cincilea Munte.

— Cine poate evita inevitabilul? îi spuse bătrânului.

Ziua munceau, apoi se adunau să vadă împreună apusul de soare şi seara îşi spuneau poveşti.

Ilie era mândru de opera lui în care punea tot mai multă pasiune.

Unul dintre copiii însărcinaţi cu paza coborî în fugă.

— Am văzut un nor de praf la orizont! strigă el în-fierbântat. Duşmanul se întoarce!

Ilie urcă în turn să se convingă. După socotelile lui, duşmanul avea să ajungă a doua zi la porţile cetăţii.

Îi anunţă pe locuitori că în ziua aceea nu vor privi împreună apusul de soare, ci se vor aduna în piaţă. Pe seară, erau cu toţii acolo şi Ilie îşi dădu seama că oamenii erau înspăimântaţi.

— Azi nu vom povesti istorii din trecut şi nu vom face planuri de viitor pentru Akbar, le spuse. Vom vorbi despre noi înşine.

Nimeni nu scoase un cuvânt.

— Cu câtva timp în urmă, într-o noapte cu lună plină, s-a întâmplat ceea ce cu toţii aşteptam să se în-tâmple, deşi nu voiam să acceptăm. Oraşul Akbar a fost distrus. Când au plecat asirienii, cei mai vrednici oameni ai noştri erau morţi. Cei care se salvaseră şi-au dat seama că n-au de ce să mai rămână şi au plecat. Am găsit în Akbar numai bătrâni, văduve şi copii. Fiinţe neputincioase. Priviţi în jurul vostru. Piaţa este mai frumoasă ca oricând, casele sunt mai solide, toată lumea are ce mânca şi oamenii învaţă scrierea din Byblos. Undeva, în oraş, se află o colecţie de tăbliţe pe care stă scrisă istoria noastră şi generaţiile ce vin vor putea afla despre ce-am înfăptuit. Astăzi ne dăm seama că au plecat şi bătrânii, şi orfanii, şi văduvele. Au lăsat în urma lor o ceată

de tineri de toate vârstele, plini de entuziasm, care au dat un nume şi un rost vieţii lor. Tot timpul cât am muncit, am ştiut că asirienii se vor întoarce într-o zi, iar noi va trebui să le predăm oraşul şi o dată cu el toată truda şi bucuria noastră de a-1 vedea crescând mai mândru ca înainte.

Lumina focului străluci în lacrimile ce se rostogoleau pe fetele oamenilor. Chiar şi copiii, care de obicei se zbenguiau în jurul celor ce ţineau sfat de seară, acum ascultau cu atenţie vorbele lui Ilie:

— Dar asta nu contează. Ne-am făcut datoria faţă de Dumnezeu, căci am acceptat provocarea şi onoarea de a lupta cu El. înaintea acelei nopţi, El ne spusese mereu: mergi înainte! Dar noi nu 1-am ascultat. De ce? Pentru că fiecare dintre noi îşi hotărâse soarta: eu voiam s-o dau jos de pe tron pe Izabela, femeia ce-şi spune acum Regăsire dorea să-şi vadă feciorul navigator, omul ce poartă azi numele de Cuminţenie n-avea altă năzuinţă decât să bea vin în piaţă până la sfârşitul zilelor lui. Ne obişnuisem şi nu ne mai înfiora taina sfântă a vieţii. Şi-atunci ce s-a gândit Dumnezeu: nu vor să meargă? Atunci se vor sătura stând!

Abia atunci I-am înţeles mesajul. Spadele asiriene ne-au secerat tinerii şi bărbaţii noştri au plecat ca nişte laşi. Pe unde se află acum continuă să stea pe loc, împlinind blestemul Domnului. Noi, ceilalţi, am luptat cu Dumnezeu. Aşa cum am luptat cu femeile şi cu bărbaţii pe care i-am iubit în viaţă, pentru că lupta aceasta este binecuvântarea şi înălţarea noastră. Am profitat de nenorocirea ce ne-a lovit şi ne-am făcut datoria faţă de Dumnezeu, arătându-I că suntem în stare să-I împlinim porunca de a merge. Chiar în cele mai grele împrejurări, ne-am continuat drumul. Sunt clipe în care Domnul ne cere să-I dăm ascultare. Sunt clipe în care vrea să ne încerce voinţa şi ne provoacă să-L înţelegem. Şi noi L-am înţeles doar când zidurile cetăţii Akbar erau la pământ: căzând, ele ne-au deschis ochii şi am putut vedea, fiecare dintre noi, de ce suntem în stare. Am

încetat să medităm asupra vieţii şi am început s-o trăim. Şi iată, roadele se arată.

Ilie văzu iar ochii oamenilor strălucind, înţeleseseră.

— Mâine voi preda Akbarul fără luptă. Sunt liber să plec oricând, căci am făcut voia Domnului. Dar sângele şi sudoarea mea şi unica fiinţă dragă mie se află în pământul acestui oraş, aşa că m-am hotărât să rămân aici câte zile voi mai avea, ca să nu las să mai fie distrus vreodată. Fiecare este liber să hotărască pentru sine, dar nu uitaţi un lucru: sunteţi mult mai buni decât aţi crezut. Aţi ştiut să faceţi să rodească şansa oferită de nenorocire. Nu oricine poate face asta.

Ilie se sculă în picioare şi anunţă că adunarea a luat sfârşit. îi spuse băiatului că se va întoarce târziu, aşa că să meargă la culcare fără el.

Merse la templu, singurul loc care scăpase de urgie şi care nu avusese nevoie de reparaţii, deşi statuile zeilor fuseseră luate de asirieni. Plin de respect, atinse piatra care, după legendă, însemna locul unde un străMoş înfipsese un ţăruş şi nu mai reuşise să-1 smulgă de acolo.

Se gândi că, în ţara lui, multe locuri din acestea fuseseră alese de Izabela, pentru ca o parte din neamul lui să se poată închina la Baal şi alte zeităţi. Aceeaşi presimţire neagră îl străbătu ca un fior: războiul dintre Dumnezeul lui Israel şi zeul fenicienilor va dura mai mult decât ar putea cuprinde închipuirea lui. Ca într-o viziune i se arătă un cer pe care stelele se încrucişau cu soarele, semănând distrugere şi moarte peste cele două ţări. Bărbaţi ce vorbeau limbi ciudate zburau călare pe nişte animale de oţel şi se luptau între ei în mijlocul norilor.

— Nu asta trebuie să vezi acum, nu a sosit timpul, auzi el vocea îngerului. Uită-te pe fereastră.

Ilie făcu aşa cum i se poruncise. Afară, luna strălucitoare lumina casele şi străzile din Akbar. La ceasul acela târziu, se auzeau încă vorbele şi râsetele localnicilor. Venirea

asirienilor nu le putea lua nici pofta de viaţă, nici puterea de a o înfrunta.

În faţa ochilor îi apăru o siluetă şi, în clipa aceea, ştiu că este femeia pe care o iubise şi care se plimba acum mândră prin oraşul ei. Zâmbi şi îi simţi atingerea pe obraz.

— Sunt mândră, părea să spună. Akbar este oraşul frumos dintotdeauna.

Îi veni să plângă, dar îşi aminti de băiat, care nu văr-sase o lacrimă după moartea mamei. Se abţinu şi revăzu în minte cele mai frumoase momente trăite împreună, de când se întâlniseră la porţile cetăţii şi până când îi scrisese pe tăbliţa de lut cuvântul „iubire”, îi revăzu veşmântul, părul, linia fină a nasului.

— Mi-ai spus că Akbarul eşti tu. Aşa că te-am îngrijit, ţi-am vindecat rănile şi te-am redat vieţii. Fii fericită împreună cu noii tăi tovarăşi. Şi mai vreau să-ţi spun ceva: şi eu eram Akbar, fără să ştiu.

Era sigur că zâmbeşte.

— Vântul deşertului a şters de mult paşii noştri pe nisip, dar nu există clipă în viaţa mea în care să nu mă gândesc la tine, fie în vis, fie în realitate, îţi mulţumesc că mi-ai ieşit în cale.

Adormi chiar acolo în templu, cu mâna ei mângâindu-i părul.

Căpetenia negustorilor văzu un grup de zdrenţăroşi în mijlocul străzii. Crezu că sunt tâlhari şi le spuse celor din caravană să-şi pregătească armele.

— Cine sunteţi? îi întrebă.

— Suntem locuitori ai Akbarului, îi răspunse un bărbat cu barbă şi ochi strălucitori. Căpetenia caravanei desluşi un accent ciudat în vorbirea bărbatului. Akbarul a fost distrus. Avem poruncă de la stăpânirea din Tir şi din Sidon să găsim locul unde se găseşte puţul vostru, pentru ca prin această vale să poată trece din nou caravanele. Trebuie refăcute căile de acces în restul ţării.

— Akbar este încă viu, continuă bărbatul. Unde sunt asirienii?

— Toată lumea ştie unde, râse căpetenia caravanei, îngraşă pământul ţării noastre, după ce au servit drept hrană pentru păsări şi animale sălbatice.

— Dar aveau o armată puternică.

— Nici o armată nu este destul de puternică, dacă ştii când va ataca. Akbar ne-a trimis vorbă că vin spre noi şi Tirul şi Sidonul i-au atacat prin surprindere în fundul văii. Cine n-a murit în luptă a fost vândut ca sclav de navigatorii noştri.

Zdrenţăroşii chiuiau, se îmbrăţişau, plângeau şi râdeau în acelaşi timp.

— Cine sunteţi? insistă negustorul. Tu cine eşti? arătă el spre cel ce părea şeful cetei.

Suntem tinerii războinici din Akbar, fu răspunsul lui.

Când veni a treia recoltă, Ilie era deja guvernatorul Akbarului. Avuseseră destul de furcă, căci fostul guvernator dorea să se întoarcă ca să-şi ocupe locul cuvenit după obiceiul pământului. Dar locuitorii oraşului se împotriviră şi câteva zile ameninţară cu otrăvirea apei din puţ. Ocârmuirea feniciană cedase în cele din urmă, căci Akbarul nu prezenta mare interes, în afară de apa căutată de drumeţi, iar Israelul era în mâinile unei prinţese din Tir. Dând postul de guvernator unui israelit, ocârmuirea Fera'ciei se gândea să înceapă să consolideze alianţa comercială, de altfel foarte importantă.

Vestea se răspândi în tot ţinutul, dusă de caravanele de negustori care-şi reluaseră transporturile. Existau voci în Israel care-1 făceau pe Ilie un trădător ticălos, dar, la timpul potrivit, Izabela va şti să-i potolească şi pacea va domni din nou în regiune.

Prinţesa era mulţumită, căci iată, unul din cei mai înverşunaţi duşmani ai săi îi devenise cel mai bun aliat.

Începuseră să circule zvonuri despre o nouă invazie asiriană, astfel că zidurile Akbarului au fost înălţate şi mai sus. S-a pus la punct un nou sistem de apărare, cu străjeri

şi garnizoane împrăştiate între Tir şi Sidon. Astfel, în cazul asedierii unuia dintre oraşe, celălalt putea trimite trupe terestre şi putea asigura intrarea proviziilor de pe mare.

Regiunea prospera văzând cu ochii. Noul guvernator israelit orândui un sistem riguros de control al taxelor şi mărfurilor, bazat pe acte scrise. Bătrânii din Akbar se îngrijeau de toate, foloseau noi tehnici de percepere a impozitelor si, în general, rezolvau orice problemă care se ivea.

Femeile îşi împărţeau timpul între muncile câmpului şi ţesut. Cât timp trăiseră izolaţi, fuseseră nevoite să recupereze din pânzele distruse şi să inventeze noi modele de broderii, astfel încât, atunci când au apărut primii negustori în oraş, s-au minunat de ce-au găsit şi au făcut multe comenzi.

Copiii învăţaseră scrierea din Byblos şi Ilie era sigur că aceasta le va fi de folos.

Îşi făcuse un obicei ca, înainte de cules, să se plimbe pe câmp, pentru a mulţumi Domnului pentru binefacerile primite în toţi anii din urmă. Privi oamenii cu coşurile încărcate de grâne şi copiii ţopăind în jur. îi salută din cap şi ei îi răspunseră.

Apoi, cu zâmbetul pe buze, se îndreptă spre piatra unde, cu mult timp în urmă, primise o tăbliţă de lut pe care scria „iubire”. Obişnuia să vină zilnic aici să privească apusul de soare şi să-şi amintească fiecare clipă pe care o petrecuseră împreună.

Şi a fost cuvântul Domnului către Ilie, în anul al treilea, zicând: „Du-te şi te arată lui Ahab (soţul Izabelei) şi eu voi da ploaie pe pământ.”

Pe când şedea pe piatră, Ilie simţi pământul cutremurându-se înjur. Pentru o clipă cerul se înnegri, dar imediat soarele se arătă din nou, în toată strălucirea.

Şi văzu lumina, îngerul Domnului se afla înaintea lui.

— Ce s-a întâmplat? îl întrebă Ilie, speriat. Dumnezeu 1-a iertat pe Israel?

— Nu, îi răspunse îngerul. Dumnezeu vrea să te întorci şi să-ţi eliberezi poporul. Lupta ta cu El s-a încheiat şi în această clipă ai fost binecuvântat să te duci să continui lucrarea Sa pe pământ.

Ilie se simţea descumpănit.

— Tocmai acum, când sufletul meu şi-a găsit pacea?

— Nu uita lecţia pe care ai învăţat-o odată. Adu-ţi aminte ce I-a spus Domnul lui Moise:

Adu-ţi aminte de drumul pe care te-a călăuzit Domnul, pentru a te umili şi a te încerca şi a afla ce este în inima ta.

Pentru ca nu cumva după ce ai mâncat şi te-ai săturat, după ce ai înălţat case mari şi ai trăit în ele, după ce s-au înmulţit cirezile şi turmele tale, să-ţi sumeţeşti inima şi să uiţi de Domnul Dumnezeul Tău.

Ilie se întoarse către înger şi-1 întrebă iar:

— Şi cu Akbarul cum rămâne?

Poate trăi şi fără tine, căci ai lăsat un moştenitor. Va supravieţui multă vreme de-aici înainte.

Îngerul Domnului dispăru.

Ilie şi băiatul sosiră la poalele celui de Al Cincilea Munte. Crescuseră buruienile între pietrele de altar. De la moartea preotului, nu mai trecuse nimeni pe acolo.

— Să urcăm, spuse.

— Nu e voie.

— E-adevărat, dar asta nu înseamnă că e vreun pericol.

Îl luă de mână şi începură să urce. Din când în când se opreau şi priveau în vale. Urmele secetei se vedeau peste tot şi, în afara câmpurilor cultivate în jurul cetăţii, restul părea un imens şi dezolant deşert, precum ţinuturile Egiptului.

— Prietenii mei spun că asirienii se vor întoarce, zise băiatul.

— Poate, dar tot a meritat să facem ce-am făcut. Astfel a hotărât Domnul să ne facă să înţelegem.

— Nu ştiu dacă Lui îi pasă de noi, spuse băiatul. Nu trebuia să fie aşa de aspru.

— Probabil că a încercat în mai multe feluri, dar a văzut că nu-L auzeam. Eram prea ocupaţi cu vieţile noastre şi nu-I mai ascultam poruncile.

— Dar unde sunt ele scrise?

— În lumea din jurul tău. Ajunge să priveşti cu atenţie la cele ce se întâmplă în viaţa ta şi ai să descoperi în fiecare clipă unde stau ascunse vorbele şi vrerea Lui. încearcă să le împlineşti, căci aceasta este unica raţiune pentru care te afli pe această lume.

— Dacă am să le descopăr, voi scrie totul pe tăbliţele de lut.

— Aşa să faci. Dar mai bine să scrii în inima ta. Acolo nu vor putea fi arse sau distruse şi le vei lua cu tine pretutindeni pe unde vei umbla.

Mai urcară un timp, până ajunseră aproape de nori.

— Nu vreau să intru acolo, spuse băiatul arătând spre nori.

— Nu-ţi fac nici un rău. Vino cu mine.

Îi apucă mâna şi urcară până simţiră c-au ajuns în mijlocul norilor. Băiatul se strânsese lângă el şi, chiar dacă Ilie încerca să-i vorbească din când în când, el ră-mânea mut. Păşiră pe stâncile golaşe din vârf.

— Să ne întoarcem, se rugă băiatul.

Ilie hotărî să nu meargă mai departe. Prea multe spaime şi încercări pentru scurta lui viaţă, îi îndeplini rugămintea şi după ce ieşiră dintre nori, o luară înapoi spre vale.

— Într-o zi, să te duci să cauţi în biblioteca din Akbar. Am scris special pentru tine Manualul Războinicului Luminii.

— Sunt un războinic al luminii, îi răspunse băiatul.

— Mai ştii care e numele meu? îl mai întrebă Ilie.

— Eliberare.

— Şezi aici lângă mine, spuse Ilie, arătându-i o bucată de stâncă. Nu trebuie să uit că mă numesc astfel. Trebuie să merg mai departe, chiar dacă nu-mi doresc altceva decât să rămân cu tine. De aceea a renăscut Akbarul, ca să ne înveţe

că trebuie să mergem înainte, oricât de greu ni s-ar părea la un moment dat.

— Trebuie să pleci.

— De unde ştii? îl întrebă Ilie mirat.

— Am scris pe o tăbliţă aseară. Mi-a spus o voce, poate mama, poate un înger, dar eu deja ştiam în sufletul meu.

Ilie îl mângâie pe creştet.

— Ai ştiut să citeşti vrerea Domnului, îi spuse el mulţumit. Nu trebuie să-ţi mai explic nimic.

— Am citit tristeţea din ochii tăi. Nu mi-a fost aşa greu, din moment ce şi prietenii mei şi-au dat seama.

— Tristeţea asta pe care aţi citit-o în ochii mei face parte din povestea mea. Dar e o parte mică, ce nu va dura decât câteva zile. Mâine, când voi pleca spre Ierusalim, va fi deja mai mică şi cu timpul va dispărea. Când mergem pe drumul visat, lăsăm tristeţea în urmă.

— Trebuie să plecăm mereu?

— Trebuie să ştim când se încheie o etapă din viaţa noastră. Dacă te încăpăţânezi să rămâi mai mult decât e necesar, pierzi bucuria de a trăi şi sensul vieţii. Şi rişti să fii bătut de Dumnezeu.

— E aspru Dumnezeu.

— Numai cu cei aleşi.

Ilie cuprinse cu privirea oraşul din vale. Da, uneori Dumnezeu poate fi aspru cu noi, dar nu ne dă mai mult decât putem duce: băiatul nu ştia că exact acolo, unde şedeau ei acum, venise la el îngerul Domnului şi-1 învăţase cum să-1 învie din morţi.

— O să-ţi fie dor de mine?

— Adineauri mi-ai spus că, dacă mergem înainte, tristeţea dispare, îi răspunse băiatul. Mai am multe de făcut până ce Akbarul va fi destul de frumos ca să merite ca mama mea să păşească pe străzile lui.

— Când vei avea nevoie de mine, să vii aici şi să priveşti spre Ierusalim: pentru că voi fi acolo şi voi încerca să dau

sens numelui pe care 1-am ales: Eliberare. Inimile noastre rămân legate pe vecie.

— De asta m-ai adus pe culmea celui de Al Cincilea Munte? Ca să pot vedea Israelul?

— Ca să poţi vedea valea, oraşul, munţii, stâncile şi norii. Domnul le poruncea profeţilor Săi să urce pe munte ca să vorbească cu El. M-am întrebat mereu de ce face asta şi iată, acum am înţeles: când ne aflăm la înălţime, putem vedea cât de mici sunt toate în jurul nostru. Bucuriile şi tristeţile noastre nu mai sunt atât de importante. Ceea ce am cucerit sau am pierdut rămâne acolo, jos. Din vârful muntelui, poţi vedea cât de mare este lumea şi ce orizonturi largi se deschid.

Băiatul privi în jur. Aici sus, pe Al Cincilea Munte, se simţea mirosul mării care scălda plajele din Tir şi vântul deşertului care sufla dinspre Egipt.

— într-o zi voi conduce Akbarul, îi spuse lui Ilie. Ştiu cât e de mare, dar cunosc fiecare colţişor al oraşului. Ştiu ce trebuie schimbat.

— Atunci schimbă. Nu lăsa lucrurile să încremenească.

— Dumnezeu nu putea să aleagă o altă cale de a ne arăta toate astea? A fost o vreme când am crezut că e rău.

Ilie tăcea, îşi aminti de o discuţie avută odată demult, cu un profet levit, când amândoi aşteptau să apară soldaţii trimişi de Izabela pentru a-i ucide.

— Dumnezeu poate fi rău? insistă băiatul.

— Dumnezeu e Atotputernic, îi răspunse Ilie. Poate orice şi nimeni nu-L poate opri, căci altfel, ar fi trebuit să existe cineva mai puternic şi mai mare ca El şi atunci eu m-aş fi închinat la acel Cineva mai puternic.

Făcu o pauză, ca băiatul să izbutească să pătrundă sensul vorbelor, iar apoi continuă:

— Dar pentru că puterea Lui n-are margini, a hotărât să facă numai Bine. Dacă am spune povestea până la capăt, s-ar vedea că, uneori, Binele poate lua forma Răului, dar tot

Bine rămâne şi face parte din planul creat de El pentru omenire.

Îl luă de mână pe băiat şi se întoarseră acasă în tăcere.

În noaptea aceea, băiatul adormi în braţele lui. Când se lumină de ziuă, Ilie se retrase încet, ca să nu-1 trezească.

Îşi îmbrăcă hainele, singurele pe care le avea, şi ieşi din casă. Pe drum găsi un băţ şi se prijini în el ca într-un toiag. Jură să nu se despartă niciodată de acesta. Ii va aminti de lupta pe care o dusese cu Dumnezeu, de distrugerea şi reconstrucţia Akbarului.

Fără a se uita înapoi, porni pe drumul Israelului.

Cinci ani mai târziu, ţara a fost invadată din nou de asirieni, care de astă dată au venit cu o armată şi mai puternică, condusă de căpetenii cu mai multă experienţă, întreaga Fenicie căzu sub ocupaţia învingătorului, în afară de Tir şi Sarepta, cunoscută de locuitori sub numele de Akbar.

Băiatul a crescut, a devenit guvernator şi a fost socotit un înţelept de către contemporanii săi. A murit la o vârstă înaintată, înconjurat de cei dragi, repetând – pentru a câta oară? – că oraşul trebuie să fie îngrijit şi puternic, căci mama lui încă se plimbă pe acele străzi. Graţie sistemului de apărare construit în comun, Tirul şi Sarepta au putut fi înfrânte abia în 701 î. H., de către regele asirian Scnahcrib, după trecerea a o sută şaizeci de ani de la faptele relatate în această carte.

După acea dată, oraşele feniciene şi-au pierdut pentru totdeauna strălucirea şi au suferit o serie de invazii: neo-babilonienii, perşii, macedonenii, seleucizii si, în sfârşit, Roma. Cu toate acestea, ele mai există şi astăzi, pentru că aşa cum spune tradiţia strămoşească, Domnul nu alege la întâmplare locurile pe care vrea să-şi aşeze oraşele. Tirul, Sidonul şi Byblosul mai fac şi azi parte din Liban, ţară care continuă să fie un câmp de luptă.

Illie s-a întors în Israel şi i-a adunat pe proroci pe muntele Cârmei. Apoi a cerut să fie împărţiţi în două cete: de o

parte, cei ce-l slujeau pe Baal, de cealaltă, cei ce-L slujeau pe Domnul. Ascultând de porunca îngerului, le dădu celor dintâi un viţel şi le spuse să se roage de dumnezeul lor să fie primit. Povesteşte Biblia: „Pe la amiază, Ilie a început să râdă de ei, zicând: strigaţi mai tare, căci doar este dumnezeu! Poate a căzut pe gânduri, sau este în călătorie, sau poate doarme.

Şi ei strigau cu glas tare şi se înţepau, după obiceiul lor, cu săbii şi cu lănci, dar n-afost nici glas, nici răspuns, nici auzire.

Atunci, a luat Ilie animalul său şi l-a oferit după cum îl învăţase îngerul Domnului, în acel moment, s-a pogorât foc din cer şi a mistuit arderea de tot şi lemnele şi pietrele. Câteva minute mai târziu se porni o ploaie mare, punând capăt celor patru ani de secetă.

Din clipa aceea începu războiul civil. Ilie porunci să fie înjunghiaţi prorocii care se lepădaseră de Domnul, iar Izabela îl căuta peste tot să-l omoare. El se retrase pe coasta vestică a celui de Al Cincilea Munte, care dădea spre Israel.

Asirienii invadară ţara şi regele Ahab, bărbatul prinţesei din Tir, fu ucis de o săgeată trasă la întâmplare, care-l nimeri la îndoitura armurii. Izabela se refugie în palat. După Câteva răscoale populare care au adus şi au gonit câţiva guvernatori, Izabela a fost prinsă şi, decât să se predea, a preferat să se arunce de la fereastra castelului.

Ilie rămase pe munte până la sfârşitul zilelor lui. Biblia spune că, într-o seară, când stătea de vorbă cu profetul Elisei, pe care-l numise urmaşul său, „un car şi cai de foc i-a despărţit pe unul de altul şi l-a ridicat pe Ilie în vârtej de vânt la cer”.

Aproape opt sute de ani mai târziu, Isus i-a luat cu sine pe Petru, pe Iacob şi pe Ioan şi i-a dus pe un munte. Povesteşte evanghelistul Matei că „(Isus) s-a schimbat la faţă înaintea lor, şi a strălucit faţa lui ca soarele, iar veşmintele Lui s-au

făcut albe ca lumina. Şi iată, Moise şi Ilie s-au arătat lor, vorbind cu El”.

Isus le porunceşte ucenicilor sa nu spună ce au văzut, până când Fiul Omului nu Se va scula din morţi, dar ei spun că asta se va întâmpla numai după ce se va întoarce Ilie.

Matei (17:10-13) povesteşte restul: „Ucenicii L-au întrebat: «Pentru ce dar zic cărturarii că trebuie să vină mai întâi Ilie?»

Isus răspunzând a zis: «Ilie într-adevăr va veni şi va aşeza totul la loc. Eu însă vă spun vouă că Ilie a şi venit, dar ei nu l-au cunoscut, ci au făcut cu el câte au voit.»

Atunci au înţeles ucenicii că vorbea de loan Botezătorul.”